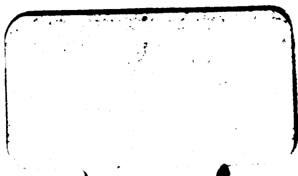

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΑΠΛΟΥΝ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ.

Λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον, καὶ γνῶσιν ὑπὲρ χρυσίον δεδοκιμασμένον....... Παροιμ. ή. 10.

(Ἔκδοσις τρίτη.)

ΕΝ ΑΝΔΟΒΗΡΙΑ,

τῆς Ἀμερικῆς.

1831.

... ΛΕΞΕΩΝ, ΚΑΙ ΣΥΛΛΑΒΩΝ.

Ὅταν θέλωμεν να φανερώσωμεν εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὰ νοήματα ἢ τὰ θελήματά μας, λέγομεν ἢ γράφομεν αὐτά.

Ὅ,τι λέγομεν ἢ γράφομεν, διὰ νὰ φανερώσωμεν τὰ νοήματα ἢ τὰ θελήματά μας, ὀνομάζεταί Λόγος· παραδείγματος χάριν· Φιλανθρωπία εἶναι ἡ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπη.

Τὰ λόγια δὲ, τὰ ὁποῖα μεταχειριζόμεθα, διὰ νὰ κάμωμεν τὸν λόγον, ὀνομάζονται Λέξεις. Εἰς τὸ ἄνωθεν παράδειγμα αἱ λέξεις εἶναι αὗται· Φιλανθρωπία—εἶναι—ἡ—πρὸς—τοὺς—ἀνθρώπους—ἀγάπη.

Αἱ λέξεις, τὰς ὁποίας μεταχειριζόμεθα, διὰ νὰ κάμνωμεν λόγους, εἶναι πολλαί.

Ὅταν προφέρωμεν λέξιν τινὰ, κάμνομεν φωνὰς διαφόρους· εἰς τὴν λέξιν Ἀνθρώπους, καμνομεν τρεῖς φωνὰς, ἀν-θρώ-πους. Αὗται αἱ φωναὶ λέγονται Συλλαβαί.

Γράμματα πάλιν λέγονται ἐκεῖνα τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα λαμβάνομεν ὁμοῦ διὰ νὰ κάμνωμεν τὰς συλλαβάς.

Ἴδαμεν λοιπὸν, ὅτι ὁ λόγος συνίσταται ἀπὸ λέξεις· αἱ λέξεις, ἀπὸ συλλαβάς· καὶ αἱ συλλαβαὶ, ἀπὸ γράμματα.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ.

Τὰ γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἶναι τὰ ἀκόλουθα 24.

Γραμματα.			Ονοματα.
Α	α		Ἄλφα.
Β	β	ϐ	Βῆτα.
Γ	γ		Γάμμα.
Δ	δ		Δέλτα.
Ε	ε		Ἐψιλόν.
Ζ	ζ		Ζῆτα.
Η	η		Ἦτα.
Θ	ϑ	θ	Θῆτα.
Ι	ι		Ἰῶτα.
Κ	κ		Κάππα.
Λ	λ		Λάμβδα.
Μ	μ		Μῦ.
Ν	ν		Νῦ.
Ξ	ξ		Ξῖ.
Ο	ο		Ὀμικρόν.
Π	π		Πῖ.
Ρ	ρ		Ῥῶ.
Σ	σ	ς	Σίγμα.
Τ	τ		Ταῦ.
Υ	υ		Ὑψιλόν,
Φ	φ		Φῖ.
Χ	χ		Χῖ.
Ψ	ψ		Ψῖ.
Ω	ω		Ὠμέγα.

Τὰ ἀκόλουθα ἑπτὰ γράμματα λέγονται Φωνήεντα. Ταῦτα εἶναι, α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

Τὰ ἐπίλοιπα δεκαεπτὰ ὀνομάζονται Σύμφωνα. Ταῦτα εἶναι, β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

Ὅταν δύο φωνήεντα προφέρωνται μὲ μίαν φωνὴν, τότε λέγεται Δίφθογγος· παραδείγματος χάριν, αι, αυ, ει, ευ, οι, ου.

A

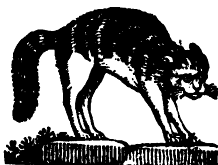
Ἀλώπηξ.

B

Βώδιον.

Γ

Γάτα.

Δ

Δένδρον.

E

Ἔλαφος.

Z

Ζορκάδιον

Η

Ἡμίονος ἄγριος.

Θ

Θηριώβους.

Ι

Ἱέραξ.

Κ

Κυψέλη.

Λ

Λύγξ.

Μ

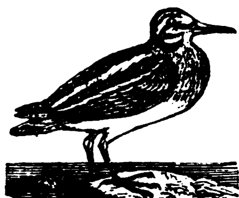

Μαϊμοῦ.

N

Ξ

Νήπιον.

Ξυλόκοτα.

O

Π

Ὀσπίτιον.

Πρόβατον.

P

Σ

Ρόδον.

Σκύλος.

Τ

Ταῦρος.

Υ

Ὑδατοπούλι.

Φ

Φασιανός.

Χ

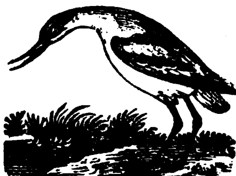
Χελώνη.

Ψ

Ψυχαρούδα.

Ω

Ὠκεανόπουλον.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Βα	βε	βη	βι	βο	βυ	βω
γα	γε	γη	γι	γο	γυ	γω
δα	δε	δη	δι	δο	δυ	δω
ζα	ζε	ζη	ζι	ζο	ζυ	ζω

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Θα	ϑε	ϑη	ϑι	ϑο	ϑυ	ϑω
κα	κε	κη	κι	κο	κυ	κω
λα	λε	λη	λι	λο	λυ	λω
μα	με	μη	μι	μο	μυ	μω

ΜΑΘΗΜΑ 3.

Να	νε	νη	νι	νο	νυ	νω
ξα	ξε	ξη	ξι	ξο	ξυ	ξω
πα	πε	πη	πι	πο	πυ	πω
ϱα	ϱε	ϱη	ϱι	ϱο	ϱυ	ϱω

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Σα	σε	ση	σι	σο	συ	σω
τα	τε	τη	τι	το	τυ	τω
φα	φε	φη	φι	φο	φυ	φω
χα	χε	χη	χι	χο	χυ	χω
ψα	ψε	ψη	ψι	ψο	ψυ	ψω

ΜΑΘΗΜΑ 5.

Αβ	εβ	ηβ	ιβ	οβ	υβ	ωβ
αγ	εγ	ηγ	ιγ	ογ	υγ	ωγ
αδ	εδ	ηδ	ιδ	οδ	υδ	ωδ
αλ	ελ	ηλ	ιλ	ολ	υλ	ωλ

ΜΑΘΗΜΑ 6.

Αξ	εξ	ηξ	ιξ	οξ	υξ	ωξ
ας	ες	ης	ις	ος	υς	ως
αφ	εφ	ηφ	ιφ	οφ	υφ	ωφ
αψ	εψ	ηψ	ιψ	οψ	υψ	ωψ

ΜΑΘΗΜΑ 7.

Κρα	κρε	κρη	κρι	κρο	κρυ	κρω
δρα	δρε	δρη	δρι	δρο	δρυ	δρω
σπα	σπε	σπη	σπι	σπο	σπυ	σπω
τρα	τρε	τρη	τρι	τρο	τρυ	τρω

ΜΑΘΗΜΑ 8.

Βλα	βλε	βλη	βλι	βλο	βλυ	βλω
πλα	πλε	πλη	πλι	πλο	πλυ	πλω
γλα	γλε	γλη	γλι	γλο	γλυ	γλω
φλα	φλε	φλη	φλι	φλο	φλυ	φλω

ΜΑΘΗΜΑ 9.

Λοξ	ποξ	σαξ	ραξ	νας	γας	ταξ
κον	μον	τον	ρον	σον	βον	μαγ
κηπ	νηπ	τηπ	σηπ	ναπ	ραπ	σαν
ψαβ	ψοτ	ψιτ	χατ	σαχ	δατ	διβ

ΜΑΘΗΜΑ 10.

Πραξ	γραξ	θραξ	δραξ	κραξ	βραξ
σλαβ	δροψ	πλοξ	σταχ	πρεπ	δρηκ
κρωψ	φλυμ	φλαψ	κρημ	φλους	βρους
χρος	χρεμ	σλητ	βρας	γλης	χροπ

ΜΑΘΗΜΑ 11.

Βαι	βαυ	βει	βευ	βοι	βου
και	καυ	κει	κευ	κοι	κου
λαι	λαυ	λει	'λευ	λοι	λου
ναι	ναυ	νει	νευ	νοι	νου

ΜΑΘΗΜΑ 12.

Παι	παυ	πει	πευ	ποι	που
ραι	ραυ	ρει	ρευ	ροι	ρου
σαι	σαυ	σει	σευ	σοι	σου
ψαι	ψαυ	ψει	ψευ	ψοι	ψου

ΛΕΞΕΙΣ ΔΙΣΣΥΛΛΑΒΟΙ.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Αἷμα	γάλα	θύρα	κρύον
ἄνδρας	δένδρον	ἴδε	λάδι
ἄνθος	δώσω	καιρός	λάκκος
ἄσπρος	δρόσος	καλά	λέγε
ἄστρα	δύο	καλός	λόφοι
αὐγή	εἶναι	κάμνω	λύρα
αὔριον	ἔλα	κἀνεῖς	μαζί
αὐτός	ἐχθές	κάμποι	μακράν
βίβλος	ἐχθρός	κἀνέν	μάνα
βλέπω	ζάλη	καπνός	μαῦρος
βουνά	ζέστη	κάτω	μῆλον
βρέχει	θέλε	κοντά	μήτηρ
βροντᾷ	θέλω	κόρη	νερόν

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Βροχή	Θεός	κρασί	νύμφη
νύχι	πλευρόν	στάσου	ὕψος
ξέστης	πλῆθος	στόμα	φυσᾷ
ξηρός	πνεῦμα	στρῶσε	φεύγω
ξίδι	πολλά	σφιγκτά	φίλος
ξύλον	πολύς	σφυρί	φόνος
ξύω	πρᾶγμα	σώφρων	φύγε
ὀκτώ	πρᾶξις	τοῖχος	φύλλον
πέσε	πρέπει	τόπος	χαρτί
πέτρα	προχθές	τρέχε	χέρι
πίνω	πρῶτος	τρία	χόρτος
πίπτω	πύργος	τρώγω	χώρα
πλάτος	ῥάπτης	υἱός	ψαλμός
πλευρά	ῥεῦμα	ὕπνος	ψεῦδος

ΛΕΞΕΙΣ ΤΡΙΣΣΥΛΛΑΒΟΙ.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Ἀγάπη	ἀπίδι	ἐλπίδα	θάνατος
ἄγγελος	ἀστράπτει	ἐμπορῶ	κακία
ἅγιος	οὐρανός	ἔνδυμα	κοπάδι
ἀδελφός	βάρβαρος	ἐντολή	καράβι
ἀθῆναι	βρώδια	ἐξοχή	κελαδοῦν
ἀκούω	γέννημα	ἑορτή	κερδαίνω
ἄλογα	γέροντες	ἔρχεται	κίνδυνος
ἄμπελος	γίνεται	εὐγενής	κλήματα
ἀνάγκη	δεύτερον	εὑρίσκω	κτίρια
ἀνάπτει	δίκαιος	εὐσεβής	κτίσματα
ἄνθρωπος	διψῶ	ἥλιος	λαμπάδα
ἄνοιξις	εἴδωλον	θάλασσα	λέγεται

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Λουλούδι	πουλία	φαίνεται	χίλια
μάθημα	πρόβατα	φαλακρός	χορατά
νόστιμον	πρότερον	φάντασμα	χώματα
παιδία	ρεύκια	φεγγάρι	χωράφι
πάρδαλις	σταφύλι	φιλικός	ψαλμῳδός
παρεκεῖ	στόματα	φρόνημα	ψάρια
πενθερός	σύντροφος	φρόνιμος	ψεύματα
πηγαίνει	σύννεφα	φυσικὺς	ψιττακός
πλησίον	πανία	φωτεινόν	ψυχρότης
πόλεμος	ὑψηλά	φωτία	ὡραῖος
ποταμοί	ὕστερον	χαμηλά	ὠργίσθη
πονηρός	ὕψιστος	χειμῶνα	ὥριμος

ΛΕΞΕΙΣ ΤΕΤΡΑΣΥΛΛΑΒΟΙ.

Διδάσκαλος	λιθογράφος	πεντήκοντα
ἀληθινός	καταστροφή	περιβόλι
ἁμαρτωλός	κατήχησις	πολυτρώγω
ἀνάξιος	κυδωνίαι	προσκυνισμός
βασίλισσα	κυριακή	προστασία
δεκέμβριος	λεοντάρι	προτήτερα
διόρθωσις	μαθήτρια	ροδάκινα
δοκίμιον	μακάριος	σκυλόμυια
ἑβδομάδα	μαχαιράκι	στολίδια
ἐκκλησία	μεσημέρι	τρεχάματα
ἐξήγησις	ὁλόχρυσα	φιλάργυρος
ἐπιμελής	ὁμόδουλος	φορέματα
εὐχάριστοι	ὁμοιότης	χιονίζει
ἰούλιος	ὀφείλημα	χρηστοήθης
καλαμάρι	παρακάτω	χωριάτης
ʼΑλφαβητάριον	ἐβραδίασεν	ἰαννουάριος
ἀνεμοστρόβιλος	ἐξημέρωσεν	καταπλακόνω
βιβλιαράκια	ἐξοδιαστής	φευρουάριος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΙΝ.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

Τί κάμνεις αὐτοῦ;
Παίζω μὲ τὰ παιδία.
Πρέπει νὰ τὰ ἀγαπᾷς.
Εἶναι φρόνιμα παιδία.
Ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου;
Διαβάζει τὸ βιβλίον του.
Κάμνει πολλὰ καλά.

ΜΑΘΗΜΑ 2.

Εἶναι ὁ πατήρ σου εἰς τὸ ὁσπίτιον;
Ὄχι, λείπει ἔξω.
Εἶναι εἰς τὴν ἐξοχήν.
Πότε θὰ ἐπιστρέψῃ;
Αὔριον τὸ ταχύ.
Πρέπει νὰ ὑπακούῃς τὸν πατέρα σου.
Ναὶ, καὶ τὴν μητέρα μου.

ΜΑΘΗΜΑ 3.

Ἔχεις ἀδέλφια;
Ἔχω δύο ἀδελφοὺς, καὶ μίαν ἀδελφήν.
Ἐλπίζω ὅτι τἀγαπᾷς· ἐλπίζω ὅτι δὲν μαλόνετε.
Ὄχι ποτέ· ἡ μάμμα μου λέγει ὅτι δὲν πρέπει.
Εὖγε· εἶσαι καλὸν παιδί.

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Ἀκριβή μου, ποῦ εἶναι ἡ μάμμα σου;
Μοῦ ῥάπτει ἕνα καβάδι.
Βλέπεις, ἀγάπη μου, πῶς κοπιάζει διὰ λόγου σου;
Ναίσκε· μοῦ κάμνει ὅλα μου τὰ ῥοῦχα.
Σὺ λοιπὸν πρέπει νὰ τὴν ἀγαπᾷς.
Μάλιστα, καὶ νὰ τὴν ὑπακούω.

ΜΑΘΗΜΑ 5.

Τώρα εἶναι ταχύ. Ὁ Ἥλιος ἐκβῆκεν.
Εὐχαρίστησε τὸν Θεόν. Εἶναι εὔμορφη ἡμέρα.
Τὰ πουλία κελαδοῦν. Βλέπω τὰς φωλεάς των.
Δὲν πρέπει νὰ τὰς χαλάσῃς.
Εἶναι μεγάλον κρῖμα νὰ βλάπτῃς τὰ πουλάκια.

ΜΑΘΗΜΑ 6.

Πόσον εἶναι χαρούμενα. Τί ὡραῖα πτερά.
Ὁ Θεός τὰ ἔκαμε τόσον ὡραῖα.
Ὁ Θεὸς τρέφει ὅλα τὰ πουλία καὶ ὅλα τὰ ζῶα.
Δὲν τρέφει καὶ τοὺς ἀνθρώπους;
Ναὶ βέβαια· ὁ Θεὸς μᾶς κάμνει καλὸν καθ' ἡμέραν.

ΜΑΘΗΜΑ 7.

Ὁ Θεὸς εἶναι πολλὰ καλός. Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸν ἀγαπῶμεν.

Εἶναι καὶ πολλὰ μεγάλος.

Αὐτὸς ἔκαμε τὸν οὐρανὸν, τὸν ἥλιον, τὸ φεγγάρι καὶ ὅλα τὰ ἄστρα, καὶ τὴν γῆν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ τὸν φοβώμεθα καὶ νὰ τὸν ὑπακούωμεν.

ΜΑΘΗΜΑ 8.

Ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα. Ὁ Θεὸς εἶναι παντοῦ.

Ὁ Θεὸς ἐμπορεῖ νὰ κάμῃ κάθε τι.

Βλέπει κάθε τι. Ἀκούει κάθε τι.

Ἀγαπᾷ τὸ καλὸν, καὶ μισεῖ τὸ κακόν.

Ποτὲ δὲν εἶχεν ἀρχὴν, καὶ ποτὲ δὲν θἄχῃ τέλος.

ΜΑΘΗΜΑ 9.

Ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν κόσμον εἰς ἓξ ἡμέρας.

Ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα ἀθώους εἰς τὴν ἀρχήν.

Ποῖος ἦτον ὁ πρῶτος ἄνδρας; Ὁ Ἀδάμ.

Καὶ ποία ἦτον ἡ πρώτη γυναῖκα; Ἡ Εὔα.

Ἔμειναν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἀθῶοι ὅλην των τὴν ζωήν;

Ὄχι· ὁ Θεὸς τοὺς ἐδιώρισε νὰ μὴ φάγωσιν ἀπὸ ἕνα καρπὸν, κ᾽ ἐκεῖνοι ἔφαγαν.

ΜΑΘΗΜΑ 10.

Τί ἔπαθαν ἐξ αἰτίας τῆς παρακοῆς ταύτης;

Ἡ φύσις των ἔγινεν ἁμαρτωλὴ, καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν παράδεισον.

Εἶναι καὶ ἡ ἰδική μας φύσις ἁμαρτωλή;

Ναί· ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἁμαρτωλοί.

ΜΑΘΗΜΑ 11.

Εἶναι ὥρα νὰ ὑπάγω εἰς τὸ σχολεῖον.

Τί κάμνεις εἰς τὸ σχολεῖον;

Μαθαίνω νὰ διαβάζω.

Εἶναι καλὸν πρᾶγμα νὰ ἐξεύρῃ τις νὰ διαβάζῃ;

Ναὶ, βέβαια· ὅλοι πρέπει νὰ ἐξεύρωσι νὰ διαβάζωσι.

Διατί; Διὰ νὰ διαβάζωσι τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ.

Τί λέγει αὐτὸ τὸ βιβλίον τοῦ Θεοῦ;

Μᾶς λέγει τί πρέπει νὰ κάμνωμεν διὰ νὰ μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς, καὶ διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν παράδεισον, ὅταν ἀποθάνωμεν.

Τί γινόμεθα ὅταν ἀποθάνωμεν;

Ὅταν τὰ σώματά μας βαλθῶσιν εἰς τὸν τάφον, αἱ ψυχαί μας πηγαίνουν εἰς τὸν Θεὸν, ὁ ὁποῖος τὰς ἔδωκε.

ΜΑΘΗΜΑ 12.

Ὁ ἁμαρτωλὸς εἶναι ἐχθρὸς τοῦ νόμου.

Ἡ χαρά του εἶναι νὰ κάμνῃ κακόν.

Ἂς μὴν ὑπάγω εἰς τὸν δρόμον τῆς ἁμαρτίας.

Ἂς μὴν ὑπάγω εἰς τὸν δρόμον τῶν ἁμαρτωλῶν.

Κανεὶς δὲν πρέπει ν' ἀποβάλλῃ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ χαρά μου, ὅλην τὴν ἡμέραν, εἶναι ὁ νόμος του.

Ὅλοι ἀφίνουν κάμμίαν φορὰν τὸν καλὸν δρόμον.

Ποῖος ἐμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἔχει ἁμαρτίαν;

Ἡ ὁδὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κακή.

Τέκνον μου, κάμνε ὡς σὲ προστάζουν οἱ γονεῖς σου.

Ἀναπαύου εἰς τὸν Κύριον, καὶ φύλαττε τὸν λόγον του.

Τέκνον μου, φύλαττε τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος εἶναι καλός.

Δὲν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν κανένα νὰ μᾶς πλανᾷ.

Κάμνετε καλὸν, καὶ ὄχι κακόν.

ΜΑΘΗΜΑ 13.

Μὴ ἐπιβλέψῃς, Κύριε, τὴν ἁμαρτίαν μου, καὶ μὴ μὲ ἀφήσῃς νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἄβυσσον.

Ἀπὸ πᾶν εἶδος κακίας πρέπει νὰ φεύγῃς.

Ἐὰν οἱ κακοῦργοι σὲ πειράζωσι νὰ κάμῃς κακὸν, μὴ τὸ κάμῃς.

Δὲν πρέπει νὰ λέγῃς ψεῦμα, οὔτε νὰ κάμνῃς βλάβην εἰς κανένα.

Παρατηρεῖτε τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος εὐεργετεῖ, καὶ οὕτω κάμνετε καὶ σεῖς.

Βοηθεῖτε ἐκείνους, οἵτινες ἔχουν χρείαν, καὶ εἶσθε εὐνοϊκοὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Δὲν θέλω περιπατήσειν μὲ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, διὰ νὰ μὴν ἐμβαλθῶ εἰς τὴν κόλασιν μὲ αὐτούς.

Θέλω ἀγαπήσειν τὸν νόμον καὶ φυλάξειν αὐτόν.

Θέλω περιπατεῖν μὲ τοὺς δικαίους, καὶ εὐεργετεῖν αὐτούς.

ΜΑΘΗΜΑ 14.

Ἡ παροῦσα ζωὴ δὲν εἶναι μακρά· ἀλλ' ἡ μέλλουσα εἶναι αἰώνιος.

Πρέπει νὰ προσευχώμεθα δι' ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μᾶς μισοῦν.

Πρέπει ν' ἀγαπῶμεν καὶ ἐκείνους, οἵτινες δὲν μᾶς ἀγαπῶσι.

Πρέπει νὰ κάμνωμεν εἰς τοὺς ἄλλους, ὡς μᾶς ἀρέσκει νὰ κάμνωσιν οἱ ἄλλοι εἰς ἡμᾶς.

Ἡ ζωὴ ἡ διεστραμμένη θέλει ἔχειν κακὸν τέλος.

Διὰ ν' ἀποθάνωμεν εὐτυχεῖς, πρέπει νὰ ζῶμεν εὐλαβεῖς.

Κανένας δὲν ἐμπορεῖ νὰ εἴπῃ· Δὲν ἡμάρτησα ποτέ· διότι δὲν εἶναι κανεῖς ὅστις δὲν ἀφῆκε καμμίαν φορὰν τὸν καλὸν δρόμον.

Καθένας εἶναι ἁμαρτωλὸς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἁμαρτία θέλει μᾶς ὁδηγήσειν ἕως εἰς τὴν ταλαιπωρίαν καὶ εἰς τοὺς στεναγμούς.

Ἂν ἔβλαψά τινα, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμω πλέον.

ΜΑΘΗΜΑ 15.

Ἀγαπᾶτε τὸ καλὸν, καὶ ἀποφεύγετε τὸ κακόν.

Μὴ μισεῖτε κανένα· ἀλλ' ἀγαπᾶτε τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐχθρούς.

Ὁ κακὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι εὐτυχὴς ποτὲ, μήτε τὴν ἡμέραν, μήτε τὴν νύκτα.

Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς τὸ νὰ μᾶς σώσῃ, θέλει μᾶς καθαρίσειν ἀπ' ὅλας τὰς ἁμαρτίας μας· διὰ τοῦτο θέλομεν χαίρειν εἰς τὸ ὄνομά του.

ΜΑΘΗΜΑ 16.

Τὸ καλὸν παιδίον θέλει κάμνειν ὅλον, ὅσον εἶναι δίκαιον· αὐτὸ θέλει ἀποφεύγειν κάθε κακίαν· θέλει κάμνειν καλὸν, καὶ θέλει περιπατεῖν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς.

Μὴν ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μήτε τὰ πράγματα τοῦ κόσμου, διότι εἶναι μάταια.

Δὲν θέλω φοβηθῆν δι' ὅσον ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ἡ σὰρξ ἐναντίον μου· διότι ἡ πίστις μου στέκει εἰς Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔπλασε τὸν κόσμον· αὐτὸς εἶναι πλησίον εἰς ὅσους τὸν παρακαλοῦσι καὶ τὸν δοξάζουσι.

Γενοῦ καλὸν παιδίον, πρόσεχε εἰς τὸ βιβλίον σου, ἀγάπα τὸ σχολεῖον, καὶ ἀγωνίζου νὰ προκόψῃς.

Μὴ λέγετε ψεύματα· μὴ κακονοματίζετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον· μὴ κάμνετε ὅρκον· μὴ μεταχειρίζεσθε δόλους, μὴ κλέπτετε.

Μὴ παίζετε μὲ κακὰ παιδία· μὴ λέγετε ἄσχημα λόγια εἰς τὸ παιγνίδι· ἐξοδεύετε καλῶς τὸν καιρόν σας· ζῆτε εἰς εἰρήνην, καὶ ἀποφεύγετε κάθε φιλονεικίαν. Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος τοῦ νὰ ἦσθε ἀγαπητοὶ εἰς ὅλους τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ σώσητε τὴν ψυχήν σας ἀπὸ τὴν κόλασιν καὶ ἀπὸ τὰς βασάνους.

ΜΑΘΗΜΑ 17.

Τὸ καλὸν παιδίον δὲν λέγει ψεύματα, δὲν ὀμνύει, δὲν κλέπτει. Εἶναι καλὸν εἰς τ' ὁσπίτι, καὶ χαίρει εἰς τὸ νὰ διαβάζῃ τὸ βιβλίον του. Ὅταν σηκώνηται ἀπὸ τὸ κρεββάτι, νίπτει παστρικῶς τὰ χέρια καὶ τὸ πρόσωπόν του, κτενίζει τὰ μαλλία του, κ' ἔπειτα τρέχει εἰς τὸ σχολεῖον,

χωρὶς ν' ἀργοπορῇ παῖζον εἰς τὸν δρόμον, ὡς τὰ κακὰ παιδία.

Ὅταν τὰ καλὰ παιδία καὶ τὰ κοράσια εὑρίσκωνται εἰς τὸ σχολεῖον, σπουδάζουν μὲ προσοχὴν τὰ βιβλία των, καὶ κοπιάζουν νὰ μάθωσι νὰ συλλαβίζωσι καὶ νὰ διαβάζωσι καλά. Αὐτὰ δὲν παίζουν εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁπόταν ἦναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, θέλουν κάθησθαι ἢ γονατίζειν, ἢ στέκειν ἥσυχα· καὶ ὅταν ἦναι εἰς τ' ὀσπίτι, θέλουν διαβάζειν καλόν τι βιβλίον, διὰ νὰ τὰ εὐλογήσῃ ὁ Θεός.

Ὡς πρὸς ἐκεῖνα τὰ παιδία καὶ κοράσια, τὰ ὁποῖα δὲν σπουδάζουν τὰ βιβλία των, καὶ δὲν ἀγαποῦν τὴν ἐκκλησίαν, μήτε τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ παίζουσι μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα λέγουν ψεύματα, αἰσχρολογοῦν, βλασφημοῦν καὶ κλέπτουν· αὐτὰ θέλουν λάβειν φοβερόν τι τέλος, καὶ πρέπει νὰ τιμωρῶνται ἕως ὅτου νὰ γενῶσι καλήτερα.

ΜΑΘΗΜΑ 18.

Θέλει ἐλθεῖν ὁ καιρὸς, κατὰ τὸν ὁποῖον ὅλοι ἡμεῖς θέλομεν κείτεσθαι εἰς τὸν τάφον.

Φυλάξατε τὴν γλῶσσάν σας ἀπὸ τὴν κακολογίαν, καὶ τὰ χείλη σας ἀπὸ τὴν δολιότητα. Ἂς ἦναι τὰ λόγιά σας ἀληθῆ καὶ καθαρὰ κατὰ τοὺς λογισμοὺς τῆς καρδίας σας.

Ἐκεῖνο τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον πασχίζει νὰ ἐνοχλῇ καὶ νὰ βλάπτῃ τ' ἄλλο, τὸ ὁποῖον κάθηται πλησίον του, θέλει ἔχειν ἐχθροὺς, ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ· ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον εἶναι εὐνοϊκὸν, καὶ ἀγαπᾷ νὰ ζῇ εἰρηνικὰ, θέλει ἔχειν φίλους, ὅλους ὅσοι τὸ γνωρίζουν.

Ἕνας χυδαῖος δὲν δίδει σέβας, μήτε σοῦ εὐχαριστεῖ, ὅταν τοῦ δώσῃς ὅ,τι τοῦ χρειάζεται· ἀλλ᾽ ὁ καλοήθης θέλει κάμειν καὶ τὰ δύο.

Ἐὰν ἐκάμετε κακὸν, ἐξομολογήθητε τὴν ἁμαρτίαν σας· ἀλλ᾽ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τὴν κρύπτει ψευδόμενος, κάμνει αὐτὴν διπλασίως.

Τὸ παιδίον, ὁποῦ λέγει τὴν ἀλήθειαν, εἶναι φρόνιμον· ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ψεύδεται, δὲν τἀγαποῦν οἱ ἄνθρωποι, κἂν λέγῃ τὴν ἀλήθειαν.

Ὅταν εὑρίσκεσθε εἰς τὸ σχολεῖον, μὴ κάμνετε ταραχὴν, ἀλλὰ κρατεῖτε τὸν τόπον σας, καὶ προσέχετε εἰς τὸ βιβλίον σας· διότι ὅσα μανθάνετε, θέλουν εἶσθαι ὠφέλιμα, ὅταν γενῆτε ἄνδρες.

Τὸ φρόνιμον παιδίον ἀγαπᾷ νὰ σπουδάζῃ τὸ βιβλίον του· ἀλλὰ τὸ ἀνόητον προτιμᾷ νὰ παίζῃ μὲ τὰ οὐτιδανὰ πράγματα.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

Ἐρώτησις. Γεώργιε, εἰπέ μου πόσαι εἶναι αἱ ἡμέραι τοῦ χρόνου;

Ἀπόκρισις. Τριακόσιαι ἑξηνταπέντε.

Ἐρ. Πόσας ἑβομάδας περιέχει ὁ χρόνος;

Ἀπ. Πενήντα δύο.

Ἐρ. Πόσας ἡμέρας ἔχει ἡ ἑβδομάς;

Ἀπ. Ἑπτά.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται;

Ἀπ. Κυριακὴ, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευὴ καὶ Σάββατον. Ἡ Κυριακὴ εἶναι καθιερωμένη εἰς τὰς τελετὰς τῆς εὐσεβείας.

Ἐρ. Πόσας ὥρας ἔχει τὸ ἡμερονύκτιον;

Ἀπ. Εἰκοσιτέσσαρας.

Ἐρ. Πόσα λεπτὰ περιέχει ἡ ὥρα;

Ἀπ. Ἑξήντα. Ὁ καιρὸς λογαριάζεται ἀπὸ τὰ ὡρολόγια, καὶ ἀμμοϋάλια. Τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου κάμνει τὴν ἡμέραν, καὶ ἡ σκιὰ τῆς γῆς κάμνει τὴν νύκτα. Ἡ γῆ εἶναι στρογγυλὴ, καὶ γυρίζει ἀπὸ τὴν Δύσιν πρὸς τὴν Ἀνατολὴν μίαν φορὰν τὸ ἡμερονύκτιον. Ὁ καιρὸς τῆς ἡμέρας εἶναι διὰ ἐργασίαν, καὶ ὁ καιρὸς τῆς νυκτὸς διὰ ὕπνον καὶ ἀνάπαυσιν. Τὰ παιδία πρέπει νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὸ κρεββάτι ἐνωρίς.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Ἐρ. Δημήτριε, κατὰ ποῖον τρόπον διαιρεῖται ὁ χρόνος;

Ἀπ. Εἰς μῆνας καὶ καιρούς.

Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ μῆνες;

Ἀπ. Δώδεκα.

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ ὀνόματά των;

Ἀπ. Ἰαννουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος, Μάϊος, Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος.

Ἐρ. Πόσας ἡμέρας ἔχει κάθε μῆνας;

Ἀπ. Ὁ Ἰαννουάριος, Μάρτιος, Μάϊος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Ὀκτώβριος, καὶ Δεκέμβριος ἔχουν τριάντα μίαν. Ὁ Ἀπρίλιος, Ἰούνιος, Σεπτέμβριος, καὶ Νοέμβριος ἔχουν τριάντα. Ὁ Φεβρουάριος εἴκοσι ὀκτὼ, καὶ ὅταν ὁ χρόνος ἦναι Δίσεκτος, εἴκοσι ἐννέα. Ὁ χρόνος εἶναι Δίσεκτος μίαν φορὰν κάθε τέσσαρας χρόνους.

Ἐρ. Πότε ἀρχίζει ὁ χρόνος;

Ἀπ. Ὁ Ἰαννουάριος εἶναι ὁ πρῶτος μῆνας τοῦ χρόνου, καὶ ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ μηνὸς αὐτοῦ εἶναι ἡ ἀρχιχρονία. Τότε οἱ ἄνθρωποι ἀποδίδουν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον τοὺς ἐγκαρδίους χαιρετισμούς των, καὶ τὰ καλὰ παιδία καὶ κοράσια προσμένουν βραβεῖα καὶ χαρίσματα.

Ἐρ. Τί εἶναι ὁ Σεληνιακὸς μήν;

Ἀπ. Τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην μεταλλαγὴν τῆς Σελήνης, ἤγουν εἰκοσιεννέα ἥμισυ ἡμέραι σχεδόν.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Ἐρ. Ἰωάννη, πόσοι εἶναι οἱ καιροὶ τοῦ χρόνου;

Ἀπ. Τέσσαρες· Ἄνοιξις, Καλοκαῖρι, Φθινόπωρον, καὶ Χειμών.

Ἐρ. Πόσους μῆνας ἔχει κάθε καιρός;

Ἀπ. Τρεῖς. Οἱ μῆνες τῆς Ἀνοίξεως εἶναι ὁ Μάρτιος, Ἀπρίλιος, καὶ Μάϊος. Οἱ μῆνες τοῦ Καλοκαιρίου, ὁ Ἰούνιος, Ἰούλιος, καὶ Αὔγουστος. Οἱ μῆνες τοῦ Φθινοπώρου, ὁ Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, καὶ Νοέμβριος. Οἱ μῆνες τοῦ Χειμῶνος, ὁ Δεκέμβριος, Ἰαννουάριος, καὶ Φεβρουάριος.

Ἐρ. Διατί ὀνομάζονται ὁ Μάρτιος, Ἀπρίλιος, καὶ Μάϊος, Ἄνοιξις;

Ἀπ. Διότι κατ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνας ἡ γῆ καὶ τὰ δένδρα, τρόπον τινὰ, ἀνοίγουν· ἡ γῆ ἐκβάζει χόρτα καὶ λουλούδια, καὶ τὰ δένδρα φύλλα καὶ ἄνθη. Ἡ ἐξοχὴ εἶναι αὐτὸν τὸν καιρὸν καταπράσινη καὶ ὡραιοτάτη, γέμει ἀπὸ τερπνὰς μυρωδίας, καὶ ἀντηχεῖ μὲ τὰ γλυκέα κελαδήματα τῶν πουλίων.

Ἐρ. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ καλοκαιρίου;

Ἀπ. Τὸν Ἰούνιον, Ἰούλιον, καὶ Αὔγουστον εἶναι πάντοτε καλὸς καιρός. Εἰς τοῦτα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, σύννεφα φαίνονται πολλὰ σπανίως εἰς τὸν οὐρανὸν κατ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνας· καὶ δὲν βρέχει σχεδὸν ποτέ. Ὁ Ἥλιος διαχύνει τὰς θερμάς του ἀκτίνας ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, καὶ ὡριμάζει τὰ διάφορα εἴδη τῶν καρπῶν. Τὸν Ἰούνιον, ὅστις ὀνομάζεται καὶ θεριστὴς, θερίζονται τὰ σιτάρια· καὶ τὸν Ἰούλιον, ὅστις

ὀνομάζεται καὶ ἁλωνιστὴς, ἁλωνίζονται. Ὁ Αὔγουστος λέγεται τρυγητὴς, ἐπειδὴ τότε τρυγῶνται τὰ σταφύλια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα γίνεται τὸ κρασί.

Ἐρ. Διατί ὀνομάζονται οἱ τρεῖς ἀκόλουθοι μῆνες Φθινόπωρον;

Ἀπ. Διότι κατ' αὐτοὺς τοὺς τρεῖς μῆνας τὰ ὀπωρικὰ φθίνουν, δηλαδὴ τελειόνουν. Τοῦτον τὸν καιρὸν τοῦ χρόνου ἡ πρασινάδα τῶν φυτῶν μαραίνεται· τὰ φύλλα τοῦ δάσους γίνονται κόκκινα ἢ κίτρινα, καὶ πίπτουσιν ἀπὸ τὰ δένδρα· καὶ ἡ φύσις γυμνόνεται ἀπὸ τὰς χλωρότητάς της, ἐξαιρέτως εἰς ψυχρὰ κλίματα.

Ἐρ. Τί ἔχεις νὰ εἴπῃς περὶ τοῦ Χειμῶνος;

Ἀπ. Τὸν Δεκέμβριον, Ἰαννουάριον, καὶ Φεβρουάριον οἱ ἄνεμοι φυσοῦν πολλάκις σφοδρὰ, αἱ βροχαὶ εἶναι συχναὶ, καὶ τὰ χιόνια σκεπάζουν τὰ βουνά. Εἰς ψυχρὰ κλίματα ὁ παγετὸς ἁλυσοδένει τὴν γῆν, κ' ἐξαπλόνει μίαν κρυσταλώδη γέφυραν ὑπεράνω εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας· ἡ χιὼν μὲ τὸ λευκόν της φόρεμα ἐναγκαλιάζει ὅλην τὴν γῆν, τὰ πουλία δὲν κελαδοῦν εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὰ ζῶα τρέμουν ἀπὸ τὸ κρύον εἰς τὰ ἀχούριά των.

Ἐρ. Ὅταν ἡμεῖς ἔχωμεν χειμῶνα, εἶναι χειμὼν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς;

Ἀπ. Ὄχι· ὅταν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦναι χειμὼν, εἰς ἄλλα τινὰ μέρη τῆς γῆς εἶναι καλοκαίριον, καὶ ἐξεναντίας, ὅταν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦναι καλοκαίριον, εἰς ἄλλα τινὰ μέρη τῆς γῆς εἶναι χειμών.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Ἐρ. Εἴπαμεν ὅτι τὸ ἡμερονύκτιον ἐμπεριέχει ὥρας εἰκοσιτέσσαρας. Ἐμπορεῖς νὰ μὲ εἴπῃς τώρα, σὺ Κωνσταντῖνε, πόσας ὥρας ἔχει ἡ ἡμέρα καὶ πόσας ἡ νύκτα;

Ἀπ. Ὅταν ἡ ἡμέρα ἦναι ἴση μὲ τὴν νύκτα, ἡ ἡμέρα ἔχει δώδεκα, καὶ ἡ νύκτα δώδεκα.

Ἐρ. Πόσαις φοραῖς τὸν χρόνον εἶναι ἡ ἡμέρα ἴση μὲ τὴν νύκτα;

Ἀπ. Δύο φοραῖς μόνον· τὴν ὀγδόην τοῦ Μαρτίου, καὶ τὴν ἑνδεκάτην τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἐρ. Ἔχουν κανὲν ὄνομα ξεχωριστὸν αἱ δύο αὗται ἡμέραι;

Ἀπ. Ναί. ὀνομάζονται Ἰσημερίαι. Ἡ ὀγδόη τοῦ Μαρτίου ὀνομάζεται Ἐαρινὴ Ἰσημερία, ἤγουν Ἰσημερία τῆς ἀνοίξεως· καὶ ἡ ἑνδεκάτη τοῦ Σεπτεμβρίȣ Μετοπωρινὴ Ἰσημερία, ἤγουν Ἰσημερία τοῦ φθινοπώρου.

Ἐρ. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ χρόνου εἶναι αἱ ἡμέραι μεγαλήτεραι, ἢ μικρότεραι ἀπὸ τὰς νύκτας;

Ἀπ. Τὸ ἥμισυ τοῦ χρόνου εἶναι μεγαλήτεραι, καὶ τὸ ἥμισυ μικρότεραι.

Ἐρ. Πότε εἶναι μεγαλήτεραι;

Ἀπ. Ἀπὸ τὰς ὀκτὼ τοῦ Μαρτίου ἕως τὰς ἕνδεκα τοῦ Σεπτεμβρίου αἱ ἡμέραι εἶναι μεγαλήτεραι ἀπὸ τὰς νύκτας. Ἡ ἐννάτη τοῦ Ἰουνίου εἶναι ἡ πλέον μεγάλη ἡμέρα τοῦ χρόνου.

Ἐρ. Πότε δὲ εἶναι μικρότεραι;

Ἀπ. Αἱ ἡμέραι εἶναι μικρότεραι παρὰ τὰς νύκτας ἀπὸ τὰς ἕνδεκα τοῦ Σεπτεμβρίου ἕως τὰς ὀκτὼ τοῦ Μαρτίου. Ἡ ἐννάτη τοῦ Δεκεμβρίου εἶναι ἡ πλέον μικρὴ ἡμέρα τοῦ χρόνου.

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ʽΙΣΤΟΡΙΑΙ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Εἰς ἓξ ἡμέρας ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, καὶ ὅλα τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται μέσα εἰς αὐτόν. Ἔκαμε τὸν Ἥλιον διὰ νὰ φωτίζῃ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ Φεγγάρι νὰ φέγγῃ τὴν νύκτα. Ἔκαμε καὶ ὅλα τὰ ζῶα ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης.

Κάθε χλόη, φυτὸν, καὶ δένδρον, εἶναι ἔργον τῶν χειρῶν του. Ὅλα τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ, μικρά τε καὶ μεγάλα, ὅσα ἀναπνέουν καὶ ζῶσιν εἰς τὸν μεγάλον τοῦτον κόσμον, χρεωστοῦν τὴν γέννησιν καὶ τὴν ζωήν των εἰς αὐτόν.

Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς, ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἦσαν καλὰ, πλὴν δὲν ἦτον ἄνθρωπος νὰ ἐργάζεται τὴν γῆν· καὶ διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἔπλασεν ἀπὸ χῶμα τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ τὴν καλλιεργῇ, καὶ τοῦ ἐνεφύσησε πνοὴν ζωῆς, καὶ τοῦ ἔδωκεν ἐξουσίαν ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ πράγματα. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔδωκεν ὄνομα εἰς ὅλα τὰ κτήνη τοῦ ἀγροῦ, εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εἰς τὰ ψάρια τῆς θαλάσσης.

Δὲν ἦτον ὅμως εἰς τὸν ἄνθρωπον βοηθὸς ὅμοιός του· ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ἔβαλεν ἔκστασιν ἐπάνω εἰς

τὸν Ἀδὰμ, καὶ αὐτὸς ἐκοιμήθη. Ἔπειτα ὁ Θεὸς ἐπῆρε μίαν ἀπὸ τὰς πλευράς του, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἔκαμε γυναῖκα, καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ὄνομα αὐτῆς ἦτον Εὔα. Καὶ ἀπὸ τοὺς δύο τούτους ἐγεννήθησαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Ὁ ἈΒΡΑΑΜ ΠΡΟΣΦΕΡΩΝ ΤΟΝ ἸΣΑΑΚ.

Ὁ Θεὸς θέλων νὰ δοκιμάσῃ Ἀβραὰμ τὸν δοῦλόν του, τὸν ἐπρόσταξε νὰ θυσιάσῃ τὸν μονογενῆ του υἱὸν Ἰσαάκ. Ὁ δὲ Ἀβραὰμ τὴν ἡμέραν ὕστερον ἀπ' ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν προσταγὴν, ἐσηκώθη ἐνωρὶς τὸ πρωῒ, κ' ἔστρωσε τὸν γάδαρόν του· κ' ἐπῆρε μαζί του δύο δούλους, καὶ Ἰσαὰκ τὸν υἱόν του, κ' ἔσχισε ξύλα διὰ τὴν ὁλοκαύτωσιν, κ' ἐσηκώθη, κ' ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ὁ Θεὸς τῷ εἶχεν εἰπεῖν. Καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν ὁ Ἀβραὰμ κυττάξας ἐπάνω, ἴδε τὸν τόπον μακράν.

Καὶ εἶπεν ὁ Ἀβραὰμ εἰς τοὺς δούλους του· Καθίσατε σεῖς ἐδῶ ὁμοῦ μὲ τὸν γάδαρον, κ᾽ ἐγὼ καὶ τὸ παιδίον θέλομεν ὑπάγειν παρεπάνω· καὶ ἀφοῦ προσκυνήσωμεν, θέλομεν γυρίσειν πάλιν πρὸς σᾶς. Ἐπῆρε δὲ ὁ Ἀβραὰμ τὰ ξύλα τῆς ὁλοκαυτώσεως, καὶ τὰ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸν υἱόν του Ἰσαάκ· ἐπῆρε καὶ εἰς τὰ χέρια του τὴν φωτίαν καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ οἱ δύο ἐπήγαιναν ὁμοῦ.

Εἶπε δὲ ὁ Ἰσαὰκ εἰς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα του· Πάτερ· καὶ ἐκεῖνος εἶπε· Τί εἶναι, τέκνον; καὶ ὁ Ἰσαὰκ εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ φωτία καὶ τὰ ξύλα, ἀλλὰ ποῦ εἶναι τὸ πρόβατον διὰ τὴν ὁλοκαύτωσιν; Καὶ ὁ Ἀβραὰμ εἶπεν· Υἱέ μου, ὁ Θεὸς θέλει προβλέψειν πρόβατον διὰ τὴν ὁλοκαύτωσιν. Πηγαίνοντες δὲ καὶ οἱ δύο συνάμα ἦλθον εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς εἶχεν εἰπεῖν εἰς τὸν Ἀβραάμ.

Καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἔκτισεν ἐκεῖ ἓν θυσιαστήριον, κ᾽ ἔβαλε τὰ ξύλα ἐπάνω εἰς αὐτό· κ᾽ ἔδεσεν Ἰσαὰκ τὸν υἱόν του, καὶ τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαστήριον ἐπάνω εἰς τὰ ξύλα. Καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἐξήπλωσε τὴν χεῖρά του νὰ πιάσῃ τὴν μάχαιραν διὰ νὰ σφάξῃ τὸν υἱόν του· καὶ Ἄγγελος Κυρίου τὸν ἐφώναξεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπεν· Ἀβραὰμ, Ἀβραάμ· αὐτὸς δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγώ· καὶ ὁ Ἄγγελος εἶπε· Μὴ βάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπάνω εἰς τὸ παιδάριον, καὶ μὴ τῷ κάμῃς κανὲν κακόν· διότι τώρα ἐγνώρισα, ὅτι σὺ φοβεῖσαι τὸν Θεόν· καὶ δὲν ἐλυπήθης τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν δι᾽ ἐμέ.

Καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἐσήκωσε τὰ ὀμμάτιά του, κ᾽ ἐκύτταξε· καὶ ἰδοὺ ἦτον ὀπίσω του ἕνας κριὸς

πιασμένος ἀπὸ τὰ κέρατα μέσα εἰς ἕνα λόγγον· καὶ ὁ Ἀβραὰμ ἐπῆγε καὶ ἐπίασε τὸν κριὸν, καὶ τὸν ἐπρόσφερε διὰ ὁλοκαύτωσιν εἰς τόπον τοῦ υἱοῦ του.

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ.

Ζαχαρίας, ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωάννου, ἦτο βωβὸς, ὥστε δὲν ἠμπόρει νὰ ὁμιλήσῃ, ἀπὸ τὸν καιρὸν, ὅτε ὁ Ἄγγελος εἶχεν ὑποσχεθῆν εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ Θεὸς ἤθελε τῷ δώσειν ἕνα υἱόν. Ὅτε δὲ ἔφθασεν ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ Ἐλισάβετ ἡ γυνή του, αὐτὴ ἐγέννησεν υἱόν. Καὶ ἔμαθον οἱ γείτονες καὶ οἱ συγγενεῖς της, ὅτι ὁ Κύριος ἔδειξε μέγα τὸ ἔλεός του εἰς αὐτὴν, καὶ συνέχαιρον μὲ αὐτήν.

Καὶ ὅταν ἔφθασεν ἡ ὀγδόη ἡμέρα, ἦλθον διὰ νὰ περιτέμωσι τὸ παιδίον· καὶ τὸ ὠνόμαζον μὲ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός του, Ζαχαρίαν. Ἡ δὲ μήτηρ του ἀποκριθεῖσα εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ θέλει ὀνομασθῇ Ἰωάννης. Καὶ ἐκεῖνοι τῇ εἶπον· Ὅτι μεταξὺ τῶν συγγενῶν σου κἀνεὶς δὲν ὀνομάζεται μὲ τοῦτο τὸ ὄνομα. Καὶ μὲ νεύματα ἠρώτων τὸν πατέρα του, μὲ ποῖον ὄνομα θέλει νὰ ὀνομασθῇ. Καὶ ἐκεῖνος ἐζήτησε πινακίδιον, καὶ ἔγραψε, λέγων. Ἰωάννης εἶναι τὸ ὄνομά του. Καὶ ὅλοι ἐθαύμασαν.

Ἠνοίχθη δὲ τὸ στόμα του ἀμέσως, καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα του· καὶ ὡμίλει καὶ ἐδοξολόγει τὸν Θεόν. Καὶ φόβος μέγας κατέλαβεν ὅλους τοὺς γείτονας· καὶ ὅλοι οἱ λόγοι αὐτοὶ ἐκηρύττοντο εἰς ὅλους τοὺς ὀρεινοὺς τόπους τῆς Ἰουδαίας. Καὶ ὅλοι, ὅσοι τοὺς

ἤκουσαν, τοὺς ἐφύλαξαν μέσα εἰς τὴν καρδίαν των, καὶ ἔλεγον· Τί ἄρα θέλει εἶναι τὸ παιδίον τοῦτο;

Καὶ ἡ χεὶρ τοῦ Κυρίου ἦτον ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰωάννην· καὶ αὐτὸς ηὔξανε καὶ ἐνεδυναμοῦτο ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Διέτριβε δὲ εἰς τὰς ἐρήμους ἕως ἐκείνης τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἀναφανῇ εἰς τὸν Ἰσραήλ.

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Ὅταν ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ ἦτον αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης, ἐξέδωκε δόγμα διὰ νὰ γένῃ ἀπογραφὴ τῶν κατοίκων ὅλης τῆς οἰκουμένης. Καὶ ὅλοι ἐπήγαινον διὰ νὰ ἀπογραφῇ ὁ καθεὶς εἰς τὴν ἰδίαν του πόλιν.

Τότε καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἀνέβη ἀπὸ τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἀπὸ τὴν πόλιν Ναζαρέτ, εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβίδ, ἡ ὁποία ὀνομάζεται Βηθλεέμ, (διότι καὶ αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ τὴν οἰκίαν καὶ ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Δαβίδ,) διὰ νὰ ἀπογραφῇ ὁμοῦ μὲ τὴν Μαριὰμ τὴν ἀῤῥαβωνιαστικήν του γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦτον ἔγκυος.

Ἐνῷ δὲ εὑρίσκοντο ἐκεῖ, ἔφθασε καὶ ὁ καιρὸς τοῦ νὰ γεννήσῃ. Καὶ ἐγέννησε τὸν πρωτότοκον υἱόν της, καὶ τὸν ἐσπαργάνωσε, καὶ τὸν ἐπλαγίασε· μέσα εἰς τὴν φάτνην· καθότι δὲν ἦτο τόπος εἰς αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον.

Καὶ ποιμένες τινὲς εὑρέθησαν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, καθότι παρέμενον εἰς τὰ χωράφια, καὶ ἐφύλαττον κατὰ διαδοχὴν τὰ ποίμνιά των εἰς καιρὸν τῆς νυκτός. Καὶ ἰδού, ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ δόξα Κυρίου τοὺς περιέλαμψε· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.

Ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν εἰς αὐτούς· Μὴ φοβεῖσθε· διότι ἰδοὺ, ἐγὼ σᾶς ἀναγγέλλω χαρὰν μεγάλην, ἡ ὁποία θέλει εἶναι εἰς ὅλον τὸν λαόν· διότι σήμερον σᾶς ἐγεννήθη εἰς τὴν πόλιν τοῦ Δαβὶδ σωτὴρ, ὁ ὁποῖος εἶναι Χριστὸς Κύριος. Καὶ τοῦτο θέλει σᾶς εἶναι τὸ σημεῖον· Θέλετε εὕρῃ βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον μέσα εἰς τὴν φάτνην.

Καὶ ἔξαιφνα ὁμοῦ μὲ τὸν ἄγγελον ἦλθε πλῆθος στρατεύματος οὐρανίου, οἱ ὁποῖοι ἐδοξολόγουν τὸν Θεὸν, καὶ ἔλεγον· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ ΥΙΟΥ.

Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ ὁ νεώτερος ἀπὸ αὐτοὺς εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του· Πάτερ, δός μοι ἀπὸ τὴν περιουσίαν σου τὸ ἀνάλογόν μου μερίδιον. Καὶ ἐμοίρασεν εἰς αὐτοὺς

τὴν περιουσίαν του. Καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας ὁ νεώτερος υἱός του συνήθροισεν ὅλα του τὰ πράγματα, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς μακρυνὸν τόπον· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν ὅλην του τὴν περιουσίαν μὲ τὴν ἄσωτόν του ζωήν.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἐσκόρπισεν ὅλα, συνέβη πεῖνα μεγάλη εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον· καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ ὑστερῆται. Καὶ ὑπῆγε καὶ προσεκολλήθη εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς πολίτας ἐκείνης τῆς χώρας· ὁ ὁποῖος τὸν ἔστειλεν εἰς τὰ ὑποστατικά του διὰ νὰ βόσκῃ χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα ἔτρωγον οἱ χοῖροι· καὶ κανεῖς δὲν τῷ ἔδιδεν.

Καὶ ὅταν ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, εἶπε· Πόσοι μισθωτοὶ δοῦλοι τοῦ πατρός μου ἔχουσι περισσὸν ψωμίον, καὶ ἐγὼ χάνομαι ἀπὸ τὴν πεῖναν; Θέλω σηκωθῇ καὶ θέλω ὑπάγῃ εἰς τὸν πατέρα μου, καὶ θέλω εἴπῃ εἰς αὐτόν· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ πλέον υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα μισθωτὸν δοῦλόν σου. Καὶ ἐσηκώθη καὶ ἦλθεν εἰς τὸν πατέρα του.

Καὶ ἐνῷ αὐτὸς ἦτον ἀκόμη πολλὰ μακρὰν, τὸν εἶδεν ὁ πατήρ του, καὶ τὸν ἐλυπήθη· καὶ ἔτρεξε, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸν λαιμόν του, καὶ τὸν κατεφίλησε. Καὶ ὁ υἱὸς τῷ εἶπε· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ πλέον υἱός σου.

Ὁ πατήρ του ὅμως εἶπεν εἰς τοὺς δούλους του· Φέρετε ἐδῶ τὰ καλλιώτερα φορέματα, καὶ ἐνδύσατέ τον, καὶ βάλετε εἰς τὴν χεῖρά του δακτυλίδιον, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας του·

το μέγας σεισμὸς, ὥστε ἐσαλεύθησαν καὶ τὰ θεμέλια τῆς φυλακῆς· καὶ ἀμέσως ἠνοίχθησαν ὅλαι αἱ θύραι, καὶ τὰ δεσμὰ ὅλων ἐλύθησαν.

Καὶ ὁ δεσμοφύλαξ, ὅταν ἐξύπνησε, καὶ εἶδεν ἀνοικτὰς τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐτράβησε τὴν μάχαιραν, καὶ εἶχε σκοπὸν νὰ φονεύσῃ τὸν ἑαυτόν του, ἐπειδὴ ἐνόμιζεν, ὅτι οἱ δέσμιοι ἔφυγον. Ὁ Παῦλος ὅμως μεγαλοφώνως τὸν ἐφώναξε, καὶ τῷ εἶπε. Μὴ κάμῃς κἀνὲν κακὸν εἰς τὸν ἑαυτόν σου· καθότι ὅλοι εἴμεθα ἐδῶ.

Τότε ἐκεῖνος ἐζήτησε φῶς, καὶ ἐπῆγε μέσα, καὶ ἐπειδὴ ἐτρόμαξεν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Σίλα. Καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἔφερεν ἔξω, εἶπε. Κύριοι, τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ; Καὶ ἐκεῖνοι τῷ εἶπον· Πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ θέλεις σωθῇ καὶ σὺ, καὶ ὅλοι οἱ οἰκεῖοί σου.

Καὶ ἐλάλησαν εἰς αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ εἰς ὅλους ὅσοι εὑρίσκοντο μέσα εἰς τὴν οἰκίαν του. Καὶ αὐτὸς τοὺς ἐπῆρε συνάμα τὴν ἰδίαν ὥραν τῆς νυκτὸς, καὶ ἔπλυνε τὰς πληγάς των· καὶ ἀμέσως ἐβαπτίσθη καὶ αὐτὸς, καὶ ὅλοι οἱ οἰκεῖοί του. Καὶ ἀφ' οὗ τους ἀνεβίβασεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἔβαλεν ἔμπροσθέν των τράπεζαν, καὶ ἐχάρη καθ' ὑπερβολὴν μὲ ὅλην του τὴν οἰκίαν, διότι ἐπίστευσεν εἰς τὸν Θεόν.

ΜΥΘΟΙ.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ, ΟΣΤΙΣ, ΑΝΤΙ ΝΑ ΥΠΑΓΗ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ, ΕΠΗΓΕ ΝΑ ΓΥΡΕΥΗ ΦΩΛΕΑΣ.

Ὅταν ὁ Ἰωάννης ἐσηκώθηκεν ἀπὸ τὸ κρεββάτι κ' ἐνδύθηκεν, ἐνόμισεν ὅτι ἤθελε τοῦ δώσειν μεγάλην εὐχαρίστησιν, ἂν ἐπήγαινεν εἰς τὸ δάσος· διότι αὐτὸς ἠγάπα νὰ γυρεύῃ φωλεὰς τῶν πουλίων πολὺ καλήτερα παρὰ νὰ διαβάζῃ τὸ βιβλίον του, τὸ ὁποῖον ἠμπόρει νὰ τὸν κάμῃ φρόνιμον καὶ καλόν. Ὅταν ὅμως ἔφθασεν εἰς τὸ δάσος, δὲν ἠμπόρεσε νὰ εὕρῃ παρὰ μίαν μόνην φωλεὰν εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς δένδρου, καὶ μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἀνέβη καὶ τῆς ἔκλεψεν ὅλα τὰ αὐγά.

Ὕστερον ἀπὸ τοῦτο ἐπάσχισε νὰ καταβῇ ἐκεῖθεν· ἀλλὰ ἕνας κλάδος τοῦ δένδρου εὐρῆκε μίαν τρύπαν εἰς τὸ φόρεμά του, καὶ τὸν ἐκρατοῦσεν ὥστε δὲν ἠμπόρει νὰ κινήσῃ. Ἐνῷ εὑρίσκετο εἰς ταύτην τὴν κατάστασιν, τὸ πουλίον ἐπέταξε μὲ μεγάλην ὁρμὴν κατεπάνω του, καὶ ἤθελε νὰ ἐκβάλῃ τὰ μάτιά του. Τώρα ὁ καϋμένος ὁ Ἰωάννης ἐπεθύμησε μ' ὅλην του τὴν καρδίαν νὰ ἦτον εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἀπεφάσισε ποτὲ πλέον νὰ μὴν ὑπάγῃ νὰ γυρεύῃ φωλεάς. Πόσον δ' ἐχάρηκεν ὅταν ἴδεν ἕνα ἄνθρωπον ὑποκάτω ἀπὸ τὸ δένδρον!

4

Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἐδίωξε τὸ πουλίον, καὶ ἐβοήθησε τοῦ παιδίου νὰ καταβῇ. Ὕστερον ἀπὸ τὸ συμβὰν τοῦτο, ὁ Ἰωάννης δὲν ἔλειπε ποτὲ ἀπὸ τὸ σχολεῖον, κ' ἔγινε καλὸν παιδὶ, καὶ τὸν ἠγάπων καὶ τὸν ἐπαινοῦσαν ὅλοι ὅσοι τὸν ἐγνώριζαν.

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΕΚΛΕΠΤΕ ΜΗΛΑ.

Ἕνας γέρων μίαν φορὰν ηὗρεν ἓν ἄτακτον παιδὶ ἐπάνω εἰς μίαν ἀπὸ τὰς μηλέας του, καὶ τὸ ἐπρόσταξε μὲ γλυκὺν τρόπον νὰ καταβῇ κάτω· ἀλλὰ τὸ ἀχρεῖον ἐκεῖνο παιδὶ τοῦ εἶπε παστρικὰ, "Δὲν θέλω." "Δὲν θέλεις;" εἶπεν ὁ γέρων· "τώρα σὲ κάμνω ἐγὼ καὶ καταβαίνεις." Κ' εὐθὺς ἐξεῤῥίζωσε μερικὰ χορτάρια, καὶ ἤρχισε νὰ τοῦ τὰ σύρνῃ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἔκαμνε τὸ παιδὶ νὰ γελᾷ· αὐτὸ ἐπερίπαιζε τὸν γέροντα, διότι ἐθαῤῥοῦσεν ὅτι ἤθελε τὸ κάμειν νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ δένδρον μὲ τὰ χορτάρια.

"Τώρα, τώρα βλέπεις," εἶπεν ὁ γέρων· "ἂν μήτε λόγια, μήτε χορτάρια δὲν χρησιμεύωσιν, ἐγὼ πρέπει νὰ δοκιμάσω τί ἐμποροῦν νὰ κάμωσιν αἱ πέτραι." Λοιπὸν ὁ γέρων ἤρχισε τὰ πετροβολήματα, κ' εὐθὺς τὸ παιδὶ ἔκαμεν ὅσον ἐγρήγορα ἠμποροῦσε νὰ καταβῇ ἀπὸ τὸ δένδρον, καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν.

Ἐπιμύθιον.

Ἐὰν οἱ κακοὶ δὲν διορθόνωνται μὲ τὰ καλὰ λόγια καὶ τὰ ἥμερα μέσα, πρέπει νὰ τοὺς μεταχειριζώμεθα μὲ τρόπον πλέον αὐστηρόν.

ΠΑΙΣ ΨΕΥΣΤΗΣ.

Παιδίον τι, τοῦ ὁποίου τὸ ἔργον ἦτο νὰ βόσκῃ πρόβατα, ἐσυνείθιζε νὰ φωνάζῃ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τοὺς γείτονάς του, Βοηθεῖτε, βοηθεῖτε! ὁ Λύκος, ὁ Λύκος ἔρχεται! ὅταν δὲ οἱ γείτονες, πιστεύοντες ὅτι ἔλεγεν ἀλήθειαν, ἔτρεχαν πρὸς βοήθειάν του, ἀντὶ νὰ τοὺς εὐχαριστῇ διὰ τὴν καλοσύνην των, τοὺς ἐπεριγέλα.

Τὸ παιγνίδι τοῦτο αὐτὸς ὁ παῖς ἐπανέλαβε πολλαῖς φοραῖς· ἀλλὰ τέλος πάντων ἦλθε τφόντι ὁ λύκος, καὶ ἤρχισε νὰ ξεσχίζῃ καὶ νὰ κατατρώγῃ τὰ πρόβατα. Τὸ παιδίον τότε ἐφώναζε καὶ ἐμούγκριζεν ὅσον δυνατὰ ἠμπόρει διὰ βοήθειαν· ἀλλ' οἱ γείτονες διδαγμένοι ἀπὸ τὴν πεῖραν, καὶ νομίζοντες ὅτι τοὺς ἐπεριγέλα πάλιν, δὲν τοῦ ἔδωκαν κάμμίαν προσοχήν. Τοιουτοτρόπως ὁ λύκος εὑρῆκεν ἄδειαν, κ' ἠφάνισεν εὐκόλως ὅλον τὸ ποίμνιον.

Ἐπιμύθιον.

Οἱ ἄνθρωποι δὲν πιστεύουν τοὺς ψεύστας, καὶ ὅταν λέγωσι τὴν ἀλήθειαν.

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΚΙΑ.

Σκῦλός τις περνῶν ἕνα ποταμὸν ἐπάνω εἰς μίαν σανίδα, μ' ἓν κομμάτιον κρέατος εἰς τὸ στόμα του, ἴδε τὴν σκιάν του μέσα εἰς τὸ νερὸν, κ' ἐφαντάσθη ὅτι ἦτον ἄλλος σκῦλος μ' ἄλλο καὶ μεγαλήτερον κομμάτιον κρέατος. Εὐθὺς λοιπὸν ἔῤῥιψε τὸ ἰδικόν του κομμάτι εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ὥρμησε ν' ἁρπάξῃ τὸ κομμάτι ἐκείνου· ἀλλὰ πόσον μεγάλη ἦτον ἡ λύπη του, ὅταν εὑρῆκεν ὅτι εἶχε γενῆν ἄφαντον! "Δυστυχὴς ἐγώ!" ἐφώναξεν· "ἀφῆκα τὴν οὐσίαν, διὰ νὰ πιάσω τὴν σκιάν."

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος ἀποβλέπει τοὺς πλεονέκτας, οἵτινες ἐπιθυμοῦντες περισσότερα, χάνουν κ' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν.

Η ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΑΜΝΙΟΝ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ.

Μία χωριατοπούλα ἔχουσα ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν της ἓν σταμνίον γεμάτον ἀπὸ γάλα, ἐπροπάτει στοχαστικὰ, ὅτε τῆς ἦλθαν εἰς τὸν νοῦν οἱ ἀκόλουθοι συλλογισμοί.

"Μὲ τὸ ἀργύριον, τὸ ὁποῖον θέλω πιάσειν πωλοῦσα τοῦτο τὸ γάλα, θἀμπορέσω ν' ἀγοράσω τριακόσια αὐγά. Αὐτὰ ταὐγὰ θὰ μοῦ κάμωσι τὀλιγώτερον διακόσια πενήντα ὀρνιθοπούλια. Αὐτὰ δὲ τὰ ὀρνιθοπούλια θὰ ἦναι εἰς κατάστασιν νὰ τὰ φέρω εἰς τὸ παζάρι τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων· καὶ οὕτω ἀναμφιβόλως θὰ ἔχω ἀργύριον ἀρκετὸν ν' ἀγοράσω ἕνα πολλὰ ὡραῖον φόρεμα. Στολισμένη μ' αὐτὸ, θὰ ὑπάγω

εἰς τὸ πανηγύρι, ὅπου βλέποντές με ὅλοι οἱ νέοι, βέβαια θὰ ἐπιθυμήσουν νὰ μὲ νυμφευθῶσιν· ἀλλ' ἴσως θέλω τοὺς ἀποβάλειν ὅλους, καὶ μὲ καταφρονητικὸν τρόπον ἀπομακρυνθῆν ἀπ' αὐτούς."

Συναρπασθεῖσα ἀπὸ τὸν θριαμβευτικὸν τοῦτον στοχασμὸν, δὲν ἠμπόρεσε νὰ μὴ δείξῃ μὲ τὴν κεφαλὴν ὅ,τι ἐπερνοῦσεν εἰς τὴν φαντασίαν της· ὅτε, ἰδοὺ, ἔπεσε τὸ σταμνίον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, καὶ μὲ αὐτὸ ὅλαι αἱ ἐλπίδες της.

'Επιμύθιον.

Εἶναι πάντοτε εἰς κίνδυνον οἱ ἄνθρωποι, ὅταν ὁδηγῶνται ἀπὸ τὰς φαντασίας των.

Ο ΠΡΟΣΩΠΟΛΗΠΤΗΣ ΚΡΙΤΗΣ.

Γεωργός τις ἐμβῆκεν εἰς τὸ ὁσπίτιον ἑνὸς Κριτοῦ γείτονός του, πολλὰ στενοχωρημένος διὰ κάποιον συμβεβηκὸς, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ὅτι τὸν ἐλύπησεν ὑπερβολικά.

"Τί εἶναι;" τὸν ἠρώτησεν εὐθὺς ὁ Κριτής.

"Ἓν ἀπὸ τὰ βοΐδιά σας, κύριε," ἀπεκρίθη ὁ Γεωργὸς, "ἐξεκοιλιάσθη ἀπὸ κακόν τινα ταῦρόν μου, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐξεύρω κατὰ ποῖον τρόπον δύναμαι νὰ σᾶς ἀντιπληρώσω."

"Εἶσαι ἄνθρωπος πολλὰ τίμιος," εἶπεν ὁ

Κριτὴς, "καὶ δὲν ἐμπορεῖς νὰ τὸ νομίσῃς ἄδικον ἂν πάρω εἰς ἀντιπληρωμὴν ἓν ἀπὸ τὰ ἰδικά σου βώδια."

"Εἶναι δικαιότατον, βέβαια," ἀπεκρίθη ὁ Γεωργός. "Πλὴν, τί εἶπα ἐγώ; Ἔκαμα λάθος. Ὁ ἰδικός σας ταῦρος ἐξεκοιλίασεν ἓν ἀπὸ τὰ ἰδικά μου βώδια."

"Ἀλήθεια! τοῦτο ἀλλάγει τὴν ὑπόθεσιν ὅλως διόλου·" εἶπεν ὁ Κριτής. "Πρέπει νὰ ἐξετάσω τὸ πρᾶγμα, καὶ ἂν—"

"Ἀλλοίμονον!" ἀπεκρίθη ὁ Γεωργὸς, "ἐγὼ βλέπω καθαρὰ ὅτι αὐτὸ τὸ ἌΝ δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀναγκαῖον, ἂν εἴχετε τόσην προθυμίαν νὰ δίδετε τὸ δίκαιον, ὅσην ἔχετε νὰ τὸ λαμβάνετε."

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ο ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΚΑΙ Η ΣΦΥΡΙΚΤΡΙΑ ΤΟΥ.

Ὅταν ἤμουν μικρὸν παιδὶ, ἑπτὰ χρόνων τὴν ἡλικίαν,—λέγει ὁ Ἀμερικανὸς φιλόσοφος Βενιαμὶν Φραγκλῖνος,—οἱ φίλοι μου μίαν ἑορτὴν ἐγέμισαν τὸ πουγγάκι μου μὲ χάλκινα νομίσματα. Εὐθὺς ἔφυγα νὰ ὑπάγω εἰς ἓν ἐργαστήριον, ὅπου ἐπωλοῦσαν παιγνιδάκια τῶν παιδίων· ἀπαντήσας δὲ εἰς τὸν δρόμον μίαν Σφυρίκτριαν εἰς τὰ χέρια ἑνὸς ἄλλου παιδίου, κ' εὐαρεστηθεὶς πολλὰ μὲ τὸν ἦχόν της, ἀπεφάσισα ν' ἀγοράσω κ' ἐγώ· κ' εὐθὺς ἀπου ἔφθασα εἰς τὸ ἐργαστήριον, θελημα-

τικῶς ἐπρόσφερα, κ' ἔδωκα ὅλον μου τὸ χάλκωμα διὰ μίαν.

Τότε ἐπέστρεψα εἰς τ' ὁσπίτι, κ' ἤρχισα νὰ σφυρίζω τρέχων ἐπάνω κάτω, πολλὰ χαρούμενος διὰ τὴν Σφυρίκτριάν μου, ἀλλὰ ἐνοχλῶν ὅλην τὴν οἰκίαν. Τὰ ἀδέλφιά μου καὶ τὰ ἐξαδέλφιά μου, καθὼς ἔμαθαν τὴν ἀγορὰν τὴν ὁποίαν εἶχα κάμειν, μὲ εἶπαν, ὅτι ἔδωκα διὰ τὴν Σφυρίκτριαν τέσσαραις φοραῖς ὅσον ἤξιζεν.

Ἀκούσας τοῦτο ἤρχισα νὰ συλλογίζωμαι πόσα καλὰ πράγματα ἠμποροῦσα ν' ἀγοράσω μὲ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ χαλκώματος. Μ' ἐπεριγελοῦσαν δὲ τόσον πολὺ διὰ τὴν μωρίαν μου, ὥστε ἔκλαυσα μὲ ἀγανάκτησιν· καὶ ἡ λύπη, τὴν ὁποίαν μ' ἐπροξένει ὁ συλλογισμὸς, ἦτο περισσοτέρα ἀπὸ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν μ' ἔδιδεν ἡ Σφυρίκτρια.

Τοῦτο, ὅμως, μοῦ ἐχρησίμευσεν ὕστερον· διότι ἡ ἐντύπωσις ἐξηκολούθει ἐπάνω εἰς τὸν νοῦν μου, ὥστε πολλαῖς φοραῖς ὅταν ἐπαρακινούμην ν' ἀγοράσω τίποτε περιττὸν πρᾶγμα, ἔλεγα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, Μὴ δώσῃς πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριαν. Καὶ τοιουτοτρόπως ἐφύλαττα τὸ ἀργύριόν μου.

Καθὼς ἐμεγάλυνα καὶ ἔμβαινα εἰς τὸν κόσμον, κ' ἐπαρατηροῦσα τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, ἐνόμιζα ὅτι ἀπαντοῦσα πολλοὺς, πολλοτάτους, οἱ ὁποῖοι ἔδιδαν πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριαν.

Ὅταν ἔβλεπα κανένα, ὅστις εἶχε πάρα μεγάλην ἐπιθυμίαν διὰ αὐλικὰς τιμὰς, καὶ ὁ ὁποῖος ἐθυσίαζε τὸν καιρὸν, τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀρετὴν, καὶ ἴσως τοὺς φίλους του, διὰ νὰ τὰς ἐπιτύχῃ, ἔλεγα εἰς τὸν ἑαυτόν μου,

Οὗτος ὁ ἄνθρωπος δίδει πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριάν του.

Ὅταν ἔβλεπα ἕνα ἄλλον, ὅστις ὑπερηγάπα δημοτικὴν ὑπόληψιν, κ' ἐνησχολεῖτο ἀδιακόπως εἰς πολιτικοὺς θορύβους, ἀμελῶν τὰς δουλείας του, καὶ ἀφανίζων αὐτὰς μὲ τὴν ἀμέλειαν, *Αὐτὸς*, ἔλεγα, *πληρόνει τφόντι πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριάν του·*

Ἐὰν ἐγνώριζα κἀνένα φιλάργυρον, ὁ ὁποῖος ὑστεροῦσε τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ πᾶν εἶδος ἀναπαυμένου ζῆν, ἀπ' ὅλην τὴν ἡδονὴν τοῦ ν' ἀγαθοποιῇ ἄλλους, ἀπ' ὅλην τὴν ὑπόληψιν τῶν συμπολιτῶν του, καὶ ἀπ' ὅλας τὰς ἀγαλλιάσεις τῆς φιλίας, διὰ νὰ ἐπισωρεύῃ πλοῦτον, *Δυστυχισμένε ἄνθρωπε*, ἔλεγα, *ἐσὺ τφόντι πληρόνεις πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριαν.*

Ὅταν ἀπαντῶ κἀνένα ἔκδοτον εἰς τὰς ἡδονὰς, ὁ ὁποῖος θυσιάζει πᾶσαν ἐπαινετὴν καλητέρευσιν τοῦ νοῦ, ἢ αὔξησιν τῆς περιουσίας του, εἰς ἁπλᾶς σωματικὰς αἰσθήσεις, καὶ ὅστις ἀφανίζει τὴν ὑγείαν του διώκων αὐτάς· Ἐσφαλμένε ἄνθρωπε, λέγω, προβλέπεις πόνον διὰ τὸν ἑαυτόν σου ἀντὶ ἡδονῆς· *δίδεις πάρα πολὺ διὰ τὴν Σφυρίκτριάν σου.*

Ἐὰν βλέπω τινὰ, ὅστις ἀγαπᾷ ὡραῖα φορέματα, ὡραίαν οἰκοσκευὴν, ὡραίας οἰκίας, καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα ὡραῖα, ὡραιότερα ὅμως ἀπ' ὅ,τι ἡ κατάστασις αὐτοῦ συγχωρεῖ, διὰ τὰ ὁποῖα γίνεται χρεώστης, καὶ φέρεται τέλος πάντων εἰς τὴν φυλακήν· Ἀλλοίμονον! λέγω, *αὐτὸς ἐπλήρωσεν ἀκριβὰ, πολλὰ ἀκριβὰ, διὰ τὴν Σφυρίκτριάν του.*

Εἰς βραχυλογίαν, εὑρῆκα ὅτι μέγα μέρος τῶν δυστυχιῶν, ὑπὸ τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι πάσ-

χουν, φέρονται έπάνω των άπὸ τοὺς ψευδεῖς λογαριασμοὺς τοὺς ὁποίους κάμνουν τῆς ἀξίας πραγμάτων, καὶ ἀπὸ τὸ νὰ δίδωσι πάρα πολὺ διὰ τὰς Σφυρίκτριάς των.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΞΙΝΑΚΙ ΤΟΥ.

Ὁ Γεώργιος Οὐάσιγγτων, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον, ἦτον ἀρχιστράτηγος τῶν Ἀμερικανῶν δυνάμεων κατὰ τὸν ἑπταετῆ πόλεμον τῶν συμπατριωτῶν τυ δι' ἀνεξαρτησίαν. Ἀφοῦ μὲ τὴν ἀνδρείαν καὶ φρόνησίν του ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του, ἐκλέχθη πρῶτος Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν· εἰς τὸ ὁποῖον ἀξίωμα, ὄχι ὀλιγώτερον παρὰ εἰς τὸ πρότερον, ἔδειξεν ὅτι εἰς τὸν χαρακτῆρά του ἐμπεριείχετο πᾶν ὅ,τι εἶναι μέγα καὶ εὐγενὲς εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

Ὅταν ὁ Γεώργιος ἦτο περίπου ἕξι χρόνων, τοῦ ἐχαρίσθη ἓν ἀξινάκι, τὸ ὁποῖον, καθὼς τὰ πλειότερα μικρὰ παιδία, αὐτὸς ἠγαποῦσεν ὑπὲρ τὸ μέτρον· καὶ ἐπήγαινεν ἀδιακόπως ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ αὐτὸ, κόπτων ὅ,τι εὕρισκεν ἔμπροσθέν του. Μίαν ἡμέραν, μέσα εἰς τὸ περιβόλι, ὅπου πολλάκις ἐδιασ-

κέδαζε τὸν ἑαυτόν του κατακόπτων τὰ ξύλα τῶν μπιζελίων, ἐδοκίμασε κατὰ δυστυχίαν τὸ ἀξινάκι του ἐπάνω εἰς τὸ κορμὶ μιᾶς ὡραίας κερασίας, τὴν ὁποίαν ἐξεφλῴδισε τόσον κακὰ, ὥστε εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν τὸ δένδρον ἀνέλαβε ποτέ.

Τὸ πρωῒ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ πατήρ του ἔτυχε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ περιβόλι, καὶ ἴδε τί εἶχε συμβῆν εἰς τὴν κερασίαν, ἥτις ἦτο κ' ἐξαιρέτως ἠγαπημένον του δένδρον· εὐθὺς ἐπέστρεψε μέσα εἰς τὸ ὀσπίτιον, καὶ, μὲ πολλὴν ζέσιν, ἠρώτησε τίς εἶχεν ἀφανίσειν τὸ δένδρον τȣ, λέγων ἐνταυτῷ ὅτι δὲν ἤθελε τὸ πωλήσειν διὰ εἰκοσιπέντε Δίςηλα. Κανεὶς δὲν ἠμπόρει νὰ εἴπῃ τίποτε περὶ αὐτοῦ· εἰς ὀλίγην ὥραν ἐφάνη ὁ Γεώργιος μὲ τ' ἀξινάκι τȣ. "Γεώργιε," εἶπεν ὁ πατήρ τȣ, "ἐξεύρεις τίς ἐκατάκοψε τὴν ὡραίαν ἐκείνην μικρὴν κερασίαν ἔξω ἐκεῖ μέσα εἰς τὸ περιβόλι;" Αὕτη ἦτο κακὴ ἐρώτησις· καὶ ὁ Γεώργιος ἐστάθη ὀλίγας στιγμὰς σοβαρὸς καὶ συλλογισμένος· ἀλλὰ γρήγορα ἀνέλαβε· καὶ κυττάζων τὸν πατέρα του μὲ τὸ γλυκύ του προσωπάκι, φαιδρὸν μὲ τὸ ἀνέκφραστον θέλγητρον τῆς ἀληθείας, ἀνδρείως ἐφώναξε, "Δὲν ἐμπορῶ νὰ εἴπω ψεύματα, Πάε· ἐσεῖς ἐξεύρετε ὅτι ἐγὼ δὲν ἐμπορῶ νὰ εἴπω ψεύματα· ἐγὼ τὸ ἔκοψα μὲ τ' ἀξινάκι μου." "Τρέξε εἰς τὰς ἀγκάλας μου, ἀκριβώτατον παιδὶ," ἐφώναξεν ὁ πατήρ του ἐκστατικὸς ἀπὸ χαρὰν, "τρέξε εἰς τὰς ἀγκάλας μου· χαίρω, Γεώργιε, ὅτι ἐκατάκοψες τὸ δένδρον μου· διότι μ' ἐπλήρωσες χίλιαις φοραῖς τὴν τιμήν του. Τέτοια πρᾶξις ἡρωϊσμοῦ εἰς τὸν υἱόν μου ἀξίζει πλειότερον παρὰ χίλια δένδρα, καὶ ἀνίσως ἤθελαν ἀνθεῖν μὲ ἀργύριον καὶ φέρειν καρποὺς τοῦ καθαρωτάτου χρυσοῦ."

Ο ΓΕΡΩΝ,

Ὅστις ἔλεγε τὰς προσευχάς του ἑβδομήκοντα χρόνους, καὶ ὅμως ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν ποτὲ δὲν ἐπροσευχήθη καθόλου.

"¿Πῶς ἐμπορεῖ τοῦτο νὰ ἦναι;" λέγει ἕνας. "Ἂς τὸ διαβάσω πάλιν, δὲν ἐμπορῶ νὰ τὸ καταλάβω."

Στάσου, ἐγὼ θὰ σὲ εἴπω πῶς ἦτον. Ὁ πτωχὸς οὗτος γέρων ἐδιδάχθηκεν ἀπὸ τὴν μητέρα του, ὅταν ἦτο παιδάκι, νὰ ἐπαναλαμβάνῃ μίαν προσευχὴν κάθε βραδύ· τοῦτο αὐτὸς ἔκαμνεν ἀφοῦ ἦτο τρίων χρόνων, ἕως ἐκεῖ ὅπου ἔγινεν ἑβδομήντα τρίων χρόνων· καὶ ὄχι ὀλίγον ὑπερήφανος ἦτο νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν εἶχε λείψειν ἀπὸ τὸ νὰ εἴπῃ τὰς προσευχάς του κάθε βραδὺ διὰ ἑβδομήντα χρόνους!!

Ὅταν ἔγινεν ἑβδομήντα τρίων χρόνων, ὁ Θεὸς ηὐδόκησε νὰ τὸν θλίψῃ αὐστηρά· ὡδηγήθηκε δὲ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα νὰ ἴδῃ, ὅτ' ἦτο δυστυχισμένος ἁμαρτωλὸς, ὁ ὁποῖος εἶχε μὲν πάντοτε ζήσειν εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς εὐσεβείας, ἀλλὰ δὲν εἶχε ποτὲ αἰσθανθῆν τὴν δύναμίν της. Εὕρηκεν, ὅτι, καθὼς ὁ Φαρισαῖος τὸν παλαιὸν καιρὸν, αὐτὸς εἶχε πολλάκις εἰπεῖν, "Θεὲ, σὲ εὐχαριστῶ ὅτι δὲν εἶμαι καθὼς ἄλλοι ἄνθρωποι·" ἀλλὰ τώρα αἰσθάνετο τὸν ἑαυτόν του ὡς τὸν χειρότερον ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, κ' ἐφέρθη νὰ ἐκφωνῇ, "Θεὲ, ἐλέησέ με τὸν ἁμαρτωλόν!" μὲ ταπεινὴν καὶ συντετριμμένην καρδίαν.

Ἤρεσεν εἰς τὸν Θεὸν ὥστε αὐτὸς ν' ἀναλάβῃ ἕως εἰς ἕνα βαθμὸν, νὰ ἐξοδεύσῃ τοὺς ὀλίγους τελευταίους χρόνους τῆς ζωῆς του μὲ ταπεινὴν

ἐξάρτησαν ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ· ὅταν δ' ὡμίλει διὰ τὸν ἑαυτόν του, πολλαῖς φοραῖς ἐπρόσθετεν, "Ἐγὼ εἶμαι ὁ γέρων, ὅστις ἔλεγε τὰς προσευχάς τȣ ἑβδομήντα χρόνȣς, καὶ ὅμως ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν ποτὲ δὲν ἐπροσευχήθηκε καθόλου."

Ἀκριβά μου τέκνα, μεγάλη διαφορὰ εἶναι μεταξὺ τοῦ νὰ λέγῃ τὶς τὰς προσευχάς του καὶ νὰ προσεύχεται. Ἡ ἀληθινὴ προσευχὴ διδάσκεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ——προσφέρεται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ πίστεως εἰς αὐτὸν——ἔρχεται ἀπὸ τὴν καρδίαν——καὶ πάντοτε ταπεινόνει τὴν ψυχήν. Εἶναι αἱ προσευχαί σας τοιαῦται; Ἀς ἐνθυμώμεθα τὰς δύο ταύτας αἰτήσεις, τὰς ὁποίας οἱ μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ ἐπρόσφεραν· "Κύριε, δίδαξέ μας νὰ προσευχώμεθα."—"Κύριε, αὔξησε τὴν πίστιν μας."

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΗΘΙΚΟΙ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ.

᾿Ερ. Ὁ ᾿Ιησοῦς Χριστὸς εἶπεν ὅτι ὅσοι ἔχουν καθαρὰν καρδίαν θέλουσιν ἴδῃ τὸν Θεόν. ᾿Εμπορεῖς νὰ μὲ εἴπῃς τί εἶναι ἡ καθαρὰ καρδία;

᾿Απ. Εἶναι μία καρδία, ἥτις δὲν ἔχει κακὰς ἐπιθυμίας, οὔτε κακοὺς λογισμούς, καὶ ἥτις κλίνει πάντοτε εἰς τὸ νὰ ὑπακούῃ τὸν Θεὸν εἰς ὅλα.

᾿Ερ. Τί εἶναι αἱ κακαὶ ἐπιθυμίαι;

᾿Απ. Ὅταν μισῇς κἀνένα, καὶ θέλῃς τὸ κακόν του· ὅταν φθονῇς τὸν γείτονά σου διότι εἶναι πλουσιώτερος, ἢ τὸν συμμαθητήν σου διότι εἶναι πλέον προκομμένος ἀπ᾽ ἐσέ, κ᾽ εὔχεσαι νὰ χάσῃ ὁ ἕνας τὰ πλούτη του καὶ ὁ ἄλλος τὴν προκοπήν του, τότε ἔχεις κακὰς ἐπιθυμίας. Ὅταν ὀρέγεσαι κἀμμίαν ἀπηγορευμένην ἡδονήν, ἢ θέλῃς νὰ ἠμπόρεις νὰ ἔκαμνες κἀμμίαν ἀπηγορευμένην πρᾶξιν, ἔχεις καὶ τότε κακὴν ἐπιθυμίαν.

᾿Ερ. Οἱ δὲ κακοὶ λογισμοὶ τί εἶναι;

᾿Απ. Ὅταν φαντάζεσαι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἄδικος πρὸς σέ· ὅταν πασχίζῃς μὲ τὸν νοῦν σου νὰ ἐφεύρῃς πῶς νὰ βλάψῃς τὸν πλησίον σου· ὅταν λέγῃς μέσα σου, "Δὲν εἶναι Θεός· δὲν εἶναι παράδεισος· δὲν εἶναι κόλασις· αἱ ὁδοὶ τῆς ἁμαρτίας εἶναι καλήτεραι παρὰ τὰς ὁδοὺς τῆς σοφίας·" ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ τέτοια εἶναι κακοὶ λογισμοί.

᾿Ερ. Τί δὲ εἶναι τὸ νὰ κλίνῃ πάντοτε ἡ καρδία εἰς τὸ νὰ ὑπακούῃ τὸν Θεὸν εἰς ὅλα;

Ἀπ. Εἶναι νὰ ζητῇ πάντοτε νὰ πράττῃ ὅλον του τὸ θέλημα.

Ἐρ. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐμβῇ τις εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ χωρὶς καθαρὰν καρδίαν;

Ἀπ. Ὄχι· διότι ὁ Ἀπόστολος λέγει, "χωρὶς ἁγιασμὸν κανεῖς δὲν θέλει ἴδῃ τὸν Κύριον." Ἡ λέξις ἁγιασμὸς εἶναι ταυτόσημος μὲ τὸ καθαρότης καρδίας.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ἉΜΑΡΤΙΑΣ.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ ἁμαρτία;

Ἀπ. Εἶναι παράβασις τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ.

Ἐρ. Καὶ τί εἶναι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Εἶναι ὁ Δεκάλογος τοῦ Μωϋσέως· ἡ οὐσία τοῦ ὁποίου εἶναι, ν' ἀγαπῶμεν τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν καρδίαν, μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν, καὶ μὲ ὅλην τὴν δύναμίν μας, καὶ τὸν πλησίον μας ὡς τὸν ἑαυτόν μας.

Ἐρ. Πότε παραβαίνει τις τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Πᾶσαν φορὰν ὅτε δὲν κάμνει καθὼς αὐτὸς ὁ νόμος διορίζει.

Ἐρ. Εἶναι τάχα εὔκολον νὰ κάμνωμεν ὅλον ὅσον ὁ νόμος μᾶς διορίζει;

Ἀπ. Ὄχι βέβαια· εἶναι πρᾶγμα δυσκολώτατον· διότι ἔχομεν ἐκ φύσεως καρδίαν διεφθαρμένην.

Ἐρ. Δὲν εἶναι λοιπὸν καλὸς ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Βέβαια εἶναι πολλὰ καλός. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει· "Ὁ νόμος εἶναι ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία, δικαία, καὶ ἀγαθή."

Ἐρ. Ἔχομεν λοιπὸν δίκαιον νὰ παραπονώμεθα διὰ τὸν νόμον;

᾿Απ. Ὄχι βέβαια· ὁ νόμος δὲν πταίει· ἡμεῖς πταίομεν.

᾿Ερ. Ὅταν ἁμαρτάνωμεν, τί πρέπει νὰ κάμνωμεν;

᾿Απ. Πρέπει νὰ μετανοῶμεν, καὶ νὰ ζητῶμεν τὴν συγχώρησιν ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ μέσου τοῦ ᾿Ιησοῦ Χριστοῦ.

᾿Ερ. Πότε μετανοεῖ τις ἀπὸ μίαν του ἁμαρτίαν;

᾿Απ. Ὅταν τὴν βδελυχθῇ μ᾿ ὅλην του τὴν καρδίαν, καὶ ἀποφασίσῃ σταθερῶς ποτὲ πλέον νὰ μὴ τὴν ἐξανακάμῃ.

᾿Ερ. ᾿Εὰν δὲν μετανοῶμεν, τί θέλ᾿ εἶσθαι τὸ ἐπακολούθημα;

᾿Απ. Πρέπει νὰ ὑποφέρωμεν τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ αἰώνιον πῦρ τῆς κολάσεως μὲ τὸν Διάβολον καὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους του.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΣΠΛΑΓΧΝΙΑΣ.

᾿Ερ. Τί εἶναι ἡ εὐσπλαγχνία;

᾿Απ. Εἶναι συμπάθεια τῆς καρδίας.

᾿Ερ. Ποῖαι εἶν᾿ αἱ ὠφέλειαι ταύτης τῆς ἀρετῆς;

᾿Απ. Ἡ γύμνασις αὐτῆς τείνει εἰς τὸ νὰ διαχύνῃ εὐτυχίαν, καὶ νὰ ὀλιγοστεύῃ τὰς κακοπαθείας τῆς ζωῆς. Οἱ εὔσπλαγχνοι γονεῖς δὲν εἶναι σκληροὶ εἰς τὰ τέκνα των, μήτε οἱ διδάσκαλοι εἰς τοὺς μαθητάς των.

᾿Ερ. Δὲν πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὰ ζῶα μὲ εὐσπλαγχνίαν καθὼς καὶ τοὺς ἀνθρώπους;

᾿Απ. Ναί, βέβαια· ἀσπλαγχνία εἰς τὰ ζῶα δεικνύει ἄνθρωπον ἔχοντα σκληρὰν καρδίαν. Ὁ Θεὸς δὲν ἀγαπᾷ τὰ παιδία ὅσα εἶναι σκλη-

ροκάρδια καὶ κακὰ πρὸς τὰ κτήνη καὶ ζωΰφια, καὶ θέλει τὰ παιδεύσειν διὰ τὴν σκληρότητά των.

ʼΕρ. Κατὰ ποῖον τρόπον δεικνύεται ἡ σκληρότης;

ʼΑπ. Ὁ σκληρὸς ἀνὴρ κακομεταχειρίζεται τὴν γυναῖκά του· ὁ σκληρὸς διδάσκαλος, τὸν μαθητὴν καὶ τὸν δοῦλόν του· τὸ σκληρὸν παιδίον κακοποιεῖ τὰς ἀδελφάς του, τοὺς ἀδελφούς του, καὶ τὰ παιδία τῶν ἄλλων. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς σκληρότητος εἶναι μίσος, φιλονεικίαι, καὶ ταλαιπωρίαι.

ʼΕρ. Τί λέγει ὁ Χριστὸς περὶ τοῦ ἐλεήμονος ἀνθρώπου;

ʼΑπ. Λέγει· "Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ."

ΠΕΡΙ ΨΕΥΔΟΥΣ.

ʼΕρ. Τί εἶναι τὸ ψεῦδος;

ʼΑπ. Ψεῦδος, ἢ ψεῦμα, εἶναι ὅ,τι λέγομεν μὲ σκοπὸν ν' ἀπατήσωμεν ἄλλους.

ʼΕρ. Δὲν εἶναι τάχα συγχωρημένον νὰ λέγωμεν ψεύματα μὲ καλὸν σκοπόν;

ʼΑπ. Ὄχι, καθόλου. διότι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι νὰ κάμνωμεν τὸ κακὸν διὰ νὰ ἔλθῃ τὸ καλόν· καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι ἡ καταδίκη ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κάμνουν τὸ κακὸν διὰ νὰ ἔλθῃ τὸ καλὸν, εἶναι δικαία. Ῥωμ. γ'. 8.

ʼΕρ. Ὅταν ἡ περιουσία, ἡ ὑπόληψις, ἢ ἡ ζωὴ ἑνὸς ἀνθρώπου εὑρίσκεται εἰς κίνδυνον, δὲν εἶναι τάχα ὀρθὸν νὰ εἴπῃ ἓν ψεῦμα διὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ;

Ἀπ. Βέβαια ὄχι· διότι ὁ Θεὸς εἶπε· "Μὴ λέγετε ψεύματα ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον." Κολοσ. γ'. 9.

Ἐρ. Εἶναι τάχα ἁμαρτία νὰ εἴπω ἓν ψεῦμα, τὸ ὁποῖον δὲν βλάπτει τοὺς ἄλλους;

Ἀπ. Τὸ ψεῦμά σου ἐμπορεῖ νὰ προξενήσῃ μεγάλην βλάβην, ἐνῷ ἐσὺ θαῤῥεῖς ὅτι δὲν θὰ προξενήσῃ καμμίαν. Οἱ ἄνθρωποι, ἀφοῦ σὲ πιάσωσι μίαν φορὰν ψεύστην, δὲν θέλουν σ' ἐμπιστεύεσθαι πλέον. Τὰ μικρά σου ταῦτα ψεύματα θέλουν σὲ φέρειν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὰ μεγάλα· διότι τῆς ἁμαρτίας ὁ δρόμος εἶναι πάντοτε ἐμπρός.

Ἐρ. Ἐφοβέρισεν ὁ Θεὸς εἰς κἀνὲν μέρος τῆς Ἁγίας Γραφῆς ὅτι θέλει παιδεύσειν τοὺς ψεύστας;

Ἀπ. Ναί· ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει ὅτι "ὁ νόμος κεῖται διὰ τοὺς ψεύστας." Α'. Τιμ. ά. 10. Καὶ ὁ Ἰωάννης λέγει· "Τὸ μερίδιον ὅλων τῶν ψευστῶν εἶναι εἰς τὴν λίμνην, ἥτις καίεται μὲ πῦρ καὶ θειάφιον." Ἀποκ. κά. 8.

Ἐρ. Ἐμπορεῖς ν' ἀναφέρῃς κἀνὲν παράδειγμα, ὅπου ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τοὺς ψεύστας;

Ἀπ. Ὁ Ἀνανίας καὶ ἡ Σάπφειρα ἐψεύσθησαν, καὶ παρευθὺς τοὺς ἐτιμώρησεν ὁ Θεὸς μὲ τὸν θάνατον.

ΚΑΝΩΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ κανὼν τῆς πίστεως τοῦ Χριστιανοῦ;

Ἀπ. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἢ αἱ Ἁγίαι Γραφαί.

Ἐρ. Διατί πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς Ἁγίας Γραφὰς ὡς τὸν κανόνα τῆς πίστεώς μας;

Ἀπ. Διότι ἐγράφησαν ἀπὸ ἁγίους ἄνδρας, οἵτινες ἐλάλησαν καθὼς ἐκινήθησαν ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα· καὶ εἶναι τὸ μόνον βιβλίον τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκεν ὡς ἀποκάλυψιν τοῦ θελήματός του. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, περιπλέον, βεβαιόνει, ὅτι αὐταὶ δύνανται νὰ σοφίσωσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς σωτηρίαν.

Ἐρ. Πρέπει τάχα νὰ ἐπικαλώμεθα τὰς Γραφὰς διὰ ν' ἀποδείχνωμεν ὅλα τὰ δόγματα, τὰ ὁποῖα ἐναγκαλιζόμεθα;

Ἀπ. Χωρὶς ἀμφιβολίαν· οἱ Ἀπόστολοι ἐπεκαλοῦντο τὰς Γραφὰς διὰ τὴν ἀλήθειαν ὅλων ὅσα ἐδίδασκαν· καὶ ἐπαίνεσαν τοὺς Βεροίους διότι ἐξέταζαν τὰς Γραφὰς καθημέραν, διὰ νὰ ἴδωσιν ἐὰν τὰ δόγματα, τὰ ὁποῖα ἤκουαν ἀπὸ τὰ χείλη των, ἦσαν κατὰ τὴν ἀλήθειαν τῆς θείας ἐμπνεύσεως. Πράξ. ιζ΄. 11.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ κίνδυνός μας ἐὰν πλανώμεθα ἀπὸ τοῦτον τὸν κανόνα;

Ἀπ. Εἴμεθα εἰς κίνδυνον νὰ κάμωμεν τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ ἄκυρον, ὡς τὸν ἔκαμαν οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι μὲ τὰς παραδόσεις των. Ματθ. ιέ. 6.

Ἐρ. Ἀλλὰ πῶς ἐμποροῦμεν νὰ ἐξακριβώσωμεν ποῖα εἶναι τὰ δόγματα τῶν θείων Γραφῶν;

Ἀπ. Πρέπει νὰ τὰς σπουδάζωμεν ἐπιμελῶς μὲ ταπεινοφροσύνην, παρακαλοῦντες διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ μᾶς διδάξῃ τὴν ἀληθινήν των ἔννοιαν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

᾿Ερ. Τί θέλει νὰ εἴπῃ ἡ λέξις Κυριακή;

᾿Απ. Ἡ λέξις Κυριακὴ θέλει νὰ εἴπῃ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

᾿Ερ. Καὶ διατί ὀνομάζεται ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἡμέρα τοῦ Κυρίου;

᾿Απ. Διότι αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνέστη ἀπὸ τοὺς νεκρούς· καὶ διότι ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τὴν ἑορτάζουν πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου των.

᾿Ερ. Πῶς πρέπει νὰ ἐξοδεύωμεν τὴν Κυριακήν;

᾿Απ. Πρέπει νὰ τὴν ἁγιάζωμεν. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐδιώρισεν ὁ Θεὸς νὰ ἐργάζωνται οἱ ἄνθρωποι ἓξ ἡμέρας, καὶ νὰ ἁγιάζωσι τὴν ἑβδόμην. "Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων νὰ τὴν ἁγιάζῃς."

᾿Ερ. Τί πρέπει ν' ἀποφεύγῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ ν' ἁγιάζῃ τὴν Κυριακήν;

᾿Απ. Πρέπει νὰ μὴν ἐργάζεται τὰ τοῦ κόσμου, νὰ μὴ κάθηται ἀργὸς, νὰ μὴν ἀσχολῆται εἰς ἡδονὰς καὶ διασκεδάσεις.

᾿Ερ. Τί λοιπὸν νὰ κάμνῃ;

᾿Απ. Νὰ προσεύχεται εἰς τὸν Θεὸν καὶ νὰ τὸν δοξολογῇ, μόνος του, ὁμοῦ μὲ τὴν οἰκογένειάν του, καὶ ὁμοῦ μὲ τὸν κόσμον εἰς τὴν ἐκκλησίαν· νὰ διαβάζῃ τὰς Ἁγίας Γραφὰς καὶ θρησκευτικὰ βιβλία, ἢ ν' ἀκούῃ ἄλλους νὰ τὰ διαβάζωσι· νὰ ἐξετάζῃ τὸν ἑαυτόν του, καὶ νὰ συλλογίζεται περὶ τῆς ψυχῆς του· προσέτι, εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐπισκέπτεται πτωχοὺς καὶ ἀρ-

φώστους, νὰ διδάσκῃ τοὺς ἀμαθεῖς, καὶ νὰ κάμνῃ καλὸν εἰς ὅποιον ἐμπορεῖ.

Ἐρ. Εἶναι χρέος καθενὸς ἀνθρώπου νὰ ἐξοδεύῃ τὴν Κυριακὴν τοιουτοτρόπως;

Ἀπ. Βεβαιότατα· καὶ ὅποιος τὴν ἐξοδεύει ἄλλέως, τρέχει μεγαλώτατον κίνδυνον ν' ἀμελήσῃ τὰ συμφέροντα τῆς ψυχῆς του.

Ὁ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ.

α΄. Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις σ' ἔκβαλα ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς δουλείας· δὲν θέλεις ἔχειν ἄλλους Θεοὺς πλὴν ἐμοῦ.

β΄. Δὲν θέλεις κάμειν εἰς τὸν ἑαυτόν σου εἴδωλον, οὔτε ὁμοίωμα παντὸς πράγματος ἀφ' ὅσα εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, καὶ ὅσα εἰς τὴν γῆν κάτω, καὶ ὅσα εἰς τὰ νερὰ ὑποκάτω τῆς γῆς· δὲν θέλεις τὰ προσκυνήσειν, οὔτε θέλεις λατρεύσειν αὐτά· διότι ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου· Θεὸς ζηλωτὴς, ὁ ὁποῖος ἀποδίδω ἁμαρτίαν τῶν γονέων ἐπὶ τὰ τέκνα, ἕως τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν ἐκείνων ὅσοι μὲ μισοῦσι, καὶ κάμνω ἔλεος εἰς χιλιάδας ἐκείνων, ὅσοι μὲ ἀγαπῶσι καὶ φυλάττουσι τὰ προστάγματά μου.

γ΄. Δὲν θέλεις λάβειν ἐπὶ ματαίῳ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· διότι Κύριος ὁ Θεός σου δὲν θέλει καθαρίσειν ἐκεῖνον, ὅστις λαμβάνει τὸ ὄνομά του ἐπὶ ματαίῳ.

δ΄. Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων νὰ τὴν ἁγιάζῃς· ἓξ ἡμέρας ἐργάζου, καὶ κάμνε

ὅλας σου τὰς ἐργασίας· τὴν δὲ ἑβδόμην ἡμέραν, ἡ ὁποία εἶναι τὸ σάββατον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σού, δὲν θέλεις κάμειν εἰς αὐτὴν οὐδεμίαν ἐργασίαν, σὺ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ δοῦλός σου, καὶ ἡ δούλη σου, τὸ βοΐδιόν σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ κάθε κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος, ὅστις εἶναι ἐντὸς τῶν θυρῶν σου· διὰ νὰ ἀναπαύηται ὁ δοῦλός σου, καὶ ἡ δούλη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καθὼς καὶ σύ· καὶ ἐνθυμήθητι, ὅτι ἦσουν καὶ σὺ δοῦλος εἰς τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου, καὶ σὲ ἔκβαλεν ἐκεῖθεν Κύριος ὁ Θεός σου μὲ κραταιὰν χεῖρα καὶ ὑψηλὸν βραχίονα. Διὰ τοῦτο σ' ἐπαράγγειλε Κύριος ὁ Θεός σου νὰ φυλάττῃς τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων, καὶ νὰ ἁγιάζῃς αὐτήν.

έ. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καθ' ὃν τρόπον σ' ἐπαράγγειλε Κύριος ὁ Θέος σου, διὰ νὰ εὐτυχήσῃς, καὶ νὰ γένῃς μακροχρόνιως ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν σὲ δίδει Κύριος ὁ Θεός σου.

ς'. Μὴ φονεύσῃς.

ζ. Μὴ μοιχεύσῃς.

ή. Μὴ κλέψῃς.

θ'. Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς ἐναντίον τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

ί. Δὲν θέλεις ἐπιθυμήσειν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· δὲν θέλεις ἐπιθυμήσειν τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρόν του, οὔτε τὸν δοῦλόν του, οὔτε τὴν δούλην του, οὔτε τὸ βοΐδιόν του, οὔτε τὸ ὑποζύγιόν του, οὔτε κἀνὲν κτῆνός του, οὔτε ὅσα καὶ ἂν ἦναι τοῦ πλησίον σου.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΣΠΕΡΙΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Ὦ Κύριε, σὺ κάμνεις τὸ σκότος, καὶ εἶναι νύξ· τὸ σκότος ὅμως δὲν κρύπτεται ἀπὸ σοῦ. Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὰ ἐλέη σου τὴν ἡμέραν ταύτην. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὑγείαν, τροφὴν, ἔνδυμα, καὶ τοὺς φίλους μου.

Συγχώρησον ὅλους τοὺς μωροὺς καὶ πονηροὺς λογισμούς μου, καὶ λόγους καὶ πράξεις. Φύλαξόν με ἀπὸ τὴν νυκτερινὴν θλίψιν, ἀσθένειαν, καὶ τὸν θάνατον ἐν καιρῷ νυκτός. Εἴθε νὰ πλαγιάζω μὲ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν φόβον σου, καὶ ὅταν ἐξυπνῶ τὸ πρωῒ, νὰ εὑρίσκωμαι μετὰ σοῦ πάντοτε.

Εὐλόγησον, Κύριε, ὅλους τοὺς φίλους μου, καὶ συγχώρησον ὅλους τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ δὸς εἰς αὐτοὺς ἀληθῆ μετάνοιαν, καὶ νέαν καρδίαν, διὰ τοῦ Κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΠΡΩΪΝΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

Τὸ πρωῒ, Κύριε, θέλεις εἰσακούσειν τὴν φωνήν μου· τὸ πρωῒ θέλω κατευθύνειν πρὸς σὲ

τὴν δέησίν μου. Τὰ ἐλέη σου εἶναι νέα πᾶσαν πρωΐαν, καὶ μεγάλη ἡ πιστότης σου. Σ' εὐχαριστῶ διότι ἐφύλαξες τὴν νύκτα τὸ σῶμά μου ἀπὸ θλίψιν, ἀσθένειαν καὶ τὸν θάνατον, καὶ μ' ἀνέπαυσες μὲ τὸν ὕπνον.

Σ' εὐχαριστῶ ἐπειδὴ μ' ἐξύπνισες διὰ νὰ ἰδῶ τὸ φῶς. Ὁδήγησόν με ν' ἀναβλέπω πρὸς τὸν ἀγαπητόν σου Υἱὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου, καὶ νὰ τὸν ἀγαπῶ καὶ δουλεύω ὅλην τὴν ἡμέραν ταύτην.

Σὲ δοξολογῶ διότι ἔδωκες τὸν Υἱόν σου ν' ἀποθάνῃ λύτρον δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Συγχώρησον ὅλας τὰς ἁμαρτίας μου διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον καθαρίζει ἀπὸ πᾶσαν ἁμαρτίαν.

Φώτισόν με νὰ κάμνω τὸ θέλημά σου κατὰ πάντα σήμερον, καὶ φύλαξόν με ἀπὸ πάντα σατανικὸν λογισμὸν, λόγον, καὶ ἔργον, διὰ χάριν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρός μου. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ.

Εὐχαριστῶ σε, Κύριε, διότι μ' ἔδωκες τὰς θείας Γραφάς. Αὐταὶ εἶναι τῆς σοφίας καὶ μαθήσεως τὸ θεμέλιον. Βοήθησόν με νὰ τὰς ἀναγινώσκω, ἐννοῶ, καὶ ἀγαπῶ. Ἁγίασόν με μὲ τὴν ἀλήθειαν· ὁ λόγος σου εἶναι ἀλήθεια. Ἄμποτε νὰ γνωρίσω ἐκ νεότητός μου, ὡς ὁ Τιμόθεος, τὰς ἱερὰς Γραφὰς, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ μὲ κάμωσι σοφὸν εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ.

Σ' εὐχαριστῶ, Κύριε, διὰ τὴν ἁγίαν ταύτην ἡμέραν τῆς ἀναπαύσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἡμέρα, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Κύριος, καὶ ἐγὼ θέλω χαρῆν καὶ εὐφρανθῆν εἰς αὐτήν. Εἴθε νὰ ἦμαι ἐν πνεύματι τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ τὸν δουλεύω ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. Εἴθε ὅλαι αἱ ἐπιθυμίαι καὶ οἱ λογισμοί μου ν' ἀποβλέπωσιν εἰς τὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅπου κάθηται ὁ Χριστὸς εἰς τὴν δεξιὰν τοῦ Θεοῦ.

Χῦσον τὸ πνεῦμά σου ἐπάνω εἰς ὅλον τὸν λαόν σου, εὐλόγησον καὶ εὔφρανον αὐτοὺς εἰς τὴν ἁγίαν σου ἐκκλησίαν. Δώρησον νὰ οἰκοδομηθῶσι καὶ παρηγορηθῶσιν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ μὲ τὸν λόγον σου, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς σὲ οἱ ἁμαρτωλοί. Δώρησον νὰ κηρύττωσι πιστῶς τὸ Εὐαγγέλιον οἱ ὑπηρέται τοῦ λόγου σου, καὶ νὰ ποιμαίνωσι τὰ πρόβατα καὶ ἀρνία τοῦ ποιμνίου τοῦ Χριστοῦ· καὶ εἴθε νὰ ἦναι μεγάλη χάρις ἐπάνω εἰς αὐτὰ, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ.

Παντοδύναμε Θεὲ, ὅλα τὰ κτίσματα προσδοκῶσι τὴν τροφήν των ἀπὸ τὴν χεῖρά σου. Δός μοι τὴν εὐλογίαν σου μὲ τὴν παροῦσαν τροφήν μου, διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ.

Εὐχαριστῶ σε, Κύριέ μου, διότι μὲ δίδεις τὸ φαγητὸν διὰ τὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ σώματός μου· τρέφε καὶ τὴν ψυχήν μου μὲ πνευματικὴν τροφὴν, διὰ χάριν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

60^a

ΑΠΛΟΥΝ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ

ΔΙΑ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ.

Ἐὰν ἡ σοφία ἔλθῃ εἰς τὴν διάνοιάν σου, καὶ ἡ μάθησις φανῇ καλὴ εἰς τὴν ψυχήν σου, βουλὴ καλὴ θέλει σὲ φυλάξειν, καὶ ἔννοια ὁσία θέλει σὲ τηρήσειν.
Παροιμ. β'. 10—11.

(Ἔκδοσις τρίτη.)

ΕΝ ΑΝΔΟΒΗΡΙΑ,
τῆς Ἀμερικῆς.
1831.

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ.

Μερος Β'.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

Ἡ εὐταξία εἶναι ἡ καλὴ ἀρχὴ εἰς τὰ καλά.

Ἡ ὁμόνοια στηρίζει οἶκον, καὶ ἡ διχόνοια τὸν ξεριζόνει ἐκ θεμελίων.

Τὸ σημερινὸν ἔργον αὔριον μὴν ἀφίνῃς.

Ὡς στρώσῃ καθεὶς, οὕτως ἔχει νὰ πλαγιάσῃ.

Ὅποιος πνίγεται καὶ τὰ μαλλία του πιάνει.

Κάθ' ἐμπόδιον διὰ τὸ κάλλιον.

Ὅταν ὁ νεροχύτης σου διψᾷ, ἔξω νερὸν μὴ χύνῃς.

Οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτία.

Τὰ παθήματα γίνονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους μαθήματα.

Ὅλ' οἱ σκύλοι μιᾶς γενεᾶς.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι μαλώτρια.

Ἀπὸ κακὸν χρεωφειλέτην καὶ σακκίον, ἄχυρα.

Εἰς τὴν ἀνυδρίαν καλὸν εἶναι καὶ τὸ χαλάζι.

Ὅταν ἀργῇ ὁ πραγματευτὴς, κακὰ ὑπάγει ἡ πραγματεία του.

Ὁ καιρὸς φανερόνει τὴν ἀλήθειαν.

Ὅποιος ζητεῖ καὶ δίδουν του, ἄλλην δουλείαν δὲν κάμνει.

Ὅπου ἀκούεις πολλὰ κεράσια, βάστα μικρὸν καλάθι.

Ὅποιος κυνηγᾷ πολλοὺς λαγοὺς, μηδὲ τὸν ἕνα πιάνει μηδὲ τὸν ἄλλον.

Τἄχεν ἡ Μαρία 'στὸν νοῦν της, ἔβλεπε καὶ 'στὄνειρόν της.

'Απὸ τὸ ἓν αὐτίον ἐμβαίνουν καὶ ἀπὸ τἄλλο ἐκβαίνουν.

Τὰ τέσσερ' ὀμμάτια βλέπουν περισσότερον παρὰ τὰ δύο.

'Ο λύκος κἂν ἐγήρασε κ' ἤλλαξε τὸ μαλλίν του, τὴν γνώμην του δὲν ἤλλαξεν, οὐδὲ τὴν κεφαλήν του.

'Ολίγος σπινθὴρ ὁλοκλήρους πόλεις ἔκαυσε.

Κάθε πρᾶγμα εἰς τὴν ὥραν του.

Τὰ πολλὰ λόγια εἶναι πτωχεία.

'Η ἀγάπη εἶναι στραβή.

'Ακόμη δὲν τὸν ἴδαμεν, καὶ 'Ιωάννην τὸν ἐκβάλαμεν.

'Ολίγα καὶ καλά.

'Ο ποντικὸς δὲν ἐχώρειεν εἰς τὴν τρύπαν, κ' ἐτράβα καὶ κολοκύνθια.

'Αρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου.

Αἱ θλίψεις εἶναι κλίμακες, φέρουσαι πρὸς τὸν οὐρανόν.

'Η συνείδησις εἶναι χίλιαι μαρτυρίαι.

'Η ἐπιμέλεια νικᾷ πᾶσαν δυσκολίαν.

'Ο μωρὸς εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην του, φρονιμώτατος.

Φεῦγε τὴν ἡδονὴν, ἥτις ἀφίνει ὀπίσω της λύπην.

'Η ἀγριότης ἡμερόνεται μὲ τὴν πραότητα.

"Οστις δὲν θέλει νὰ ἐργάζεται, δὲν πρέπει μηδὲ νὰ τρώγῃ.

'Η ὀκνηρία ἀφίνει γυμνὸν τὸν ἄνθρωπον.

'Η ζηλοτυπία ἔχει χιλίους ὀφθαλμούς.

'Η φωνὴ τοῦ ἄφρονος γνωρίζεται ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν λόγων του.

Τὰ χρήματα εἶναι καλὸς ὑπηρέτης, ἀλλὰ κακὸς κύριος.

Τὸ πεῖσμα εἶναι ἡ πλέον ἀθεράπευτος ἀσθένεια.

Οὐσιώδεις ἐρωτήσεις ἀπαιτοῦν βραδείας ἀποκρίσεις.

Ταχὺς εἰς τὸ ἀκούειν, καὶ βραδὺς εἰς τὸ λαλεῖν.

Ὁ πλοῦτος γίνεται πολλάκις δοῦλος τῆς κακίας.

Δεῖξόν με ἕνα ψεύστην, καὶ ἐγὼ θέλω σὲ δείξειν ἕνα κλέπτην.

Ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ δυστυχία εἶναι πάντοτε ἀχώριστοι.

Οἱ ζῶντες ἁμαρτωλῶς ἀποθνήσκουν ἀθλίως.

Τὸ μὲν ἀπατᾶσθαι εἶναι ἀνθρώπινον, τὸ δὲ συγχωρεῖν, θεῖον.

Μεταχειρίζου πραεῖς λόγους, καὶ δεινὰ ἐπιχειρήματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Σπανίως ζῇ τις φρονίμως, ὅταν ζῇ καθὼς τυχῃ.
Οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων εἶναι πλέον εὐχαριστημένοι μὲ τὰ εὔκολα ἐλαττώματα, παρὰ μὲ τὰς δυσκολωτέρας ἀρετάς.

Χωρὶς οἰκονομίαν οὐδεὶς ἐμπορεῖ νὰ ἦναι πλούσιος, καὶ μὲ αὐτὴν ὀλιγώτατοι ἤθελαν εἶσθαι πτωχοί.

Μετριότης καὶ πραότης ἐνίοτε ἀποτελοῦσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν γίνεται μὲ τὴν βίαν.

Συγγραφεύς τις Πέρσης ἔκαμε τὴν ὡραίαν ταύτην παρατήρησιν· "Ἡ ἥμερη χεὶρ δύναται νὰ ὁδηγῇ τὸν ἐλέφαντα μὲ μίαν τρίχα."

Τὸ ἀναγκαιότερον μέρος τῆς διδασκαλίας εἶναι νὰ διορθόνωμεν τὰ σφάλματά μας.

Πολλοὶ ὁμιλοῦν περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα δὲν καταλαμβάνουν· καὶ ἐπαινοῦν ἀρετὰς, τὰς ὁποίας δὲν μεταχειρίζονται.

Ὁ Ζήνων, ἀκούσας παιδίον τι νὰ πολυλογῇ, εἶπεν· "Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν δύο αὐτία, καὶ μίαν γλῶσσαν, διὰ νὰ ἀκούωσι πολλὰ καὶ νὰ ὁμιλῶσιν ὀλίγα."

Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις οἰκειοποιεῖται ὅλην τὴν συνομιλίαν, γίνεται ἀηδὴς εἰς τοὺς λοιπούς· διότι φαίνεται νὰ λαμβάνῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του τὰ πρωτεῖα, μεταχειριζόμενος τοὺς ἄλλους ὡς μαθητάς του.

ΓΡΑΦΙΚΑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ.

ΜΑΚΑΡΙΣΜΟΙ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅταν ἦτον ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ἐδίδασκε μίαν φορὰν τοὺς μαθητάς του, λέγων·

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ κατὰ τὸ πνεῦμα· διότι τῶν τοιούτων εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι ὅσοι κλαίουσι· διότι αὐτοὶ θέλουσι παρηγορηθῇ.

Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς· διότι αὐτοὶ θέλουσι κληρονομήσῃ τὴν γῆν.

Μακάριοι ὅσοι πεινῶσι καὶ διψῶσι τὴν δικαιοσύνην· διότι αὐτοὶ θέλουσι χορτασθῇ.

Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἐλεηθῇ.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ κατὰ τὴν καρδίαν· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ἴδῃ τὸν Θεόν.

Μακάριοι, ὅσοι προξενοῦσι τὴν εἰρήνην· διότι αὐτοὶ θέλουσιν ὀνομασθῇ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.

Μακάριοι, ὅσοι καταδιώκονται ἐξ αἰτίας τῆς δικαιοσύνης· διότι αὐτῶν εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι εἶσθε, ὅταν σᾶς ὀνειδίσωσι, καὶ σᾶς διώξωσι, καὶ εἴπωσι ψευδῶς ἐναντίον σας πάντα πονηρὸν λόγον ἐξ αἰτίας ἐμοῦ.

Χαίρετε, καὶ καθ᾽ ὑπερβολὴν χαίρετε· διότι ἡ ἀμοιβή σας θέλει εἶναι πολλὴ ἐπάνω εἰς τοὺς οὐρανούς· καθότι μὲ τὸν ἴδιον τρόπον ἐδίωξαν καὶ τοὺς προφήτας, οἱ ὁποῖοι ἦλθον πρότερον ἀπὸ σᾶς.

ΧΡΕΗ ΕΙΣ ΑΛΛΟΥΣ.

Ἠκούσατε ὅτι ἐλαλήθη· Ἀγάπα τὸν γείτονά σου καὶ μίσει τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σᾶς καταρῶνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σας μισοῦσιν, εὔχεσθε δι᾽ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σᾶς βλάπτουσι καὶ σᾶς καταδιώκουσι, διὰ νὰ γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρός σας, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τοὺς οὐρανούς· καθότι ἐκεῖνος ἀνατέλλει τὸν ἥλιόν του ἐπάνω καὶ εἰς τοὺς καλοὺς καὶ εἰς τοὺς κακούς, καὶ βρέχει ἐπάνω καὶ εἰς τοὺς δικαίους καὶ εἰς τοὺς ἀδίκους. Εἶσθε τέλειοι καθὼς εἶναι τέλειος καὶ ὁ Πατήρ σας, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τοὺς οὐρανούς. Ματθ. έ. 44—48.

Ὅλα ὅσα θέλετε νὰ κάμνωσιν εἰς σᾶς οἱ ἄνθρωποι, μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κάμνετε καὶ σεῖς εἰς αὐτούς· διότι οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. Ματθ. ζ΄. 12.

Ἕνας νομικὸς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν λέγων· Διδάσκαλε, ποία εἶναι ἡ μεγάλη ἐντολὴ τοῦ νόμου; Καὶ ὁ Ἰησοῦς τῷ εἶπε· Σὺ θέλεις ἀγαπήσῃ Κύριον τὸν Θεόν σου μὲ ὅλην σου τὴν καρδίαν, καὶ μὲ ὅλην σου τὴν ψυχὴν, καὶ μὲ ὅλην σου τὴν διάνοιαν. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ καὶ ὁμοία μὲ αὐτὴν εἶναι. Σὺ θέλεις ἀγαπήσῃ τὸν γείτονά σου ὡς τὸν ἑαυτόν σου. Εἰς αὐτὰς τὰς δύο ἐντολὰς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Ματθ. κβ΄. 35—40.

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΟ ΠΡΩΤΙΣΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑ.

Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ὅλα τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα θέλουσι σᾶς προστεθῇ. Ματθ. ς΄. 33.

Ἐμβῆτε διὰ μέσου τῆς στενῆς θύρας· καθότι πλατεῖα εἶναι ἡ θύρα καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐμβαίνουσι διὰ μέσου αὐτῆς. Διότι στενὴ εἶναι ἡ θύρα, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τὴν εὑρίσκουσι. Ματθ. ζ΄. 13, 14.

Εἶναι δὲ μέγα κέρδος ἡ εὐσέβεια ὁμοῦ μὲ εὐχαρίστησιν. Διότι τίποτε δὲν ἐφέραμεν εἰς τὸν κόσμον· καὶ φανερὸν εἶναι ὅτι οὐδὲ δυνάμεθα

νὰ ἐκφέρωμεν τίποτε. Ἔχοντες δὲ τροφὰς καὶ σκεπάσματα, θέλομεν εἶσθαι εὐχαριστημένοι εἰς αὐτά. Ὅσοι ὅμως θέλουσι νὰ πλουτῶσι, πίπτουσιν εἰς πειρασμοὺς καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἱ ὁποῖαι βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. Διότι ῥίζα ὅλων τῶν κακῶν εἶναι ἡ φιλαργυρία. Α'. Τιμ. ϛ'. 6—10.

Μὴ θησαυρίζετε διὰ τὸν ἑαυτόν σας θησαυροὺς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν, ὅπου ὁ σκώληξ καὶ ἡ σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται τρυποῦσι καὶ κλέπτουσιν· ἀλλὰ θησαυρίζετε διὰ τὸν ἑαυτόν σας θησαυροὺς εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου οὔτε σκώληξ οὔτε σκωρία ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δὲν τρυποῦσιν, οὐδὲ κλέπτουσι. Διότι ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θέλει εἶσθαι καὶ ἡ καρδία σας. Ματθ. ϛ'. 19—21.

Τί ὠφελεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ χάσῃ τὴν ψυχήν του; ἢ τί θέλει δώσῃ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα διὰ τὴν ψυχήν του; Ματθ. ιϛ'. 26.

ΟΙ ΑΡΕΣΚΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

Ὁ Ἰησοῦς εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν εἰς μερικοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐνεπιστεύοντο εἰς τὸν ἑαυτόν των ὅτι εἶναι δίκαιοι, καὶ κατεφρόνουν τοὺς ἄλλους. Δύο ἄνθρωποι ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν, νὰ προσευχηθῶσιν· ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἄλλος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος ἐστάθη καὶ προσηύχετο καθ' ἑαυτὸν τοῦτα· Ὦ Θεὲ, εὐχαριστῶ σοι, διότι δὲν εἶμαι καθὼς οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ καθὼς οὗτος ὁ τελώ-

νης. Ἐγὼ νηστεύω δύο φοραῖς τὴν ἑβδομάδα, καὶ ἀποδεκατίζω ὅλα ὅσα ἔχω. Ὁ δὲ τελώνης ἐστάθη μακρὰν, καὶ δὲν ἤθελε μήτε τὰ ὄμματά του νὰ σηκώσῃ εἰς τὸν οὐρανόν· ἀλλ᾽ ἐκτύπα τὸ στῆθός του καὶ ἔλεγεν· Ὦ Θεὲ, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Σᾶς λέγω ὅτι οὗτος κατέβη εἰς τὴν οἰκίαν του δεδικαιωμένος μᾶλλον ἢ ἐκεῖνος· διότι ὅποιος ὑψόνει τὸν ἑαυτόν του θέλει ταπεινωθῇ· καὶ ὅποιος ταπεινόνει τὸν ἑαυτόν του θέλει ὑψωθῇ. Λουκ. ιη΄. 9—14.

Ὄχι καθεὶς ὁ ὁποῖος λέγει εἰς ἐμὲ, Κύριε, Κύριε, θέλει ἐμβῇ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ᾽ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος πράττει τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τοὺς οὐρανούς. Ματθ. ζ΄. 21.

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ὡμίλει εἰς τοὺς λαοὺς, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί του ἐστέκοντο ἔξω, ζητοῦντες νὰ τῷ ὁμιλήσωσι. Καί τις τῷ εἶπεν· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου στέκονται ἔξω, ζητοῦντες νὰ σοὶ ὁμιλήσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπε· Ποία εἶναι ἡ μήτηρ μου καὶ ποῖοι εἶναι οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ ἐξαπλώσας τὴν χεῖρά του εἰς τοὺς μαθητάς του, εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου. Διότι ὅποιος κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς τοὺς οὐρανοὺς, αὐτὸς εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ μου. Ματθ. ιβ΄. 46—50.

Ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ὡμίλει, μία γυνὴ ἀπὸ τὸ πλῆθος ὕψωσε τὴν φωνήν της, καὶ τῷ εἶπε· Μακαρία ἡ κοιλία, ἡ ὁποία σὲ ἐβάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ, τοὺς ὁποίους ἐβύζασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Βεβαιότατα μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀκούουσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν φυλάττουσι. Λουκ. ιά. 27, 28.

Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ.

Οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ θέλουσι προσκυνήσῃ τὸν Πατέρα μὲ πνεῦμα καὶ ἀλήθειαν· καθότι ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνητάς του. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα· διὰ τοῦτο καὶ ὅσοι τὸν προσκυνοῦσι, πρέπει νὰ τὸν προσκυνῶσι μὲ πνεῦμα καὶ ἀλήθειαν. Ἰωάν. δ΄. 23, 24.

Ὅποιον πρᾶγμα ἐμβαίνει εἰς τὸ στόμα, δὲν μολύνει τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ᾽ ὅποιον πρᾶγμα ἐκβαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, ἐκεῖνο μολύνει τὸν ἄνθρωπον. Δὲν καταλαμβάνετε ἀκόμη, ὅτι ὅποιον πρᾶγμα ἔμβῃ εἰς τὸ στόμα, καταντᾷ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ἐκβάλλεται εἰς τον ἀφεδρῶνα; Ὅσα ὅμως ἐκβαίνουσιν ἀπὸ τὸ στόμα, ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν καρδίαν, καὶ ἐκεῖνα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. Διότι ἀπὸ τὴν καρδίαν ἐξέρχονται πονηροὶ διαλογισμοί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταῦτα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μολύνουσι τὸν ἄνθρωπον. Ματθ. ιέ. 11, 17--20.

Κανεὶς ἂς μὴ σᾶς κρίνῃ εἰς βρῶσιν, ἢ εἰς πόσιν, ἢ εἰς μέρος ἑορτῆς, ἢ νουμηνίας, ἢ σαββάτων· τὰ ὁποῖα εἶναι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα εἶναι τοῦ Χριστοῦ. Κανεὶς ἂς μὴ σᾶς στερήσῃ ἀπὸ τὸ βραβεῖόν σας, προσποιούμενος τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν λατρείαν τῶν ἀγγέλων, ζητῶν νὰ ἔμβῃ εἰς πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἴδε, ματαίως φουσκονόμενος ἀπὸ τὸν σαρκικὸν νοῦν του· τὰ ὁποῖα ἔχουσι μὲν σχῆμα σοφίας εἰς ἐθελοθρησκείαν καὶ ταπεινοφροσύνην καὶ ἀφροντισίαν τοῦ σώματος, ὄχι εἰς τιμήν τινα, πρὸς χορτασμὸν τῆς σαρκός. Κολ. β΄. 16—18, 23.

Η ΜΟΝΗ ΟΔΟΣ ΤΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ.

Ένας Θεὸς εἶναι, καὶ ἕνας μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ὁ ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός· ὁ ὁποῖος ἔδωκε τὸν ἑαυτόν του διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ ὅλους. Α'. Τιμ. β'. 5, 6.

Κανεῖς δὲν ἐμπορεῖ νὰ βάλῃ ἄλλο θεμέλιον παρὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι βεβλημένον, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Α'. Κορ. γ'. 11.

Καὶ δὲν εἶναι ἡ σωτηρία εἰς κανένα ἄλλον· διότι δὲν εἶναι ὑποκάτω εἰς τὸν οὐρανὸν κανὲν ἄλλο ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους, μὲ τὸ ὁποῖον χρειάζεται νὰ σωθῶμεν. Πράξ. δ'. 12.

Ἐγὼ εἶμαι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· κανεῖς δὲν ἔρχεται εἰς τὸν Πατέρα εἰμὴ διὰ μέσου μου. Ἰωάν. ιδ'. 6.

ΜΥΘΟΙ.

ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗ.

Ἔλεγε πρὸς τὸν Ἥλιον ἡ Σελήνη· Τί καυχᾶσαι ὅτι εἶσαι λαμπρότερός μου; δὲν ἀκούεις πόσον ἀγανακτοῦν κατὰ σοῦ οἱ ἀπὸ τὰς φλόγας σου καιόμενοι ὅλην τὴν ἡμέραν γεωργοί; καὶ μὲ πόσην εὐχαρίστησιν βλέπουσι τὴν νύκτα τὸ φῶς μου; Τὸ φῶς σου, ἀπεκρίθη ὁ Ἥλιος, εἶναι φῶς ἰδικόν μου. Τὴν ἡμέραν τὸ τοξεύω καυστηρὸν εἰς αὐτοὺς, διὰ νὰ θρέψῃ ὅσα σπείρουν ἢ φυτεύουν· τὴν νύκτα τὸ πέμπω διὰ σοῦ ἡμερώτερον, νὰ παρηγορῇ τοὺς κόπους των.

Εἰς ὅσα λαμβάνουν ἀπ' ἄλλους, καυχῶνται ἀνοήτως πολλοὶ, ὡς εἰς τὰ ἴδιά των.

ΓΥΝΗ ΦΙΛΑΝΔΡΟΣ.

Ἔλεγέ τις πρὸς τὴν γυναῖκά του· Διὰ τί δὲν μιμεῖσαι τὴν γειτόνισσάν μας; Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν βλέπω εἰς τὸ παράθυρον προσμένουσαν τὸν ἄνδρα της· σὺ δὲ πρὸς ἐμὲ παρόμοιον ἀγάπης σημεῖον ποτὲ δὲν ἔδειξες. Καὶ ἡ γυνὴ τὸν ἀπεκρίθη· Ἐνόσῳ ἡ γειτόνισσα προσμένει τὸν ἄνδρα της εἰς τὸ παράθυρον, ἐγὼ, φίλε μυ, διατρίβω εἰς τὸ μαγειρεῖον, φροντίζυσα νὰ εὕρῃς, ὅταν ἐπιστρέψῃς, ἕτοιμον τὸ γεῦμα.

Τόσον πρέπει νὰ τιμῶνται τῶν ἀνθρώπων αἱ πράξεις, ὅσον εἶναι ὠφέλιμοι.

ΤΟ ΔΙΣΣΑΚΙΟΝ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ.

Ὅλος ὁ κόσμος ἐξεύρει τοῦ Αἰσώπου τὸ δισσάκιον· καὶ ὅλοι τὸ κρατοῦσιν εἰς τοὺς ὤμους, βάλλοντες εἰς τὸ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μέρος τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, εἰς τὸ ὄπισθεν τὰ ἰδικά των. Πόθεν ὅμως ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ τοιαύτη θέσις, κἀνεῖς δὲν μᾶς τὸ ἐφανέρωσε. Καταρχὰς οἱ ἄνθρωποι ἔθεταν τὸ δισσάκιον, ὥστε νὰ βλέπωσι κρεμασμένους ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ καὶ τοὺς δύο σάκκους ἐντάμα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλάκις παραβάλλοντες τὰ ἰδικά των μὲ τὰ σφάλματα τῶν ἄλλων, εὕρισκαν ἐλαφρότερα τὰ ξένα, (τὸ ὁποῖον τοὺς ἐκακοφαίνετο πολὺ), ἤλλαξαν τὴν θέσιν τοῦ δισσακίου, βάλλοντες τὰ ἰδικά των ὀπίσω.

ΒΟΣΚΟΥ ΠΑΙΔΑΡΙΟΝ.

Πολλὰ καὶ μεγάλα βώδια ἔβοσκε μικρὸν παιδάριον, καὶ μὲ πολλὰ μικρὸν ῥαβδίον τὰ κατεύθυνεν εἰς τὸν δρόμον. Τοῦτο βλέπουσα γραία τις· Τέκνον μου, τὸν εἶπε, δὲν γνωρίζεις πόσον κίνδυνον τρέχεις· ἀλλ' ὡς ἂν ἦσο ἄλλος Ἡρακλῆς, κτυπᾷς τόσα μεγάλα ζῶα, ἐν ἀπὸ τὰ ὁποῖα μόνον ἀρκεῖ νὰ καταπατήσῃ πολλοὺς ἄνδρας. Μήδ' ὁ Ἡρακλῆς, ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον, ὦ μῆτέρ μου, ἤθελεν εἶσθαι καλὸς νὰ τὰ κυβερνήσῃ, ἐὰν εἶχαν αὐτὰ ὅσυ ἔχω λογικῦ τὸ ἥμισυ.

Ἀδύνατος φρόνιμος νικᾷ πολλοὺς ἰσχυροὺς ἀνοήτους.

ΜΕΘΥΣΟΣ ΠΑΤΗΡ ΚΑΙ ΥΙΟΣ.

Δὲν ἐντρέπεσαι, ἔλεγε πρὸς τὸν υἱόν του μέθυσος πατὴρ, νὰ πίνῃς τόσον πολύ; Πάτερ μου, ἀπεκρίθη κλονούμενος ἀπὸ τὴν μέθην ὁ υἱός· Φοβοῦμαι μὴ φανῶ καταφρονητής σου, ἐὰν δὲν μιμοῦμαι τὰς πράξεις σου.

Μάταια νουθετεῖς τοὺς ἄλλους, ἂν δὲν ἀπέχῃς ἀπ' ὅσα ν' ἀπέχωσι τοὺς παραγγέλλεις.

ΝΕΟΣ ΑΣΩΤΟΣ.

Νέος ἄσωτος, ἀφοῦ κατεσκόρπισε τὴν πατρικήν του οὐσίαν, ἔκλαιε καθήμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδητος πλησίον τῆς γραίας μητρός του. Καὶ ἡ μήτηρ νομίσασα μετανοίας ἀποτέλεσμα τὰ δάκρυά του· Μὴ λυπεῖσαι, τέκνον μου, τὸν εἶπε. Σὲ χαρίζω ἓν ἀπὸ τὰ δύο μου ἀμπέλια· ἐὰν λάβῃς φροντίδα νὰ τὸ καλλιεργῇς, ἀρκετὸν εἶναι καὶ νὰ σὲ ἐνδύνῃ καὶ νὰ σὲ τρέφῃ. Ὦ πόσον εὔφρανες τὴν λυπημένην μου ψυχὴν, γλυκυτάτη μου μῆτερ! ἀπεκρίθη ὁ ἄσωτος· δὲν θέλει τολμήσει νὰ μὲ ὀνειδίσῃ πάλιν ὁ σύντροφος καὶ συμπότης μου, ὅτι δὲν μ' ἔμεινε πλέον τίποτε νὰ πωλήσω.

Χαλινόνετε, ὦ νέοι, τῆς ψυχῆς τὰ πάθη, πρὶν μεταβαλθῶσιν εἰς ἕξεις.

ΕΛΕΦΑΣ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟΣ.

Τί καυχᾶσαι εἰς τὸ μέγεθος τοῦ σώματός σου, ἔλεγε χοῖρος πρὸς ἐλέφαντα, ἐπειδὴ ὁ πολλὰ μικρὸς ἐγὼ μὲ μόνην τὴν φωνήν μου σὲ βάλλω εἰς φυγήν; Ἡ ἀηδία, χοῖρε, τῆς φωνῆς, ὄχι τῆς ἀνδρείας σου ὁ φόβος, μὲ ταράσσει, ἀπεκρίθη ὁ ἐλέφας.

Καυχῶνται οἱ ἀνόητοι εἰς ὅσα πολλάκις ἔπρεπε νὰ ἐντρέπωνται.

ΜΥΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΑ.

Μυῖα καυχωμένη πρὸς μέλισσαν ἔλεγεν· Ἐγὼ μὲν συγκατοικῶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἐμβαίνω εἰς αὐτὰ τῶν βασιλέων τὰ παλάτια, παραστέκω εἰς τὰς βασιλικὰς τραπέζας

ἀκάλεστος, καὶ γεύομαι χωρὶς κόπον, πολλάκις καὶ πρὶν αὐτοὶ ἁπλώσωσι τὰς χεῖρας, τὰ νοστιμώτερα βρώματα· σὺ δὲ κοπιάζεις ὅλην τὴν ἡμέραν κλεισμένη εἰς τὸ κυψέλιον, ἤ, ἂν ἐκβῇς πρὸς ὀλίγον, περιέρχεσαι τὰ δάση, συναθροίζουσα τὴν ἀναγκαίαν ὕλην διὰ νὰ κατασκευάσῃς τὸ μέλι, τὸ ὁποῖον τρέφει περισσότερον τὰς μυίας καὶ τοὺς ἀνθρώπους παρὰ σέ. Δικαίως, ἀπεκρίθη ἡ μέλισσα, ἤθελες καυχᾶσθαι εἰς τὴν τόσην σου ἀργίαν καὶ τρυφὴν, ὦ μυία, ἐὰν ἀπ' αὐτὰς ἐκέρδαινες κἀμμίαν τιμήν. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι τόσον βαρυμένοι ἀπὸ τὴν ἀναισχυντίαν σου, ὥστ' ἐκατασκεύασαν ἐπίτηδες ὄργανα, τὰ μυιαστήρια, διὰ νὰ σὲ διώκωσιν ἀπὸ τοὺς οἴκους των.

Εἰς ἐκεῖνον πρέπει ἡ τιμὴ, ὅστις ὠφελεῖ τοὺς ἄλλους μὲ τοὺς κόπους του, και ὄχι ὅστις ἀργὸς αὐτὸς δαπανᾷ τὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀποκτώμενα.

ΑΡΑΧΝΗ ΚΑΙ ΜΥΙΑ.

Μυία, βλέπουσα τὸ κυκλοτερὲς ὕφασμα τινὸς ἀράχνης, καὶ θαυμάζουσα τὴν τέχνην τῆς πλοκῆς, ἐπλησίασε νὰ τὸ θεωρήσῃ ἀκριβέστερα, καὶ ἐμπλέχθη εἰς αὐτὸ τόσον ἰσχυρὰ, ὥστε δὲν εἶχε πλέον πῶς ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀράχνην. Τὴν ἐπαρακάλει λοιπὸν νὰ λύσῃ τοὺς δεσμούς της, ἐνθυμίζουσα καὶ παλαιὰν εὐεργεσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε κάμειν εἰς αὐτήν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ σὲ βοηθήσω, ἀπεκρίθη ἡ ἀράχνη, ἐπειδὴ ἡ φύσις μ' ἔμαθε νὰ πλέκω καὶ ὄχι νὰ διαλύω τὰ πλεγμένα;

Εἶναι εἰς ἀνθρώπους τινὰς ὁ δόλος τόσον ἔμφυτος, ὥστ' ἄλλο παρὰ νὰ κακοποιῶσι δὲν ἐξεύρουν.

ΠΟΝΤΙΚΟΣ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΣ.

Ποντικὸς, μὴν ἀρκούμενος εἰς ὅσας ἔκλεπτε καθημέραν τροφὰς, ἐβασανίζετο μὲ τὴν ἐπιθυμίαν κομματίου κρέατος, τὸ ὁποῖον δὲν ἐχώρει τῆς φωλεᾶς του ἡ τρύπα. Ἀφοῦ ἐσυμβουλεύθη μὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, ἀπεφάσισε νὰ πλατύνῃ τὴν τρύπαν, διὰ νὰ δύναται εἰς τὸ ἑξῆς νὰ κλέπτῃ

καὶ μεγάλα καὶ μικρά. Ἀλλὰ τὴν ἐπλάτυνε τόσον πολὺ, ὥστε ὁ γάτος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔξωθεν ἀκούσειν τὸ συμβούλιον, ἐμβῆκε πάραυτα καὶ τὸν ἐξωλόθρευσε μὲ ὅλην του τὴν συγγένειαν.

Ἔφερε πολλοὺς πολλάκις εἰς ἀπώλειαν ἡ πλεονεξία.

ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΑΗΔΩΝ.

Εἰς ὑψηλοῦ δένδρου κλάδους καθημένη ἐκελάδει, κατὰ τὴν συνήθειάν της, ἡ ἀηδών. Ἐπλησίασεν, ὡς τὴν ἤκουσεν, ἡ ἀλώπηξ, καὶ ἀφοῦ μὲ ὑπερβολικοὺς ἐπαίνους τὴν ἐγκωμίασε, Κάμε με τὴν χάριν, τὴν εἶπε, νὰ καταβῇς εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, διὰ νὰ ἀπολαύσω περισσότερον τῆς φωνῆς σου τὴν γλυκύτητα. Ὑπήκουσε μετὰ χαρᾶς ἡ ἀηδών· καὶ ἡ ἀλώπηξ πάραυτα τὴν κατέσχισε, λέγουσα· Παρὰ τὴν φωνήν σου, ζῶον ἀνόητον, γλυκύτεραι εἶναι εἰς ἐμὲ αἱ σάρκες σου.

Τότε μάλιστα ἐπικίνδυνοι εἶναι οἱ κόλακες, ὅταν ἐπαινῶσιν ἀληθινὰ προτερήματα.

ΜΗΤΗΡ ΚΑΙ ΥΙΟΣ.

Μαθητὴς ἀπὸ σχολεῖον, κλέψας τοῦ συμμαθητοῦ τὴν σχεδοθήκην, τὴν ἔφερεν εἰς τὴν μητέρα του· καὶ ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ, τὸν ἐπαίνεσε. Μὲ τὸν καιρὸν ἄρχισε νὰ κλέπτῃ καὶ τιμιώτερα πράγματα, ἕως πιασθεὶς κατεδικάσθη ὡς κλέπτης εἰς θάνατον. Ἔκλαιεν ἡ μήτηρ ἀπαρηγόρητα, ἀκολουθοῦσα τὸν υἱὸν εἰς τῆς καταδίκης τὸν τόπον. Ὁ δὲ υἱὸς στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί θρηνεῖς ματαίως, δυστυχεστάτη μου μῆτερ; Μήτε σὺ ἤθελες μὲ στερηθῆν, καὶ ἐγὼ τὸν ἄτιμον τοῦτον θάνατον ἤθελ' ἀποφύγειν, ἐὰν, ὅτε σ' ἔφερα τὴν σχεδοθήκην, μὲ ἠνάγκαζες νὰ τὴν ἐπιστρέψω εἰς τὸν συμμαθητήν μου.

Μικρὰ εἰς τὸ φαινόμενον σφάλματα, ἀμελούμενα καταρχὰς, φέρουσιν εἰς μεγάλας δυστυχίας τοὺς ἀνθρώπους.

ΝΑΥΑΓΙΟΝ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΩΝ.

Δύο ἀδελφοὶ ταξιδεύοντες ἐναυάγησαν. Πρὶν συντριφθῇ τὸ πλοῖον, ὁ νεώτερος ἐκδυθεὶς ἐῤῥίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κολυμβῶν ἐσώθη εἰς τὸ πλησιέστερον νησίον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπέρασεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ἐρωτώμενος περὶ τοῦ ἀδελφοῦ ἀπὸ τὸν πατέρα του ἀπεκρίθη· Ἐνόσῳ ἐσύμβουλευα τὸν ἀδελφόν μου νὰ κάμῃ, ὡς ἐγὼ, ἐκεῖνος ἔτασσε λάμπάδας εἰς τὸν ἅγιον Νικόλαον, νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὸν παρόντα κίνδυνον· καὶ οὕτως ἐπνίγη. Ἀκούσας ταῦτα ὁ δυστυχὴς πατήρ· Δὲν ἠξεύρω, τέκνον μου, τὸν εἶπε, τί πλέον νὰ θρηνήσω, τὸν θάνατον, ἢ τὴν μωρίαν τοῦ ἀδελφοῦ σου· ὅστις ἀγνοοῦσεν ὅτι καὶ ὁ Θεὸς ἀφίνει εἰς τὴν κακὴν των τύχην τοὺς μὴ θέλοντας νὰ μεταχειρίζωνται τὰ πρὸς σωτηρίαν ἐπιτήδεια μέσα.

ΤΙΓΡΙΣ ΚΑΙ ΛΕΩΝ.

Εἰς τοῦ λέοντος τυράννου τὴν αὐλὴν εἶχε τὸ πρῶτον ἀξίωμα ὁ τίγρις. Ἀλλ' ὁ μὲν λέων, ὁσάκις αἰσθάνετο τροφῆς χρείαν, ἐθυσίαζεν ἓν ἀπὸ τὰ ζῶα, ἔπειτα ἔμενεν ἥσυχος ἕως πάλιν νὰ πεινάσῃ. Ὁ δὲ τίγρις, καὶ χωρὶς ἀνάγκης, κατεξέσχιζεν ὅ,τι εὕρισκεν ἐμπρός του. Τὰς καθημερινὰς ταύτας ἀδικίας βαρυνόμενα τὰ ζῶα, ἀπεφάσισαν νὰ προσκλαυθῶσιν εἰς αὐτὸν τὸν λέοντα. Ἀλλ' ἡ ἀλώπηξ τὰ ἐμπόδισε, λέγουσα· Μὴν ἐλπίζετε νὰ διορθωθῇ ὁ τίγρις, μηδ' ἂν κολασθῇ σκληρότατα ἀπὸ τὸν λέοντα· ἢ αὐτὸς εἶναι, ἢ ἄλλος γένῃ ἀντ' αὐτοῦ δεύτερος μετὰ τὸν τύραννον, ἐξανάγκης τοιαῦτα πρέπει νὰ ἦναι τὰ ἔργα του.

Τῶν τυράννων οἱ ὑπηρέται γίνονται τυραννικώτεροι παρὰ τοὺς δεσπότας.

ΑΛΩΠΗΞ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ.

Πληγωμένος ἀπὸ κυνηγὸν Λύκος, ἔφθασεν εἰς δάσος βαθὺ, ὅπου νὰ ὑπάγῃ παρέκει μὴ δυνάμενος, ἔπεσεν ὠλιγοθυμισμένος. Τὸν εἶδε διαβαίνουσα ἐκεῖθεν ἀλώπηξ, καὶ νομίσασα νεκρὸν, ἔδραμε μετὰ χαρᾶς νὰ τὸν κατασχίσῃ. Μό-

λις ἐπλησίασε, καὶ ὁ λύκος ἐσυνέφερεν, ἀπὸ τὴν ὀλιγοθυμίαν, καὶ ἐπροσπάθει νὰ σηκωθῇ. Ἡ ἀλώπηξ χωρὶς νὰ συγχυσθῇ· Φίλε, τὸν εἶπε, σὲ ἴδα μακρόθεν πάσχοντα, καὶ ἔτρεξα εἰς βοήθειάν σου· εἰπέ με, εἰς τί δύναμαι νὰ σὲ ὠφελήσω; Σὲ εὐχαριστῶ, τὴν ἀπεκρίθη χαμογελῶν ὁ λύκος· Κατὰ μὲν τὸ παρὸν δὲν ἔχω χρείαν βοηθείας· εἰς δὲ τὸ ἑξῆς, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ πλησιάζῃς, ὅταν μὲ βλέπῃς καταγῆς.

Ὑποκρίνεται τὸν φίλον ὁ πανοῦργος ἐχθρὸς, ὅταν χάνῃ τὴν ἐλπίδα νὰ σὲ βλάψῃ.

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΟΝ.

Τί κακὸν εἶναι τοῦτο, ἔλεγε λύκος πρὸς πρόβατον; Ὅτι ἔχω περισσοτέραν γνῶσιν παρὰ σὲ, κανεῖς δὲν ἀμφιβάλλει· καὶ ὅμως ἡ ζωή σου εἶναι ἀσυγκρίτως εὐτυχεστέρα τῆς ἰδικῆς μου. Ἐσὲ περιποιοῦνται καὶ σκύλοι καὶ ἄνθρωποι· ἐμὲ δὲ προσπαθοῦν νὰ κακοποιήσωσιν, ὡς ἐχθρὸν ἄσπονδον. Καὶ διὰ τί θέλεις νὰ ἦσαι εὐτυχὴς, τὸν ἀπεκρίθη τὸ πρόβατον, ὅταν ἡ πολλή σου γνῶσις εἰς ἄλλο δὲν καταγίνεται παρὰ νὰ πλανήσῃ τὴν ἁπλότητά μου, καὶ νὰ στερήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀφ' ὅσα τοὺς ὠφελῶ; Παῦσε νὰ πολεμῇς τοὺς ἄλλους, καὶ κανεῖς ποτὲ δὲν θέλει σὲ πολεμήσει.

Βλάπτει πλέον παρὰ ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπον ἡ γνῶσις, ὅταν δὲν ἦναι συνωδευμένη μὲ τὴν ἀρετήν.

ΧΩΡΙΚΟΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ.

Χωρικός τις, ἀκούσας ὅτι οἱ ξενιτευόμενοι, καὶ ἀργύρια κερδαίνουσι, καὶ νοῦν ἀποκτῶσι περισσότερον παρὰ τοὺς ἄλλους, ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ ταξιδεύσῃ. Ἀφοῦ ἀπεχαιρέτισε τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα του, ἐπροπάτησεν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ πρὸς τὸ βραδὺ ἀπήντησε πολλὰ μικρὸν ποτάμιον. Ἀντὶ νὰ τὸ περάσῃ, ἐστάθη ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν προσμένων νὰ ἀποῤῥεύσῃ. Ἀλλὰ βλέπων ὅτι τὸ ῥεῦμα δὲν ἔπαυε, ἐστράφη εἰς τὴν κατοικίαν του, καὶ ἐρωτώμενος ἀπὸ τὴν γυναῖκά του· Διὰ τί τόσον ἐγρήγορα ὀπίσω; τὴν ἐδιηγήθη τοῦ ποταμοῦ τὸ ἐμπόδιον.

Καὶ πῶς, τὸν εἶπεν ἐκείνη, ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα, ὀνομάσασα γνωστοὺς ἀνθρώπους τοῦ χωρίου, τὸν περῶσι καθημέραν; Δὲν ἐξεύρω, ἀπεκρίθη ὁ χωρικὸς, πῶς κάμνουν ἐκεῖνοι· δι' ἐμὲ, εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν εἶναι θέλημα Θεοῦ νὰ ταξιδεύσω.

Τὸν χωρικὸν τοῦτον ὁμοιάζουσιν, ὅσοι ἀποδίδουν εἰς τὸν Θεὸν τὰς διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν μωρίαν ἀποτυχίας.

ΚΛΕΠΤΗΣ ΦΩΤΟΣΒΕΣΤΗΣ.

Τὴν νύκτα τις περιπατῶν, ἐσύντριβε τῶν ἀπαντώντων τὰ φανάρια. Ἐπιάσθη ὡς μανιακὸς, καὶ ἐρωτώμενος διατί φέρεται μὲ τόσην ὀργὴν εἰς τὰ φανάρια; ἀπεκρίθη· Καὶ τὸν ἥλιον, ἂν ἦτο δυνατὸν, ἤθελα μετὰ χαρᾶς σβέσειν. Ἐξετασθεὶς ἀκριβέστερον, εὑρέθη κλέπτης τὸ ἐπάγγελμα.

Μὴν ἔχῃ τάχα παρομοίαν ἀφορμὴν καὶ τὸ πρὸς τὰς Ἁγίας Γραφὰς μῖσος τινῶν ἀνθρώπων; Καθεῖς κάμνων κακὰ μισεῖ τὸ φῶς.

ἘΚΛΟΓΑΊ,

Ἀπὸ τὰ Στοιχεῖα τῆς Ἠθικῆς Φιλοσοφίας τοῦ Διδασκάλου Βάμβα.

ΧΡΕΗ ΤΩΝ ΥΠΗΚΟΩΝ.

Οἱ ὑπήκοοι ἀπολαμβάνοντες τὰ ἀγαθὰ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς διὰ τῆς πατρικῆς προνοίας καὶ ὑπερασπίσεως τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν νόμων, ἔχουν χρέος νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτοὺς, καὶ νὰ τοὺς σέβωνται, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ τὸ ἀληθινὸν συμφέρον ἑκάστου· διότι χωρὶς ἡγεμόνα καὶ νόμους δὲν ἐμπορεῖ νὰ συσταθῇ κοινωνικὴ ζωή· καὶ ἐνόσῳ τὶς εἶναι μέλος ὁποιουδήποτε πολιτικοῦ σώματος, ἔχει χρέος νὰ ὑποτάσ-

σηται εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ὁ ἡγεμὼν, καὶ εἰς τὴν κοινὴν θέλησιν, τὴν ὁποίαν παραστένουν οἱ νόμοι.

Πρέπει λοιπὸν οἱ ὑπήκοοι νὰ φυλάττωσι τοὺς νόμους, νὰ συντρέχωσιν εἰς τὸ κοινὸν συμφέρον, καὶ νὰ συναγωνίζωνται ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης καὶ εὐτυχίας, ὡς ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτῶν. Πρέπει ν' ἀγαπῶσι καὶ νὰ βοηθῶσιν ἀλλήλους, ὡς μέλη τοῦ αὐτοῦ σώματος, ὡς πλάσματα ὁμοφυῆ τοῦ αὐτοῦ δημιουργοῦ Θεοῦ, ἂν καὶ διαφέρωσι κατὰ τὰ θρησκευτικὰ φρονήματα καὶ τοὺς τρόπους τῆς εἰς αὐτὸν λατρείας. Πρὸ πάντων δὲ, πρέπει νὰ ἦναι πιστοὶ καὶ δίκαιοι εἰς τὰ πρὸς ἀλλήλους συναλλάγματα· διότι τοῦτο εἶναι ἡ βάσις πάσης ἀνθρωπίνης κοινωνίας.

ΑΔΙΑΦΘΟΡΙΑ.

Ἀδιαφθορία λέγεται, ὅταν τὶς δὲν διαφθείρηται εἰς τὰς κρίσεις του, δὲν ἀποφασίζῃ δηλαδὴ νὰ κάμῃ ἢ νὰ εἴπῃ τίποτε, τὸ ὁποῖον αἰσθάνεται ὅτι εἶναι ἀπρεπὲς ἢ ἄδικον, οὔτε ἀπὸ ὑποσχέσεις, οὔτε ἀπὸ ἀπειλὰς, οὔτε ἀπὸ χρήματα. Ἡ ἀδιαφθορία εἶναι ἀπὸ τὰ πρώτιστα χρέη τοῦ κριτοῦ, διότι εἶναι ὄργανον τοῦ νόμου, καὶ μία τις παράβλεψις, ἥτις ἐμπορεῖ νὰ ἦναι συγχωρητὴ εἰς ἕνα ἰδιώτην ἄνθρωπον, εἶναι ἁμάρτημα ἀσυγχώρητον εἰς τὸν ὅστις εἶναι διωρισμένος νὰ ἀποφασίζῃ περὶ τῆς τύχης, ἢ τιμῆς τῶν πολιτῶν.

Ὁ περίφημος Ἀριστείδης, ὅταν ἔκρινε δύο ἀνθρώπους, ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ παροργίσῃ τὸν κριτὴν, ἄρχισε νὰ λέγῃ ὅτι ὁ ἀντίδι-

κός του ἐλάλησε μυρίας ὕβρεις κατὰ τοῦ Ἀριστείδου· ἀλλ' ὁ ἀδιάφθορος οὗτος ἀνήρ· Ἄφησε, τὸν εἶπε, τὰ ὁποῖα ὁ ἀντίδικός σου ἐλάλησεν ὑβριστικῶς περὶ ἐμοῦ· ἂς ἐξετάσωμεν τί σοῦ ἔκαμεν· ἐδῶ δὲν εἶμαι κριτὴς τῶν εἰς ἐμὲ φαινομένων ὕβρεων, ἀλλὰ τῆς ἰδικῆς σας διαφορᾶς.

ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΑ.

Ἀφιλοκέρδεια λέγεται τὸ νὰ καταφρονῶμεν πᾶν κέρδος, διὰ νὰ μὴν ἐξευτελίσωμεν τὸν χαρακτῆρά μας, ὥστε νὰ πράξωμεν ἢ νὰ εἴπωμεν τίποτε ἐναντίον εἰς τὰ χρέη καὶ εἰς τὴν συνείδησίν μας. Ὁ Ἀντίπατρος, ἄρχων τῆς Μακεδονίας, ἔστειλεν εἰς τὸν Φωκίωνα, τὸν στρατηγὸν τῶν Ἀθηναίων, ποσότητα μεγάλην χρημάτων. Ὁ Φωκίων τὴν ἀπέβαλε. Κράτησέ την τοὐλάχιστον διὰ τὸν υἱόν σου, εἶπεν ὁ ἀπεσταλμένος. Ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Φωκίων· ἂν ὁ υἱός μου ἐξεύρῃ νὰ ῥυθμίζῃ τὴν ζωήν του καὶ τὰ ἤθη του, τὸν ἀρκεῖ ἡ πατρικὴ κληρονομία· ἂν ὅμως κατασταθῇ ἄσωτος, καμμία ποσότης χρημάτων δὲν θέλει τὸν ἐξαρκεῖν.

Ὅταν ὁ Τουρέννος ἦτον εἰς τὴν ἐκστρατείαν, ἦλθαν οἱ κάτοικοι μιᾶς πόλεως, καὶ τοῦ ἐπρόσφεραν τριακοσίας χιλιάδας φράγκα, διὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ τὸ στράτευμα νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν πόλιν των. Ὁ ἀφιλοκερδὴς ἥρως, Μένετε ἥσυχοι, τοὺς ἀπεκρίθη· ὁ δρόμος μου εἶναι ἄλλος· πάρετε ὅμως ὀπίσω τὸ ἀργύριόν σας.

ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ.

Ἡ Εἰλικρίνεια εἶναι εὐγενὴς αἰσθητικότης, ἥτις κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ποτέ νὰ μὴ τὴν κρύπτῃ μέ σκοπὸν νὰ ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸν προφορικὸν λόγον διὰ νὰ τὸν μεταχειρίζηται ἑρμηνευτὴν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὄχι ὄργανον ψεύδους καὶ ὑποκρίσεως.

ΠΙΣΤΙΣ.

Πίστις, ἢ, ὡς λέγομεν κοινότερον, Ἐμπιστοσύνη, λέγεται, νὰ πράττωμεν κατὰ τὴν συνείδησίν μας, καὶ νὰ μένωμεν πιστοὶ εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ ὁμολογίας μας. Ὁ Γέλων, βασιλεὺς τῶν Συρακουσῶν, ἐχρειάσθη, διὰ τὴν ὁποίαν ἐμελέτα νὰ κάμῃ ἐκστρατείαν, χρήματα πολλὰ, καὶ ἐπρόβαλεν εἰς τὸν λαὸν νὰ γένῃ συνεισφορά· βλέπων ὅμως ὅτι οἱ Συράκούσιοι ἐδυσκολεύοντο, τοὺς ἐζήτησε δάνεια, ὑποσχεθεὶς νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τὸν πόλεμον· εὐθὺς τοῦ τὰ ἔδωκαν, ἐξεύροντες ὅτι ἦτο πιστὸς, καὶ τφόντι τὰ ἀπέδωκεν εἰς τὸν ὡρισμένον καιρόν.

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ.

Εὐγνωμοσύνη λέγεται τὸ νὰ αἰσθανώμεθα τὰς ὁποίας λαμβάνομεν εὐεργεσίας, νὰ τὰς ἐνθυμώμεθα, καὶ, ὅταν δυνάμεθα, νὰ ἀνταποδίδωμεν ἀμοιβαίως χάριν ἀξίαν εἰς τοὺς εὐεργέτας.

Ὁ ΙΔ' Λουΐς εἰς τὸ 1683 ἔστειλε προσταγὴν εἰς τὸν ναύαρχόν του Χέσνην νὰ καύσῃ τὸ Ἀλγέριον, διὰ νὰ παιδεύσῃ τὰς ἀπιστίας καὶ ὕβρεις τῶν βαρβάρων. Οἱ Ἀλγερῖνοι μὴ δυνάμενοι νὰ ἀπομακρύνωσιν ἀπὸ τὰ παραθαλάσσιά των τὸν ναυτικὸν στόλον, τοῦ ὁποίου οἱ κεραυνοὶ ἔφερον κατ' αὐτῶν πῦρ καὶ θάνατον, ἐπενόησαν νὰ βάλλωσιν εἰς τὰ στόματα τῶν κανονίων τῆς πόλεως αἰχμαλώτους Γάλλους, τῶν ὁποίων τὰ μέλη φερόμενα μὲ ὁρμὴν, ἔπιπτον εἰς τὰ καράβια. Εἷς ἐκ τούτων τῶν Ἀλγερίνων, ναύκληρος, ὁ ὁποῖος εἰς τὰς πειρατείας του εἶχε πιασθῆν ποτὲ ἀπὸ τοὺς Γάλλους, καὶ ἀπέλαβε πᾶσαν φιλάνθρωπον περιποίησιν εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας του, ἐγνώρισε μεταξὺ τῶν Γάλλων τῶν καταδικασμένων εἰς τὸν φρικώδη θάνατον τοῦ κανονίου, ἀξιωματικόν τινα, Χοϊζελον ὀνομαζόμενον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε λάβειν τὰς πλέον μεγάλας περιποιήσεις. Παρακαλεῖ λοιπὸν, δέεται, προσπίπτει ζητῶν τὴν σωτηρίαν τοῦ εὐεργέτου του. Τέλος πάντων, βλέπων τὰς δεήσεις του ἀπράκτους, καὶ ὅτι ἑτοιμάζοντο ἤδη νὰ βάλωσι πῦρ εἰς τὸ κανόνιον, ὅπου ὁ Γάλλος ἦτο δεμένος, πίπτει εὐθὺς ἐπάνω του, τὸν ἐναγκαλίζεται σφιγκτὰ, καὶ λέγει εἰς τὸν κανονιέρην· Σύρε· ἐπειδὴ δὲν ἐμπορῶ νὰ σώσω τὸν εὐεργέτην μου, ἂς λάβω τοὐλάχιστον τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συναποθάνω. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀλγερίνων ἐξεπλάγη εἰς τοιοῦτον θέαμα, καὶ δακρύσας ὁ πρότερον ἀδυσώπητος, ἐχάρισε τὸν εὐεργέτην εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην.

ΦΙΛΙΑ.

Ἡ Φιλία εἶναι ἕνωσις καρδιῶν καὶ ψυχῶν, ὡς ἐπιτοπλεῖστον δύο ἀνθρώπων, ἐνίοτε δὲ καὶ πλειοτέρων, ἀποβλέπουσα πάντοτε τὸ καλόν. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη αἱ καρδίαι νὰ ἀρέσκωνται, καὶ βάσιν τῆς ἀρεσκείας νὰ ἔχωσι τὴν ἀρετήν· νὰ βασιλεύῃ μεταξύ των ἰσότης, εἰλικρίνεια, καὶ ἀφιλοκέρδεια· νὰ προλαμβάνῃ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὰς χρείας, νὰ ἐμποδίζῃ τὰ σφάλματα, νὰ γίνεται φρόνιμον πηδάλιον εἰς τὰς ὁρμὰς, καὶ μ᾽ ἕνα λόγον, κατὰ πάντα νὰ τελειοποιῶνται συναλλήλως πρὸς τὸ καλόν. Τοιαύτη φιλία εἶναι τελεία καὶ μέγιστον ἀγαθὸν εἰς τοὺς ἔχοντας. Διπλαῖ δυνάμεις τοῦ λογικοῦ, διπλαῖ σκέψεις εἰς τὰ πρακτέα, διπλῆ χαρὰ εἰς τὰς εὐτυχίας, διπλᾶ πάντα τὰ καλὰ, καὶ μηδὲν τὸ κακόν· ἐμπορεῖ τις νὰ φαντασθῇ ἄλλο ἰσχυρότερον, ἢ εὐγενέστερον; Ἀλλὰ πόσον εἶναι σπάνιον μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων τοιαύτη φιλία! Οἱ πλούσιοι μάλιστα, οἱ δυνατοὶ, οἱ ἡγεμόνες, οἱ βασιλεῖς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν μεγαλητέραν παρὰ τοὺς ἄλλους χρείαν τοιαύτης φιλίας, οὗτοι εἶναι οἱ πλέον στερημένοι, μᾶλλον μὴ θέλοντες, παρὰ μὴ δυνάμενοι, νὰ εὕρωσι φίλον ἀληθινόν.

ΟΜΙΛΗΤΙΚΟΤΗΣ.

Ὁμιλητικότης λέγεται ὁ γλυκὺς καὶ εὐάρεστος τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ φερώμεθα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, φυλάττοντες τὸ πρέπον εἰς τὸν χαρακτῆρα ἑκάστου. Ἡ κοινωνικὴ αὕτη ἀρε-

τὴ κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἀγαπητὸν, καὶ εὐάρεστον· ἐξεναντίας εἶναι ἀηδὲς, βάρβαρον, καὶ πλέον θηριῶδες παρὰ ἀνθρώπινον, τὸ ὑπεροπτικὸν τοῦ προσώπου, καὶ τὸ ἄκομψον τῶν σωματικῶν σχημάτων· ὅθεν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας πρέπει νὰ συνηθίζωμεν τὸν ὁμιλητικὸν τρόπον, ὅστις χαρακτηρίζει τὸν σπουδαίως ἀνατεθραμμένον, μᾶλλον παρὰ τὰ λαμπρὰ ἱμάτια καὶ τοὺς ἀκολουθοῦντας ὑπηρέτας.

ΑΣΕΒΕΙΑ.

Πᾶσα κακία εἶναι ὕβρις εἰς τὸν Θεόν· διότι ὁ Θεὸς ἔδωκε τὸ λογικὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ τὸ μεταχειρίζηται ὡς ὀρθὸν ὁδηγὸν εἰς τὰς κρίσεις καὶ ἐπιχειρήσεις του, καὶ νὰ ζῇ συμφώνως μὲ αὐτὸ καὶ μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Δημιουργοῦ, ἤγουν κατ' ἀρετήν· ἰδιαιτέρα ὅμως κακία εἰς Θεὸν εἶναι ἡ ἀσέβεια. Λέγεται δὲ Ἀσέβεια πᾶσα ἀπρεπὴς ἰδέα, προαίρεσις, καὶ πρᾶξις, ἑκουσίως καὶ ἐν γνώσει ἀποτεινομένη εἰς τὸν Θεόν. Εἰς τὴν ἀσέβειαν περιλαμβάνονται καὶ τὰ γινόμενα ἁμαρτήματα εἰς τοὺς γονεῖς καὶ εἰς τὴν πατρίδα· διότι μετὰ Θεὸν, οὗτοι εἶναι οἱ προνοηταί μας, καὶ οἱ πλαστουργοὶ, νὰ εἴπω οὕτω, τῆς ἠθικῆς μας ὑπάρξεως. Ἐκ τούτου συμπεραίνεται πόσον μεγάλα εἶναι ἀμοιβαίως καὶ τὰ χρέη τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα των, καὶ τῆς πατρίδος πρὸς τοὺς πολίτας.

ΟΚΝΗΡΙΑ.

Ἡ Ὀκνηρία εἶναι κακία, ἥτις κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ φεύγῃ τοὺς κόπους, νὰ δίδηται εἰς τὴν ἀργίαν, καὶ ἐντεῦθεν εἰς πολλὰ ἄτοπα. Εἰ-

ναι δὲ καὶ ἐπιζήμιος εἰς τὸ κοινὸν, διότι τὸ ἀνάλογον φορτίον τῶν ὀκνηρῶν πολιτῶν πίπτει ἐπάνω εἰς τοὺς ἄλλους. Κλίνουν δὲ εἰς τὸ πάθος τοῦτο καὶ ἐξαίρετον, τὰ παιδάρια, αἱ γυναῖκες, καὶ οἱ ψυχρᾶς καὶ μελαγχολικῆς κράσεως ἄνδρες. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς πρέπει νὰ συνηθίζωσι τὰ τέκνα των εἰς ὠφελίμους γυμνάσεις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος· ὁμοίως ἡ Διοίκησις, νὰ μὴν ἀφίνῃ κάνενα πολίτην ἀργόν.

Εἰς τοὺς παλαιοὺς Αἰγυπτίους ἦσαν ἐπιστάται διωρισμένοι νὰ παρατηρῶσιν εἰς ὅλας τὰς οἰκίας ἂν οἱ πολῖται ἐργάζωνται, καὶ τί ἐργάζονται· ὅταν δὲ εὕρισκον τινὰ ὀκνηρὸν, ἢ καταγινόμενον εἰς ἔργα ἀνωφελῆ, τὸν ἐπαίδευον αὐστηρὰ, ὡς ἄνθρωπον, ὅστις ἔχει σκοπὸν νὰ βλάψῃ τὴν καλὴν εὐταξίαν τῆς πολιτείας. Ὁ Σόλων εἶχε βάλειν μάλιστα καὶ νόμον νὰ μὴν ἔχωσι χρέος τὰ τέκνα νὰ τρέφωσι τοὺς γονεῖς, ὅταν δὲν ἤθελαν τὰ μάθειν καμμίαν τέχνην.

Ὁ ἀργὸς βέβαια μὴν ἐξεύρων, ἢ μὴ θέλων ἀφ' ἑαυτοῦ, νὰ καταγίνηται εἰς καλὰς καὶ ὠφελίμους ἐνασχολήσεις, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀηδίαν, καὶ νὰ εὐχαριστῇ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀργίας του, παραδίδεται εἰς διατριβὰς ἀναξίας τοῦ πολίτου, εἰς παιγνίδια, εἰς μέθην, καὶ εἰς ἄλλας τοιαύτας ὑπερβολὰς, διὰ τὰς ὁποίας δικαίως λέγεται, ὅτι ἡ Ἀργία εἶναι μήτηρ πάσης κακίας καὶ πάθους.

ΘΕΙΟΣ ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ.

Ὁ θεῖος νόμος εἶναι γραμμένος εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου· καὶ περιέχεται εἰς τὰς ἑπομένας δέκα ἐντολὰς, τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Μωϋσῆν.

ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις σ' ἔκβαλα ἀπὸ τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ τὴν οἰκίαν τῆς δουλείας· δὲν θέλεις ἔχειν ἄλλους Θεοὺς πλὴν ἐμοῦ.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει ἡ πρώτη ἐντολή;

Ἀπ. Νὰ πιστεύωμεν ἐκ καρδίας, καὶ νὰ ὁμολογῶμεν διὰ στόματος ἕνα μόνον Θεόν.

Ἐρ. Τίνες τὴν παραβαίνουσι;

Ἀπ. Ὅσοι δὲν πιστεύουσι Θεόν· ὅσοι πιστεύουσι πολλοὺς Θεούς· ὅσοι ἀρνοῦνται τὴν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ· οἱ μάγοι καὶ οἱ προστρέχοντες εἰς αὐτούς·

Ἐρ. Τίνες ἄλλοι;

Ἀπ. Οἱ δεισιδαίμονες· ἤγουν οἱ παρατηροῦντες ἀπό τινα πράγματα ἢ πρόσωπα οἰωνισμοὺς καὶ προμηνύματα, ἢ ἀποδίδοντες εἰς αὐτὰ μυστικὴν δύναμιν· συναριθμοῦνται μὲ τούτους οἱ ὀνειροκρῖται καὶ οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτούς· καὶ οἱ ἡμεροκρῖται, ἤγουν οἱ κάμνοντες διάκρισιν ἡμερῶν, ἄλλων εὐτυχῶν, καὶ ἄλλων δυστυχῶν.

Ἐρ. Τίνες πρὸς τούτοις;

Ἀπ. Οἱ ἀποβάλλοντες τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, ἢ ἀμφιβάλλοντες εἰς ἄρθρα τινὰ τῆς πίστεως· καὶ οἱ ἐλπίζοντες εἰς τὸν ἴδιον πλοῦτον, δύναμιν ἢ φρόνησιν, ἢ οἱ προσκολλημένοι ἰσχυρῶς εἰς κανὲν κτίσμα, ὥστε νὰ ἐλπίζωσιν ἢ νὰ εὐαρεστῶνται εἰς μόνον αὐτὸ, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

Ἐρ. Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὰ ἐναντία εἰς τὴν πρώτην ἐντολὴν σφάλματα;

Ἀπ. Πρέπει ν' ἀφήσωμεν ὅλας τὰς προλήψεις, ὅσαι κυριεύουσι τὴν ψυχήν μας ἀπὸ κακὴν συνήθειαν ἢ συναστροφὴν, καὶ νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, ἀκολουθοῦντές την ὡς ὁδηγὸν κατὰ πάντα.

ΕΝΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Δὲν θέλεις κάμειν εἰς τὸν ἑαυτόν σου εἴδωλον, οὔτε ὁμοίωμα παντὸς πράγματος ἀφ᾽ ὅσα εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, καὶ ὅσα εἰς τὴν γῆν κάτω, καὶ ὅσα εἰς τὰ νερὰ ὑποκάτω τῆς γῆς· δὲν θέλεις τὰ προσκυνήσειν, οὔτε θέλεις λατρεύσειν αὐτά· διότι ἐγὼ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου· Θεὸς ζηλωτὴς, ὁ ὁποῖος ἀποδίδω ἁμαρτίαν τῶν γονέων ἐπὶ τὰ τέκνα, ἕως τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν ἐκείνων ὅσοι μὲ μισοῦσι, καὶ κάμνω ἔλεος εἰς χιλιάδας ἐκείνων, ὅσοι μὲ ἀγαπῶσι καὶ φυλάττουσι τὰ προστάγματά μου.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει ἡ δευτέρα ἐντολή;

Ἀπ. Ἐμποδίζει τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ ὅλους τοὺς ἀπρεπεῖς τρόπους τῆς Θείας λατρείας.

Ἐρ. Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ εἰδωλολατρεία;

Ἀπ. Τὸ ν᾽ ἀποδίδῃ τὶς εἰς τὰ κτίσματα τὴν εἰς μόνον τὸν Θεὸν ἀνήκουσαν προσκύνησιν καὶ λατρείαν.

Ἐρ. Τίνες εἶναι οἱ ἀπρεπεῖς τρόποι τῆς Θείας λατρείας;

Ἀπ. Ἐκεῖνος λατρεύει οὕτως τὸν Θεὸν, ὅστις νομίζει, ὅτι τὸν λατρεύει μὲ πράγματα, εἰς τὰ ὁποῖα δυσαρεστεῖται ὁ Θεὸς, καὶ μὴ διατεταγμένα εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

Ἐρ. Τίνες εἶναι οἱ παραβάται αὐτῆς;

Ἀπ. Ὅσοι προσεύχονται μακρὰς προσευχὰς, αἱ ὁποῖαι, ἂν καὶ καθ᾽ ἑαυτὰς ἐπαινεταὶ, γίνονται βδελυκταὶ, ὅταν ὁ προσευχόμενος νομίζῃ ὅτι εἰσακούεται διὰ τοῦτο μόνον, καὶ χωρὶς εὐλάβειαν καὶ προσοχήν.

Ἐρ. Τίνες προσέτι;

Ἀπ. Ὅσοι νηστεύουσιν ἀπό τινα βρώματα, ἀλλὰ πράττουσι κακίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας μολύνεται ἡ θεία νηστεία· ὡς καὶ οἱ στολίζοντες τοὺς θείους ναοὺς, ἔπειτα καταδυναστεύοντες τοὺς ἀθώους αὐτῶν ἀδελφούς.

Ἐρ. Τίνες ἄλλοι;

Ἀπ. Ὅσοι δι᾽ αἰσχροκέρδειαν, ἢ ἄλλας αἰτίας, προσποιοῦνται νὰ πράττωσι θαύματα καὶ νὰ ἔχωσιν ὀπτασίας· ἢ περιορίζουσι τὴν εὐσέβειαν εἰς ἐξωτερικὰ πράγματα, ἀμελοῦντες τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, καθὼς λέγει ὁ Χριστός. Ματθ. κγ΄. 23.

Ἐρ. Τί πρέπει νὰ κάμωμεν, διὰ ν' ἀποφύγωμεν ὅσα σφάλματα εἶναι ἐναντία τῆς δευτέρας ἐντολῆς;

Ἀπ. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἐκείνη μόνη εἶναι ἀληθὴς λατρεία τοῦ Θεοῦ, ἡ γινομένη ἀπὸ καρδίαν μετανοοῦσαν καὶ ἀνυπόκριτον· πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, λατρεύοντες τὸν Θεὸν, καθὼς αὐτὴ διατάσσει.

ΕΝΤΟΛΗ ΤΡΙΤΗ.

Δὲν θέλεις λάβειν ἐπὶ ματαίῳ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου· διότι Κύριος ὁ Θεός σου δὲν θέλει καθαρίσειν ἐκεῖνον, ὅστις λαμβάνει τὸ ὄνομά του ἐπὶ ματαίῳ.

Ἐρ. Τίνες παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν ταύτην;

Ἀπ. Οἱ βλάσφημοι, ἤγουν ὅσοι προφέρουσι λόγους ἀπρεπεῖς καὶ ἀσχήμονας κατὰ τοῦ Θεοῦ· οἱ ἐπίορκοι, ἤγουν οἱ ὀμνύοντες μὲν τὴν ἀλήθειαν, μὴ πράττοντες ὅμως κατὰ τὸν ὅρκον των.

Ἐρ. Τίνες ἄλλοι;

Ἀπ. Ὅσοι χωρὶς ἀνάγκης, καὶ διὰ οὐτιδανὰς ὑποθέσεις ἔχουν εἰς τὸ στόμα τὸ ἔνδοξον ὄνομα τοῦ θεοῦ· οἱ ψευδοπροφῆται, ἤγουν ὅσοι προλέγουν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ ψευδοπροφητείας, καυχώμενοι, ὅτι ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτοὺς ὁ Θεὸς τὸ μέλλον.

Ἐρ. Τίνες ἀκόμη;

Ἀπ. Ὅσοι ζητοῦσι παρὰ Θεοῦ ζητήματ' ἀπρεπῆ· ὡς τὸ νὰ παρακαλῇ τις τὸν Θεὸν νὰ τὸν ἐκδικήσῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς του, ἢ νὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὰς κακίας του· ὅσοι ὑπόσχονται εἰς τὸν Θεὸν ὑποσχέσεις, ἔπειτα δὲν τὰς πληροῦσι·

Ἐρ. Πότε πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τ' ὄνομα τȣ̃ Θεȣ̃;

Ἀπ. Εἶναι συγχωρημένον καὶ πρέπον, εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν λατρείαν καὶ δοξολογίαν μας· εἰς ἀναγκαίας τινὰς περιστάσεις, π. χ. εἰς τὸ κριτήριον ὁπόταν ἦναι χρεία ὅρκου· καὶ ὅταν καμμία νόμιμος ἐξουσία ζητῇ παρ' ἡμῶν ὅρκον, εἰς πράγματα μὴ ἐναντία τοῦ θείου νόμου.

Ἐρ. Εἶναι συγχωρημένον νὰ ὀμνύωμεν εἰς τὰ κτίσματα;

Ἀπ. Καὶ αὐτὸς ὁ νόμιμος ὅρκος δὲν πρέπει νὰ γίνεται εἰς κανὲν κτίσμα· ἀλλ' εἰς μόνον τὸν πανταχοῦ παρόντα καὶ καρδιογνώστην Θεόν.

ΕΝΤΟΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων νὰ τὴν ἁγιάζῃς· ἓξ ἡμέρας ἐργάζου, καὶ κάμνε ὅλας σου τὰς ἐργασίας· τὴν δὲ ἑβδόμην ἡμέραν, ἡ ὁποία εἶναι τὸ σάββατον Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, δὲν θέλεις κάμειν εἰς αὐτὴν οὐδεμίαν ἐργασίαν, σὺ, καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ δοῦλός σου, καὶ ἡ δούλη σου, τὸ βοϊδιόν σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ κάθε κτῆνός σου, καὶ ὁ προσήλυτος, ὅστις εἶναι ἐντὸς τῶν θυρῶν σου· διὰ νὰ ἀναπαύηται ὁ δοῦλός σου, καὶ ἡ δούλη σου, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καθὼς καὶ σύ· καὶ ἐνθυμήθητι, ὅτι ἤσουν καὶ σὺ δοῦλος εἰς τὴν γῆν τῆς Αἰγύπτου, καὶ σὲ ἔκβαλεν ἐκεῖθεν Κύριος ὁ Θεός σου μὲ κραταιὰν χεῖρα καὶ ὑψηλὸν βραχίονα. Διὰ τοῦτο σ' ἐπαράγγειλε Κύριος ὁ Θεός σου νὰ φυλάττῃς τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων, καὶ νὰ ἁγιάζῃς αὐτήν.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὐτή;

Ἀπ. Προστάσσει νὰ συναθροιζώμεθα τὰς Κυριακὰς, διὰ νὰ λατρεύωμεν τὸν Θεὸν, καὶ νὰ ὠφελώμεθα ἀπὸ τὸν Θεῖον λόγον.

Ἐρ. Καὶ διὰ τί ἑορτάζομεν τὴν Κυριακὴν, καὶ ὄχι τὸ Σάββατον;

Ἀπ. Τὸ Σάββατον ἑώρταζον οἱ Ἰουδαῖοι, διότι κατέπαυσεν ὁ Θεὸς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς δημιουργίας τὰ ἔργα· μετὰ δὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ τὸ μετέθηκαν οἱ χριστιανοὶ εἰς τὴν Κυριακήν.

Ἐρ. Διὰ τί;

Ἀπ. Δι' ἀνάμνησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅστις αὐτὴν τὴν ἡμέραν κατέπαυσεν, ἤγουν ἐτελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἰδικῆς μας ἀπολυτρώσεως.

Ἐρ. Πῶς πρέπει ν' ἁγιάζωμεν τὴν Κυριακήν;

Ἀπ. Πρέπει νὰ παύωμεν ἀφ' ὅλων τῶν ἐργασιῶν ἡμεῖς καὶ οἱ δοῦλοί μας, παρεκτὸς ἀνάγκης· νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἢ κἂν νὰ προσευχώμεθα κατ' οἶκον· νὰ διδά-

σκωμεν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα, καὶ οἱ κύριοι τοὺς δούλους τὸν νόμον τȣ̃ Θεȣ̃· καὶ νὰ δίδωμεν ἐλεημοσύνην εἰς τȣ̀ς πτωχȣ̀ς.

Ἐρ. Τίνες παραβαίνουν τὴν ἐντολὴν ταύτην;

Ἀπ. Οἱ διὰ πλεονεξίαν ἐργαζόμενοι τὴν Κυριακήν· οἱ μὴν ὑπάγοντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν· οἱ ὑπάγοντες μέν, ἀλλὰ χωρὶς εὐλάβειαν καὶ προσοχήν· οἱ φλυαροῦντες καὶ γελῶντες τὸν καιρὸν τῆς ἀκολουθίας· οἱ μὴν ἐξεύροντες, μηδὲ θέλοντες νὰ ἐξεύρωσι τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καταγινόμενοι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὀλεθρίων βιβλίων.

Ἐρ. Τίνες προσέτι;

Ἀπ. Ὅσοι ποιμένες δὲν διδάσκουσι τὸ ποίμνιον αὐτῶν ἐπ' ἐκκλησίας· ὅσοι χριστιανοὶ δὲν δίδουσι τὴν κατὰ δύναμιν ἐλεημοσύνην, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας δαπανῶσι τὴν οὐσίαν αὐτῶν εἰς ἡδονὰς καὶ ἀπρεπεῖς ἀπολαύσεις.

ΕΝΤΟΛΗ ΠΕΜΠΤΗ.

Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καθ' ὃν τρόπον σ' ἐπαράγγειλε Κύριος ὁ Θεός σου, διὰ νὰ εὐτυχήσῃς, καὶ νὰ γένῃς μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν σὲ δίδει Κύριος ὁ Θεός σου.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὕτη ἡ ἐντολή;

Ἀπ. Νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ σεβώμεθα τοὺς γονεῖς ἡμῶν ἀπὸ καρδίας· τοὺς δὲ γονεῖς νὰ φροντίζωσι διὰ τὰ ἴδια τέκνα, ἀνατρέφοντές τα εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ διορθόνοντες τὰ σφάλματά των μὲ τὴν πραότητα.

Ἐρ. Τί ἄλλο;

Ἀπ. Νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς· νὰ ὑποτασσώμεθα εἰς τὰς προσταγάς των, καὶ νὰ δίδωμεν θεληματικῶς τοὺς φόρους εἰς αὐτούς· τοὺς δὲ ἡγεμόνας πάλιν, νὰ φροντίζωσι διὰ τοὺς ὑπηκόους των, καὶ νὰ ὑπερασπίζωσι τὸ δίκαιον, κολάζοντες τοὺς κακούς, καὶ ἀνταμείβοντες τοὺς καλούς.

Ἐρ. Τί ἄλλο;

Ἀπ. Νὰ σεβώμεθα τοὺς πνευματικοὺς καὶ κοσμικοὺς κυβερνήτας· αὐτοὺς δὲ πάλιν, νὰ διδάσκωσι τοὺς ἀνθρώπȣς τὴν ἀρετήν, καὶ νὰ φροντίζωσι διὰ τὴν εὐταξίαν τῶν ὑποκειμένων.

Ἐρ. Τί ἄλλο;

Ἀπ. Νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς διδασκάλους καὶ εὐεργέτας ἡμῶν· καὶ νὰ ἤμεθα πάντα εὐχάριστοι πρὸς αὐτούς.

Ἐρ. Ἄλλο;

Ἀπ. Διδάσκει τοὺς δούλους νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς κυρίους των, νὰ φροντίζωσι διὰ τὸ συμφέρον των καὶ νὰ μὴ κλέπτωσιν· ὡς κ' ἐκείνους πάλιν, νὰ προσφέρωνται πρὸς αὐτοὺς ὡς πατέρες, νὰ μὴ τοὺς ὑστερῶσι τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν, καὶ νὰ μὴ τοὺς βαρύνωσι μὲ κόπους ὑπερβολικούς.

Ἐρ. Ἄλλο τί;

Ἀπ. Νὰ ἀγαπῶμεν τὸν πλησίον, ἤγουν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους· καὶ νὰ ἤμεθα εὔσπλαγχνοι.

ΕΝΤΟΛΗ ΕΚΤΗ.

Μὴ φονεύσῃς.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὕτη;

Ἀπ. Νὰ μὴ βλάπτωμεν μήτ' ἀμέσως, μήτ' ἐμμέσως τὸν πλησίον.

Ἐρ. Τίνες τὴν παραβαίνουν;

Ἀπ. Οἱ φονεύοντες ἄνθρωπον· μὲ τοὺς φονεῖς συναριθμοῦνται καὶ οἱ ἀποστάται, καὶ ὅσοι ἀπεφάσισαν νὰ φονεύσωσί τινα, ἂν καὶ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ βάλωσιν εἰς ἔργον τὴν ἀπόφασιν.

Ἐρ. Τίνες ἄλλοι;

Ἀπ. Οἱ δίδοντες συμβουλὴν ἢ βοήθειαν εἰς πρᾶξιν τοῦ φόνου· ἢ γινόμενοι ἀφορμὴ τοῦ φόνου μὲ τὸ νὰ ἐξάπτωσι τὰς διχονοίας, νὰ συκοφαντῶσιν ἢ νὰ καταλαλῶσι τὸν πλησίον· οἱ καίοντες οἰκίας, ἢ ἀναγκάζοντες ἄλλους νὰ πίνωσιν ὑπὲρ δύναμιν, κτλ.

Ἐρ. Τίνες προσέτι;

Ἀπ. Οἱ ἄδικοι κριταὶ, καταδικάζοντες τοὺς ἀθώους, καὶ ἀπολύοντες τοὺς πταίστας· ὅσοι, δυνάμενοι νὰ ἐμποδίσωσι τὸν φόνον, δὲν τὸν ἐμποδίζουσιν· οἱ μὴ παρηγοροῦντες τοὺς ὀλιγοψύχους· οἱ ἀφίνοντες τοὺς πτωχοὺς ν' ἀποθνήσκωσι τῆς πείνας ἢ ἀπὸ κρύος· οἱ μὴ ἐπισκεπτόμενοι τοὺς ἀῤῥώστους, κτλ.

Ἐρ. Τίνες ἀκόμη τὴν παραβαίνουν;

Ἀπ. Ὅσοι κύριοι βαρύνουν τοὺς δούλους μὲ κόπους ὑπερβολικούς· ἢ τοὺς καταθλίβουν μὲ σκληρὰς καὶ ἀπανθρώπους παιδείας.

Ἐρ. Εἶναι ἀκόμη ἄλλοι;

Ἀπ. Μὲ τὰς παραβάσεις αὐτῆς συγκαταριθμοῦνται καὶ ὅσα δίδουσιν ἀφορμὴν εἰς τὸν φόνον, καὶ ὁδηγοῦσιν εἰς αὐτόν· ὡς ἡ διχόνοια, ἡ φιλονεικία, ἡ μάχη, τὸ φιλέκδικον, ἡ ἔχθρα, τὸ μῖσος, ἡ φανερὰ ὕβρις, τὸ ἄκαμπτον, καὶ ἡ σκληρότης.

Ἐρ. Ποῖοι ἄλλοι;

Ἀπ. Οἱ αὐτόχειρες, ἤγουν οἱ φονεύοντες ἑαυτούς, καὶ οἱ ῥιψοκίνδυνοι· ὡς οἱ κολυμβῶντες μὲ φανερὸν κίνδυνον πνιγμοῦ, ἢ μὴ φυλαγόμενοι ἀπὸ τὸ θανατικόν, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι.

ΕΝΤΟΛΗ ΕΒΔΟΜΗ.

Μὴ μοιχεύσῃς.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὐτή;

Ἀπ. Ἐμποδίζει τὴν μοιχείαν, καὶ μετ' αὐτῆς ὅλας τὰς ἀπρεπεῖς σαρκικὰς ἐπιθυμίας, προστάσσουσα νὰ ζῶμεν ἁγνῶς καὶ σωφρόνως, εἴτε ὕπανδροι, εἴτε ἀνύπανδροι ὄντες.

Ἐρ. Πῶς παραβαίνετ' αὔτη;

Ἀπ. Διὰ τῆς μοιχείας, πορνείας, πολυγαμίας, αἱμομιξίας καὶ διαφόρων ἄλλων τρόπων τῆς ἀσελγείας· δι' ὅλων τῶν, ὅσα δίδουσιν ἀφορμὴν εἰς τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας.

Ἐρ. Καὶ ποῖα εἶναι αὐτά;

Ἀπ. Ἡ ἀργία, ἡ γαστριμαργία, ἡ ἀσωτεία, ἡ αἰσχρολογία, αἱ βωμολοχίαι, τ' ἀναιδῆ τοῦ σώματος κινήματα, οἱ καινοπρεπεῖς καὶ ἀσχήμονες τοῦ σώματος στολισμοί, τὰ σκανδαλώδη θεάματα καὶ δράματα, αἱ ἀπρεπεῖς ὀρχήσεις, τ' ἄσεμνα τραγῴδια, βιβλία, κτλ.

ΕΝΤΟΛΗ ΟΓΔΟΗ.

Μὴ κλέψῃς.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὐτή;

Ἀπ. Ἀπαγορεύει ὁποιανδήποτε κλοπὴν καὶ ἀδικίαν.

Ἐρ. Πόσα εἶναι τὰ εἴδη αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ κλοπὴ εἶναι τριπλῆ· ἤγουν φανερά, κρυφή, καὶ ἀπατηλή.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ φανερά;

Ἀπ. Ὅταν ἁρπάξῃ τις δυναστικῶς ὅ,τι δὲν ἀνήκει εἰς αὐτόν.

Ἐρ. Τίνες λέγονται φανεροὶ κλέπται;

Ἀπ. Οἱ καθ᾽ ὁδὸν λησταί· ὅσοι ἄρχοντες ἁρπάζουσι φανερὰ τὰ ὑπάρχοντα τῶν ὑποκειμένων· ὅσοι ἀναγκάζουσι τοὺς ἐργάτας ἢ δούλους νὰ ἐργάζωνται ὑπὲρ τὸν συμφωνημένον μισθὸν, ἢ δὲν πληρόνουσιν εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας.

Ἐρ. Τίνες ἀκόμη;

Ἀπ. Ὅσοι αἰχμαλωτίζουσι δυναστικῶς ἐλευθέρους ἀνθρώπους· ὅσοι μεταχειρίζονται ξένα πράγματα χωρὶς τὴν θέλησιν τοῦ κυρίου· ὅσοι πωλοῦσιν ἀκριβὰ τὸν σῖτον εἰς καιρὸν πείνας, ἢ ἁρπάζουσιν ἀντὶ πληρωμῆς κανὲν κτῆμα τοῦ πλησίον· ὅσοι ὑπόσχονται νὰ βοηθήσωσι τὸν πλησίον εἰς καιρὸν δυστυχίας μεγάλης μὲ βαρυτάτας συνθήκας· ὅσοι δὲν ἀποδίδουσι τὴν πιστευθεῖσαν παρακαταθήκην ἢ ἀδικοῦσι τὸν πλησίον κατ᾽ ἄλλον ὁποιονδήποτε τρόπον.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ κρυφὴ κλοπή;

Ἀπ. Ὅταν κλέπτῃ τὶς ξένον πρᾶγμα χωρὶς τὴν θέλησιν καὶ εἴδησιν τοῦ κυρίου τοῦ πράγματος.

Ἐρ. Τίνες λέγονται κρυφοὶ κλέπται;

Ἀπ. Ὅσοι κλέπτουσιν, ἐμβαίνοντες εἰς οἴκους, ἐργαστήρια, ἀποθήκας σίτου, μάνδρας, ἰχθυοτροφεῖα, κήπους, δάση κτλ. ὅσοι ἀδικοῦσι τὴν βασιλείαν, διαβιβάζοντες κρυφὰ πραγματείας, ἢ κλέπτοντες τὸν δημόσιον θησαυρόν· οἱ ἱερόσυλοι, ἤγουν οἱ κλέπτοντες ἀπὸ ἐκκλησίας, ἢ μοναστήρια.

Ἐρ. Ποῖοι προσέτι;

Ἀπ. Ὅσοι, εὑρίσκοντες τὰ χαμένα, κ᾽ ἐξεύροντες τίνος εἶναι, δὲν τ᾽ ἀποδίδουσιν· ὅσοι κρύπτουσι καὶ ἰδιοποιοῦνται τὸ πλανηθὲν κτῆνος, ἢ τὸν φυγάδα δοῦλον· ὅσοι κλέπτουσιν εἰς καιρὸν πυρκαϊᾶς τὰ πράγματα τοῦ πλησίον.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ ἀπατηλὴ κλοπή;

Ἀπ. Ὅταν σφετερίζεταί τις τὸ ξένον μὲ ἀπάτην καὶ δόλον.

ΕΝΤΟΛΗ ΕΝΝΑΤΗ.

Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς ἐναντίον τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὐτή;

Ἀπ. Προστάσσει νὰ μὴ ψευδώμεθα, μηδὲ νὰ βλάπτωμεν τὸν πλησίον μὲ τὴν γλῶσσαν.

Ἐρ. Τίνες τὸν βλάπτουσι μὲ τὴν γλῶσσαν;

Ἀπ. Ὅσοι τὸν συκοφαντοῦσιν ἐπὶ κριτηρίου, ἢ ἔμπρο-

σθεν ἄλλων ἀνθρώπων· ὅσοι κριταὶ, κρίνοντες ἀδίκως, τὸν προξενοῦν δυστυχίαν ἢ θάνατον· ὅσοι περιπαίζουσιν αὐτὸν διὰ ἐλαττώματα τοῦ σώματος, ἢ τοῦ νοός του· παρεξηγοῦσι τοὺς λόγους ἢ τὰς πράξεις του· τὸν ἐλέγχουσιν ὄχι μὲ σκοπὸν νὰ τὸν διορθώσωσιν· ἢ μεταχειρίζονται παντοίους ἄλλους τρόπους, διὰ νὰ τὸν δυσφημήσωσιν.

Ἐρ. Πῶς δύναταί τις νὰ φύγῃ αὐτὴν τὴν ἁμαρτίαν;

Ἀπ. Ἐνθυμούμενος πάντοτε ταῦτα τὰ λόγια· "μὴ κάμῃς πρὸς ἄλλον ὅτι δὲν θέλεις νὰ κάμῃ ἄλλος πρὸς σέ."

ΕΝΤΟΛΗ ΔΕΚΑΤΗ.

Δὲν θέλεις ἐπιθυμήσειν τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· δὲν θέλεις ἐπιθυμήσειν τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, οὔτε τὸν ἀγρόν του, οὔτε τὸν δοῦλόν του, οὔτε τὴν δούλην του, οὔτε τὸ βοΐδιόν του, οὔτε τὸ ὑποζύγιόν του, οὔτε κἀνὲν κτῆνός του, οὔτε ὅσα καὶ ἂν ἦναι τοῦ πλησίον σου.

Ἐρ. Τί μᾶς διδάσκει αὐτή;

Ἀπ. Ἡ ἐντολὴ αὕτη εἶναι ἐξήγησις ὅλων τῶν προειρημένων ἐντολῶν, προστάσσουσα ὄχι μόνον νὰ μὴ πράσσωμεν τὸ κακὸν, ἀλλὰ μήτε νὰ τὸ ἐπιθυμῶμεν κατὰ διάνοιαν.

Ἐρ. Διὰ τί;

Ἀπ. Διότι ἀπὸ τὴν καρδίαν προέρχονται ὅλα τὰ κακά. Ὅθεν ἐμποδίζουσα αὐτὴ τὰς ἐπιθυμίας, ἀποφράσσει (διὰ νὰ εἰπῶ οὕτω) τὴν πηγὴν πάσης κακίας.

Ἐρ. Τί χρεωστεῖ νὰ κάμῃ τις, ἐὰν ἤθελε πληρώσῃ τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ;

Ἀπ. Δὲν πρέπει νὰ ἐπαίρεται διὰ τοῦτο, ἀλλὰ νὰ συλλογίζεται, ὅτι αὐτὸ εἶναι καρπὸς τῆς συνεργούσης τοῦ Θεοῦ χάριτος, καὶ ὅτι ἔπραξε κατὰ τὸ χρέος του.

ΜΙΚΤΑ ΑΡΘΡΑ.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΝΟΣ ΠΑΤΡΟΣ ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ.

Φίλτατα τέκνα μου,

Ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας εἶναι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ. Διὸ φοβηθῆτε αὐτὸν, δηλαδὴ ἔχετε πάντοτε εἰς τὰς καρδίας σας ἅγιον σέβας δι᾽ αὐτὸν, διὰ νὰ ἀποφεύγητε ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι φαῦλον, καὶ νὰ ἀγκαλιάζητε καὶ νὰ κάμνητε ἐπιμελῶς κάθε καλὸν ἔργον. Τὸ μέτρον δὲ καὶ ὁ κανὼν τοῦ χρέους τούτου εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνειδήσεώς σας τὸ φῶς. Αὕτη ἡ σοφία εἶναι ὁ "πολύτιμος μαργαρίτης, καὶ ἡ ἄφθαρτος σπορὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ." Προσδεχθῆτέ την λοιπὸν εὐγνωμόνως, καὶ ἂς ἐῤῥιζωθῇ εἰς τὰς καρδίας σας, διὰ νὰ ἦσθε καρποφόροι εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, καὶ εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν ἐξυπνῆτε τὸ πρωῒ, ἀναχωρεῖτε κατὰ νοῦν εἰς βαθεῖάν τινα σιωπὴν μακρὰν ἀπὸ πάντα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, καὶ οὕτως λατρεύετε τὸν Θεὸν, ὑψόνοντες εἰς αὐτὸν τὰς προσευχὰς καὶ τὴν καρδίαν σας, καὶ παραδίδοντες τὰς ψυχὰς καὶ σώματά σας εἰς τὴν φροντίδα καὶ προστασίαν του. Ὅταν ἐγείρεσθε ἀπὸ τὸ κρεββάτι, ἀναγινώσκετε κεφάλαιόν τι τῆς Ἁγίας Γραφῆς, καὶ, μετὰ τοῦτο, ἑτοιμάζεσθε διὰ τῆς ἡμέρας τὰς ὑποθέσεις, ἐνθυμούμενοι ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι παρὼν εἰς πάντα τόπον, καὶ γνωρίζει

τοὺς συλλογισμοὺς, τοὺς λόγους, καὶ τὰ ἔργα σας. Εἰς τὴν παρουσίαν αὐτοῦ μὴ κάμνετε ποτὲ ὅ,τι ἠθέλετε ἐντραπῆν νὰ κάμετε ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Μὴ διαλέγεσθε ποτὲ μὲ τὸν θυμωμένον, διότι δὲν δύνασθε μήτε νὰ τὸν ἐλέγξητε περὶ τοῦ σφάλματός του, μήτε νὰ δικαιώσητε τὸν ἑαυτόν σας. Ὁ θυμωμένος εἶναι ἔξω ἀπὸ τὰς φρένας, καὶ δὲν ἐξεύρει τίνος πνεύματος εἶναι. Προσμένετε λοιπὸν ἕως ὅτου ἡσυχάσῃ, καὶ τότε θέλει σᾶς ἀκούσειν.

Προκρίνετε τὴν μαρτυρίαν τῆς συνειδήσεώς σας, ἀπ' ὅ,τι λέγουν ἔξω οἱ ἄνθρωποι διὰ ἐσᾶς.

Τέλος πάντων, φίλτατα τέκνα μου, ἀκούσατε τὸ πᾶν· φοβηθῆτε τὸν Θεὸν, καὶ φυλάξατε τὰς ἐντολάς του, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι τοῦ ἀνθρώπου τὸ ὁλόκληρον χρέος· διότι ὁ Θεὸς θέλει φέρειν εἰς κρίσιν πᾶν ἔργον καὶ κάθε πρᾶγμα κρυπτὸν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε πονηρόν.

ΟΦΕΛΟΣ ΕΚ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ.

Τῶν γραμμάτων ἡ μάθησις εἶναι μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας εὐλογίας, ὅσας ποτ' ἐχάρισεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Μὲ τοῦτο τὸ μέσον φυλάττομεν διὰ χρῆσίν μας, εἰς ὅλην τὴν ζωὴν, ὅ,τι ἠθέλαμεν λησμονήσειν εἰς ὀλίγας ἡμέρας· καὶ συνάγομεν πλούσιον θησαυρὸν γνώσεως διὰ τοὺς μεταγενεστέρους μας.

Ἐξεύροντες ν' ἀναγινώσκωμεν καὶ γράφωμεν, δυνάμεθα, καθήμενοι εἰς τὸν οἶκον, νὰ μανθάνωμεν τί γίνεται εἰς ὅλα τὰ μακρὰν μέρη τοῦ κόσμου, καὶ ν' ἀνακαλύπτωμεν τί ἔπραξαν πρὸ

πολλοῦ οἱ πατέρες ἡμῶν, εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ κόσμου.

Μὲ τοῦτο τὸ μέσον ἕνας Εὐρωπαῖος κρατεῖ ἀνταπόκρισιν μετὰ τοῦ εἰς Ἀμερικὴν ἢ Ἰαπὰν φίλου του καὶ διοικεῖ ὅλον του τὸ ἐμπόριον. Ἐκ τούτου μανθάνομεν πῶς διῆγον οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι, καὶ τίνι τρόπῳ ἐλάτρευον οἱ Ἰουδαῖοι· γνωρίζομεν τί ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς, τί προεφήτευσεν ὁ Ἐνὼχ, ποῦ κατῴκησεν ὁ Ἀδὰμ, καὶ τί ἔπραξεν εὐθὺς μετὰ τὴν δημιουργίαν.

Καὶ οἱ ζῶντες ὅταν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως, δύνανται νὰ μάθωσι διὰ τούτου ὅ,τι τώρα λέγομεν, καὶ ὅ,τι γίνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ εἰς τὴν γῆν τῆς Κίνας.

Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἡ τέχνη τῶν γραμμάτων ἀναζωόνει ὅλους τοὺς παρελθόντας αἰῶνας τῶν ἀνθρώπων, τοὺς ζωγραφίζει ὡς παρόντας, καὶ παραστένει τὰ πλέον μακρυνὰ ἔθνη, ὡς ὁμοῦ συνερχόμενα· ὥστε οἱ τῶν περάτων τῆς γῆς κάτοικοι, καὶ οἱ πλέον ἀρχαῖοι αἰῶνες τῆς ἀνθρωπότητος δύνανται νὰ συνομιλήσωσι, καὶ νὰ γνωρισθῶσι μεταξύ των.

Ἀλλ' ἡ πρωτίστη τῶν εὐλογιῶν εἶναι ἡ γνῶσις τῶν Ἁγίων Γραφῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐδιώρισεν ὁ Θεὸς τοὺς ἀρχαίους δούλους του νὰ γράψωσι τὰς ἀνακαλύψεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ ἴδιος τῆς δυνάμεως καὶ δικαιοσύνης του, τῆς προνοίας καὶ χάριτός του, διὰ νὰ γνωρίσωμεν ἡμεῖς οἱ ζῶντες πλησίον τοῦ τέλους τοῦ καιροῦ, τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ πρὸς τὴν αἰώνιον εὐδαιμονίαν ὁδόν.

Οὕτω τὰ γράμματα μᾶς δίδουν ἓν εἶδος ἀθανασίας εἰς τὸν παρόντα κόσμον, καὶ μᾶς ἔδωκαν τὸν

Λόγον τοῦ Θεοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀθανάτου ἡμῶν ἐλπίδος περὶ τοῦ μέλλοντος.

ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΙΓΝΙΔΙΟΥ ΚΑΚΑ.

Τὸ παιγνίδιον εἶναι συνήθεια, ἥτις ἐπεκράτησε πολὺν καιρὸν εἰς τὸν κόσμον. Εἶναι ὅμως συνήθεια, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιῤῥοὴ ἐπάνω εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ἐστάθη πάντοτε ὀλεθριωτάτη.

Ὅστις δαπανᾷ τὸν καιρόν του εἰς χαρτία, κύβους, βιγλιάρδα, ἢ ἄλλα τοιαῦτα τυχηρὰ παιγνίδια, προξενεῖ μεγαλώτατα κακὰ εἰς τὸν ἑαυτόν του. Βλάπτει τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος μὲ τὰς ἀμέτρους ἀγρυπνίας καὶ μὲ τὰς παραλόγους ὀργάς· ἐπακολουθήματα ἀναγκαῖα τῶν αἰσχροκερδῶν παιγνιδίων· ἐκνευρίζει τὴν ψυχήν· ζοφεῖ τὸν νοῦν· καὶ ἐξορίζει τὴν θεοσέβειαν ἀπὸ τὴν καρδίαν διὰ τῶν ὅρκων, τῶν ἀθεμίτων ἐπικλήσεων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἀρῶν καὶ βλασφημιῶν.

Ἀφοῦ ὀλιγωρήσῃ τις τοιουτοτρόπως τὰ πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὸν Θεὸν καθήκοντα, δυσκόλως φυλάττει τὰ πρὸς τὸν πλησίον. Ἡ καθημερινὴ πεῖρα δεικνύει, ὅτι οἱ τοιοῦτοι φροντίζουσιν ἢ οὐδαμῶς ἢ πολλὰ ὀλίγον διὰ τοὺς οἰκείους, καὶ πολλὰ ὀλιγώτερον διὰ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους. Αὐτοὶ διὰ νὰ θεραπεύσωσι τὸ πάθος των, ὑστεροῦσι τὰ ἴδια τέκνα ἀπὸ τὴν ἀναγκαίαν ἀνατροφὴν, βάλλουσιν εἰς κίνδυνον ἀτιμίας καὶ γυναῖκα καὶ θυγατέρας, δαπανῶσι ματαίως ἐκεῖνα τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἠδύναν—

το νὰ δαπανήσωσι διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἢ διὰ τὴν τοῦ πλησίον ὠφέλειαν, καὶ καταντῶσι πολλάκις εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν· σιωπῶ τὸ κακὸν παράδειγμα, τὸ ὁποῖον δίδουσιν εἰς τοὺς ἄλλους, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἴδια τέκνα. Ὁ Ἀριστοτέλης, ἂν καὶ στερημένος τοῦ εὐαγγελικοῦ φωτὸς, συγκαταριθμεῖ τοὺς τοιούτους μὲ τοὺς λῃστάς. "Ὁ κυβευτὴς," λέγει, "ὁ λωποδύτης, καὶ ὁ λῃστὴς εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνελευθέρους· διότι εἶναι αἰσχροκερδεῖς."

Ὅσοι ἀσχολοῦνται εἰς παιγνίδια χάριν ψυχαγωγίας, δὲν εἶναι οὔτε αὐτοὶ ἀθῷοι. Κανὲν ἀσχόλημα δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἦναι ἀθῷον, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς κακὰ τόσον μεγάλα, ὅσον ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἤδη ἀνεφέραμεν. Ὅλοι ὅσοι ἠφάνισαν καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των διὰ μέσου τῆς αἰσχροκερδείας ταύτης, ἤρχισαν βέβαια νὰ παίζωσι χάριν ψυχαγωγίας. Τὸ παιγνίδι, λοιπὸν, καὶ ὅταν δὲν γίνεται διὰ κέρδος, εἶναι ὄχι μόνον ἀνωφελὴς δαπάνη τοῦ καιροῦ, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἐπικίνδυνον ἀσχόλημα, καὶ ἀκολούθως ἁμαρτωλόν. Ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ κινδύνου ὁ ὁποῖος τὸ συνοδεύει, τὸ παιγνίδι ἔχει πάντοτε φυσικὸν ἰδίωμα νὰ φθείρῃ τὰ ἤθη καὶ τὴν καρδίαν. Γενικῶς φέρει εἰς τὴν ἀπάτην, τὸ ψεῦδος, τὰς βεβήλους φωνὰς, ἐνίοτε εἰς τὴν μέθην, καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἁμαρτίας.

Καθεὶς λοιπὸν γονεὺς, ὅστις ἐπιθυμεῖ τὸ καλὸν τῶν παιδίων του, πρέπει νὰ τὰ ἐμποδίζῃ ἀπ' ὅλα τὰ τυχηρὰ παιγνίδια, εἴτε ἀποβλέπωσιν εἰς κέρδος, εἴτε ὄχι. Ὅλους δ' ἐκείνους, οἵτινες εἶναι δομένοι εἰς τὸ παιγνίδιον, πρέπει ν' ἀποστρέφεταί τις τόσον προσεκτικῶς, ὅσον ἤθελεν ἀποφεύγειν τοὺς ἐχθροὺς

τῆς πατρίδος του καὶ τοὺς φθορεῖς τῶν τέκνων του. Τοιούτων ἀνθρώπων τὸ παράδειγμα ὁμοιάζει τὴν πανώλην, ἥτις διαδίδεται καθ' ὅλας τὰς εὐθυβολίας, καὶ φέρει ὄλεθρον ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ.

ΠΑΓΓΝΩΣΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

Ὁ Θεὸς γινώσκει τὰ πάντα. Μ' ὅλον ὅτι ὁ θρόνος τῆς Μεγαλειότητός του εἶναι ὑπέρτατος, πάντοτε ὅμως τὸ ὄμμα του βλέπει ὅλους ἡμᾶς εἰς τοῦτον τὸν χαμηλότερον κόσμον, καὶ παρατηρεῖ ὅλας τὰς ὁδοὺς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. Ὅταν ἐξερχώμεθα, αὐτὸς ἐπιβλέπει τὰ πατήματά μας, καὶ ὅταν ἐμβαίνωμεν, οὐδεμία θύρα δύναται νὰ μᾶς κρύπτῃ ἀπ' αὐτόν. Ὅταν εὑρισκώμεθα κατ' ἰδίαν, ἐξεύρει ὅλους μας τοὺς ματαίους στοχασμοὺς, καὶ ὅλους τοὺς σκοπούς μας. Ὅταν ὁμιλῶμεν μὲ φίλον, ἢ ἐχθρὸν, αὐτὸς ἀκούει ὅλα μας τὰ λόγια, καὶ βλέπει τὸ καλὸν ἢ κακὸν, τὸ ὁποῖον κάμνομεν εἰς ἐκείνους ἢ καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν μας.

Ὅταν ἡμεῖς προσευχώμεθα, αὐτὸς ἐξεύρει ἂν ἔχωμεν ἔνθερμον ζῆλον. Καθημέραν αὐτὸς παρατηρεῖ πῶς ἐξοδεύομεν τὸν καιρόν μας, καὶ οὐδεμία σκοτία νυκτὸς ἐμπορεῖ νὰ κρύπτῃ τὰ ἔργα μας ἀπὸ τὸ βλέμμα του. Ἂν ἀπατῶμεν τοὺς ἄλλους, αὐτὸς μετρᾷ τὸν δόλον μας, καὶ ἀκούει κάθε λόγον δολερᾶς γλώσσης. Αὐτὸς βλέπει, ἂν αἱ καρδίαι μας ἦναι σκληραὶ πρὸς τοὺς πτωχοὺς, ἢ ἂν τοὺς παρηγοροῦμεν μὲ τὰς ἐλεημοσύνας μας. Αὐτὸς ἐξεύρει, ἂν εἰς τὴν καρδίαν μας τρέφωμεν φθόνον

κατὰ τῶν πλουσίων, ἢ ἂν εὐχαριστώμεθα εἰς τὴν ἰδίαν μας τυχοῦσαν κατάστασιν. Αὐτὸς ἐξεύρει ὅλα, ὅσα πράττομεν, καὶ ὅπου ἂν εὑρισκώμεθα, αὐτὸς εἶναι μὲ ἡμᾶς.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ.

Ὅλας τὰς σωτηριώδεις ἀληθείας, ὅσαι περιέχονται εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, τὰς ἐξέθηκαν συνοπτικῶς οἱ θεῖοι πατέρες, διὰ νὰ ἦναι εὐληπτότεραι εἰς καθένα Χριστιανόν.

Ἡ ἐπιτομὴ αὕτη ὀνομάζεται Σύμβολον τῆς Πίστεως· διαιρεῖται δὲ εἰς δώδεκα ἄρθρα, καὶ εἶναι τὰ ἐφεξῆς·

Α'. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Β'. Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων, φῶς ἐκ φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δἰ οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Γ'. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Δ'. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα.

Ε'. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς.

ς'. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός.

Ζ'. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Η'. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον, καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν.

Θ'. Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν, καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν.

Ι'. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

ΙΑ'. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.

ΙΒ'. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑΙ ΕΞΗΓΗΣΕΙΣ.

Ἐρ. Τί θέλει νὰ εἴπῃ ἡ λέξις Γεωραφία;
Ἀπ. Γεωγραφία θέλει νὰ εἴπῃ περιγραφὴ τῆς γῆς.
Ἐρ. Πῶς εἶναι ἡ γῆ κατὰ τὸ σχῆμα;
Ἀπ. Στρογγυλὴ, καθὼς μία σφαῖρα.
Ἐρ. Πόθεν τὸ ἐξεύρεις;
Ἀπ. Τἀκόλουθα τρία τὸ ἀποδείχνουν. ά. Καράβια ἐταξίδευσαν ὁλόγυρα εἰς αὐτήν. β'. Ὅταν ἓν καράβιον πλησιάζῃ εἰς τὴν ξηρὰν, τὰ κατάρτια φαίνονται πρῶτον, κ' ἔπειτα τὰ χαμηλότερα μέρη. γ'. Ἡ σκιὰ τῆς γῆς ἐπάνω εἰς τὸ φεγγάρι, εἰς μίαν ἔκλειψιν τοῦ φεγγαρίου, εἶναι σφαιρική.

Ἡ γῆ εἰς τινὰ μέρη εἶναι σκεπασμένη ἀπὸ νερά· εἰς ἄλλα δὲ εἶναι ξηρά.

Ἐρ. Ποῖον μέρος τῆς γῆς εἶναι μεγαλήτερον, τὸ σκεπασμένον ἀπὸ νερὰ, ἢ τὸ ἀσκέπαστον;
Ἀπ. Τὸ σκεπασμένον εἶναι πολὺ μεγαλήτερον.
Ἐρ. Κατὰ ποῖον τρόπον διαιροῦνται αὐτὰ τὰ νερά;
Ἀπ. Εἰς πέντε μεγάλα μέρη, ὀνομαζόμενα Ὠκεανούς.
Ἐρ. Ποῖοι εἶναι αὐτοὶ οἱ Ὠκεανοί;
Ἀπ. Ὁ Ἀτλαντικὸς, ὁ Εἰρηνικὸς, ὁ Ἰνδικὸς, ὁ Ἀρκτικὸς, καὶ ὁ Μεσημβρινός.
Ἐρ. Διαιρεῖται τάχα καὶ ἡ ξηρά;
Ἀπ. Μάλιστα· διαιρεῖται εἰς τέσσερα μεγάλα τέταρτα ὀνομαζόμενα Ἠπείρους. Τὰ ὀνόματα δ' αὐτῶν τῶν Ἠπείρων εἶναι Ἀμερικὴ, Ἀσία, Ἀφρικὴ, καὶ Εὐρώπη. Αἱ νῆσοι τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ διῃρημέναι εἰς Αουστραλίαν καὶ Πολυνήσια ἐμποροῦν νὰ προστεθῶσιν ὡς μία πέμπτη Ἤπειρος.
Ἐρ. Οἱ πέντε οὗτοι Ὠκεανοὶ, καὶ αἱ πέντε αὗται Ἤπειροι ἐγκλείουν τάχα ὅλον τὸ ὑγρὸν καὶ ὅλον τὸ ξηρὸν μέρος τῆς γῆς;
Ἀπ. Μάλιστα· ἀλλὰ ἰδιαίτερα μέρη τῶν Ὠκεανῶν, καὶ ἰδιαίτερα μέρη τῆς ξηρᾶς ἔχουν χωριστὰ ὀνόματα. Ταῦτα προχωρῶ τώρα νὰ σᾶς ἐξηγήσω.

Ἓν μεγάλον μέρος ὠκεανοῦ σχεδὸν περικυκλωμένον ἀπὸ ξηρὰν ὀνομάζεται θ ά λ α σ σ α· π. χ. ἡ Μαύρη θάλασσα, ἡ θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ, ἡ Μεσόγειος θάλασσα.

Ἓν μερίδιον ξηρᾶς σχεδὸν περικυκλωμένον ἀπὸ νερὰ ὀνομάζεται χ ε ρ σ ό ν η σ ο ς· π. χ. ἡ Πελοπόννησος.

Ὁ στενὸς λαιμὸς τοῦ νεροῦ, ὅστις ἑνόνει μίαν θάλασσαν μὲ μίαν ἄλλην θάλασσαν ἢ μὲ τὸν ὠκεανὸν, ὀνομάζεται π ο ρ θ μ ό ς· π. χ. ὁ πορθμὸς τῶν Δαρδανελλίων, ὁ πορθμὸς τῆς Γιβραλτάρης.

Ὁ στενὸς λαιμὸς τῆς ξηρᾶς, ὅςις ἑνόνει μίαν χερσόνησον μὲ τὴν ἤπειρον, ὀνομάζεται ἰ σ θ μ ό ς· π. χ. ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου.

Ἓν μερίδιον θαλάσσης ἢ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει ξηρὰν εἰς τὰ τρία του πλάγια, κ' εἶναι ἀνοικτὸν εἰς τὸ ἄλλο, ὀνομάζεται κ ό λ π ο ς· π. χ. ὁ κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ Σαρωνικὸς κόλπος, ὁ κόλπος τῆς Βενετίας.

Ἓν μέρος ξηρᾶς, τὸ ὁποῖον προβαίνει μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, ὀνομάζεται ἄ κ ρ η ἢ ἀ κ ρ ω τ ή ρ ι ο ν· π. χ. ἡ ἄκρη τοῦ Ταινάρου, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος.

Ἓν μεγάλον σῶμα νερῦ ὅλως διόλυ περικυκλωμένον ἀπὸ ξηρὰν, ὀνομάζεται λ ί μ ν η· π. χ. ἡ λίμνη τῆς Γενέβας.

Ἓν μερίδιον ξηρᾶς, μικρότερον ἀπὸ μίαν ἤπειρον, καὶ πανταχόθεν περικυκλωμένον ἀπὸ νερὰ, ὀνομάζεται ν ῆ σ ο ς· π. χ. ἡ Κρήτη, ἡ Χίος, ἡ Ὕδρα.

Τὰ ὑψωμένα μέρη τῆς γῆς ὀνομάζονται β υ ν ά. Μερικὰ βουνὰ ἐκβάζουν καπνὸν καὶ φωτίαν, καὶ ὀνομάζονται Ἡ φ α ί σ τ ι α, ἢ πυρίπνοα.

Ἡ δρόσος, ἡ βροχὴ, καὶ τὰ χιόνια, τὰ ὁποῖα πίπτυν ἀπὸ τὰ σύννεφα, προξενοῦν βρύσεις καὶ μικρὰ ῥυάκια. Πολλὰ μικρὰ ῥυάκια τρέχοντα ἀπὸ τὰ βουνὰ ἑνόνονται καὶ σχηματίζουν μεγάλα ῥυάκια. Τὰ μεγάλα ταῦτα ῥυάκια ὀνομάζονται π ο τ α μ ο ί. Οἱ ποταμοὶ τρέχυν ὅλον τὸν χρόνον.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ἡ Εὐρώπη εἶναι τὸ μικρότατον ἀπὸ τὰ τέσσερα μέρη τῆς σφαίρας· ἀλλὰ πλέον πυκνὰ κατοικημένη καὶ πλέον καλλιεργημένη παρ' ὁποιονδήποτε τῶν ἄλλων.

Αἱ ἐπιστῆμαι, αἱ τέχναι καὶ τὰ ἐργόχειρα εἶναι φθασμένα εἰς ὑψηλότερον βαθμὸν τελειότητος εἰς τὴν Εὐρώπην, παρὰ εἰς κἀνὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου.

Πληθυσμός—Θρησκεία—Κυβέρνησις.

Ἐρ. Πόσα ἑκατομμύρια λαοῦ ἔχει ἡ Εὐρώπη;
Ἀπ. Ἑκατὸν ὀγδοήκοντα.
Ἐρ. Εἶναι τάχα ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι Χριστιανοί;
Ἀπ. Ὅλοι πλὴν τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι εἶναι Μωαμεθανοὶ, καὶ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εὑρίσκονται διασκορπισμένοι εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Οἱ Χριστιανοὶ διαιροῦνται εἰς Χριστιανοὺς τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Χριστιανοὺς τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἢ Λατίνους, καὶ Διαμαρτυρομένους Χριστιανούς.
Ἐρ. Κυβερνῶνται ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον;
Ἀπ. Ὄχι· μερικὰ ἔχουν ἀπόλυτον Μοναρχίαν· δηλαδὴ μίαν κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ θέλημα τοῦ Μονάρχου εἶναι ὁ νόμος. Ἄλλα ἔχουν Δημοκρατίαν· δηλαδὴ μίαν κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς ἐκλέγουν τȣ̀ς ἄρχοντάς των. Καὶ ἄλλα ἔχȣν περιωρισμένην Μοναρχίαν· δηλαδὴ μίαν κυβέρνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς βοηθȣ̃ν εἰς τὸ νὰ κάμνωσι νόμȣς, τȣ̀ς ὁποίους καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἶναι ὑπόχρεως νὰ ὑπακούῃ.

Βουνά—Ποταμοί.

Ἡ Εὐρώπη δὲν ἔχει τόσον ὑψηλὰ βουνὰ καθὼς ἡ Ἀσία καὶ ἡ Ἀμερικὴ, οὔτε τόσον μεγάλους ποταμοὺς καὶ λίμνας καθὼς ἡ Ἀμερική.
Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ ὑψηλότερα Εὐρωπαϊκὰ βουνά;
Ἀπ. Αἱ Ἄλπεις, ἡ ὑψηλοτέρα κορυφὴ τῶν ὁποίων Λευκὸν ὄρος κεῖται εἰς τὴν Ἑλβετίαν· τὰ Πυρηναῖα, μεταξὺ τῆς Ἱσπανίας καὶ Γαλλίας· τὰ Καρπάθια, πρὸς ἄρκτον τῆς Τουρκίας· καὶ ἡ Σκανδιναβικὴ σειρὰ εἰς τὴν Σβεκίαν καὶ Νορβεγίαν.
Ἐρ. Εὑρίσκονται τάχα εἰς τὴν Εὐρώπην Ἡφαίςια βȣνά;
Ἀπ. Μάλιστα, τρία· ἡ Αἴτνα, ὑψηλότατον βουνὸν, εἰς τὴν νῆσον τῆς Σικελίας· ὁ Βεσούβιος, εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ ἡ Ἕκλα, εἰς τὴν Ἰσλανδίαν.
Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ πλέον ἀξιοσημείωτα βουνὰ τῆς Ἑλλάδος;
Ἀπ. Ὁ Ὄλυμπος, εἰς τὴν Θεσσαλίαν· ὁ Πίνδος, ὅστις χωρίζει τὴν Θεσσαλίαν ἀπὸ τὴν Ἤπειρον· ὁ Παρνασσὸς, εἰς τὴν Φωκίδα· ἡ Κυλλήνη, εἰς τὴν Ἀρκαδίαν· καὶ ὁ Ταΰγετος, εἰς τὴν Λακωνίαν.

Ερ. Οἱ μεγάλοι ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης ποῖοι εἶναι;
Απ. Ὁ Βόλγας, ὅστις χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀσίαν· ὁ Δούναβις, ὅστις πηγάζει εἰς τὴν Γερμανίαν, καὶ χύνεται εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν· ὁ Ῥῆνος, ὅστις λαμβάνων ἀρχὴν ἀπὸ τὰ Βουνὰ τῆς Ἑλβετίας, σχηματίζει τὰ σύνορα μεταξὺ τῆς Γαλλίας καὶ Γερμανίας, κ' ἔπειτα ἐμβαίνων εἰς τὰς Κάτω-Χώρας χύνεται εἰς τὴν Ἀρκτικὴν θάλασσαν· καί τινες ἄλλοι.
Ερ. Τῆς Ἑλλάδος οἱ ποταμοὶ εἶναι μεγάλοι;
Απ. Πολλὰ μικροί. Οἱ ἐπισημότεροι ἀπ' αὐτοὺς εἶναι, ὁ Πηνειὸς, (τώρα Σαλάμβρια) εἰς τὴν Θεσσαλίαν· ὁ Ἀχελῶος, (τώρα Ἀσπροπόταμον) ὅστις χωρίζει τὴν Ἀκαρνανίαν ἀπὸ τὴν Αἰτωλίαν· ὁ Ἀλφειὸς, εἰς τὴν Ἤλιδα· ὁ Πάμισος, εἰς τὴν Μεσσηνίαν· καὶ ὁ Εὐρώτας, εἰς τὴν Λακωνίαν.

ΤΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ—ΑΡΚΤΙΚΟΙ.

Οἱ Τόποι τῆς Εὐρώπης ἐμποροῦν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς Ἀρκτικοὺς, Μεσαίους καὶ Μεσημβρινούς.
Ερ. Ποῖοι εἶναι οἱ Ἀρκτικοὶ Τόποι τῆς Εὐρώπης;
Απ. Ἡ Ῥωσσία, ἡ Πολωνία, ἡ Σβεκία, ἡ Νορβεγία, ἡ Δανιμαρκία, καὶ ἡ Σκωτία.

Ῥωσσία—Πολωνία.

Ερ. Τί εἶναι σημειώσεως ἄξιον ὡς πρὸς τὴν Ῥωσσίαν;
Απ. Ἡ Ῥωσσία εἶναι ὁ μεγαλήτερος τόπος εἰς τὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ δὲν εἶναι πυκνὰ κατοικημένη. Εἰς τὰ βορεινὰ μέρη εἶναι ψυχροτάτη καὶ ἄκαρπος, ἀλλ' εὔκρατος καὶ καρποφόρος εἰς τὰ μεσημβρινά. Γενικῶς εἶναι πολλὰ ὁμαλή.
Ερ. Ποία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ κοινοῦ λαοῦ τῆς Ῥωσσίας;
Απ. Ἀθλιεστάτη. Ὁ κοινὸς λαὸς τῆς Ῥωσσίας εἶναι γενικῶς ἀμαθὴς καὶ ἄγροικος, ἢ βάρβαρος· καὶ οἱ πλειότεροι ἀπ' αὐτοὺς εἶναι δοῦλοι εἰς τοὺς εὐγενεῖς. Μεγάλαι προσπαθήσεις γίνονται τώρα διὰ νὰ τοὺς καλητερεύσωσι.
Ερ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς Ῥωσσίας;
Απ. Τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια.
Ερ. Ποία εἶναι ἡ θρησκεία των;
Απ. Οἱ Ῥῶσσοι εἶναι Χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.
Ερ. Εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Ῥωσσίας ἀπόλυτος ἢ περιωρισμένος;

'Απ. 'Απόλυτος καὶ φέρει τὸν τίτλον Αὐτοκράτωρ ὅλων τῶν 'Ρωσσιῶν.

'Ερ. Κεῖται τάχα ὅλη ἡ 'Ρωσσία εἰς τὰ 'Αρκτικὰ μέρη τῆς Εὐρώπης;

'Απ. Ὄχι· ἀλλ' ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰ μεσαῖα καὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ αὐτῆς μέρη. 'Η 'Ρωσσικὴ αὐτοκρατορία ἐμπεριλαμβάνει σχεδὸν τὸ ἥμισυ τῆς Εὐρώπης, μὲ μέγα μέρος τῆς 'Ασίας, καὶ μικρὸν μέρος τῆς 'Αρκτικῆς 'Αμερικῆς.

'Η Πολωνία, ἢ Λεχία, ἦτο πρότερον ἀνεξάρτητον βασίλειον, ἐδιαιρέθη ὅμως πρὸ τινῶν χρόνων μεταξὺ τῆς 'Αουστρίας, Προυσσίας καὶ 'Ρωσσίας. Τὸ μεγαλήτερον αὐτῆς μέρος εἶναι τώρα ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς 'Ρωσσίας.

Εἶναι τόπος ψυχρὸς μὲν, ἀλλ' ὁμαλὸς καὶ καρποφόρος, μὲ λαὸν γενικῶς ἄγροικον καὶ ἀμαθῆ. 'Η ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι ἡ τῆς Δυτικῆς 'Εκκλησίας· καὶ ὁ πληθυσμὸς δύο ἥμισυ ἑκατομμύρια.

Σβεκία—Νορβεγία—Λαπλανδία.

'Ερ. Τί ἔχεις νὰ εἴπης περὶ τῆς Σβεκίας;

'Απ. 'Η Σβεκία εἶναι καὶ αὐτὴ ψυχρὸς τόπος· πετρώδης καὶ βουνώδης εἰς τὰ δυτικὰ μέρη, ἀλλὰ ὁμαλὴ ἐπάνω εἰς τὰς ὄχθας τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

'Ερ. Οἱ κάτοικοι τῆς Σβεκίας εἶναι τάχα φωτισμένοι ἢ ἀφώτιστοι;

'Απ. Οἱ Σβέκοι ἔχουν δημόσια σχολεῖα, καὶ εἶν' ἐν γένει εἰδήμονες καὶ τίμιοι. 'Η θρησκεία των εἶναι ἡ τῶν Διαμαρτυρομένων.

'Ερ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμός των;

'Απ. Δύο ἥμισυ ἑκατομμύρια.

'Ερ. 'Η κυβέρνησις; 'Απ. Περιωρισμένη μοναρχία.

'Ερ. Ποῖα εἶναι τὰ προϊόντα τῆς Σβεκίας;

'Απ. 'Ο μέγας πλοῦτος τῆς Σβεκίας στέκει εἰς τὰ πολυάριθμά της μεταλλεῖα, τὰ ὁποῖα φέρουν σίδηρον καὶ χαλκὸν τῆς καλλίστης ποιότητος.

'Η Νορβεγία εἶν' ἕνας ψυχρότατος, βουνώδης, ἄκαρπος τόπος, καὶ ὑπόκειται εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σβεκίας.

'Ερ. Τί εἶναι ἀξιοσημείωτον ὡς πρὸς αὐτήν;

'Απ. Τὰ παραθαλάσσια τῆς Νορβεγίας εἶναι ἐπίσημα δι' ἕνα φοβερὸν θαλασσοστρόβιλον, ὅστις τραβᾷ μέσα καράβια καὶ κήτη, ἐνῷ εἶναι διάφορα μίλια μακράν.

'Ερ. Τί ὡς πρὸς τοὺς κατοίκους της ;
'Απ. Οἱ Νορβεγοὶ εἶναι τίμιοι καὶ φιλόξενοι, ἀλλ' ἄγροικοι καὶ ἀγράμματοι. Ζωοτροφοῦνται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀπὸ κυνήγιον, ψάρευμα, καὶ κόψιμον ξυλικῆς διὰ ἐξαγωγήν.
'Ερ. Ποίας θρησκείας εἶναι ;
'Απ. Τῆς τῶν Διαμαρτυρομένων.
'Ερ. Πόσοι εἶναι ; 'Απ. Ἓν ἑκατομμύριον.

Εἰς τὰ ἀρκτικὰ μέρη τῆς 'Ρωσσίας, Σβεκίας καὶ Νορβεγίας δίδεται χωριστόν τι ὄνομα.
'Ερ. Τί εἶν' αὐτό ;
'Απ. Λαπλανδία· ἔρημος καὶ παγωμένος τόπος. Οἱ Λαπλανδοὶ εἶναι μικρόσωμοι, ἀμαθεῖς, δεισιδαίμονες καὶ βάρβαροι. Αὐτοὶ ἔχουν ἓν ζῶον ὀνομαζόμενον 'Ρέννος, τὸ ὁποῖον σηκόνει τὰ φορτία των, τοὺς τρέφει μὲ τὸ γάλα καὶ τὸ κρέας του, καὶ τοὺς ἐνδύει μὲ τὰ δέρματά του.

Δανιμαρκία.

Ἡ Δανιμαρκία σύγκειται ἀπὸ μίαν μεγάλην χερσόνησον —ἥτις συνέχεται μὲ τὴν Γερμανίαν—καὶ ἀπὸ διαφόρους νήσους.
'Ερ. Ποία εἶναι ἡ μεγαλητέρα αὐτῶν τῶν νήσων ;
'Απ. Ἡ Ζηλανδία, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν κεῖται ἡ πρωτεύουσα τῆς Δανιμαρκίας, Κοπενχάγη.
Ἡ Δανιμαρκία εἶναι τόπος ὁμαλὸς καὶ καρποφόρος, μὲ κλίμα ὑγρὸν μὲν ἀλλὰ ὑγιεινόν. Οἱ Δάνοι, ἢ Δανιμάρκοι, εἶναι τίμιοι καὶ φιλόπονοι, πλὴν ὄχι ἐπίσημοι διὰ μάθησιν ἢ ταχυκινησίαν εἰς τὰς πράξεις των. Κατὰ τὴν θρησκείαν εἶναι Διαμαρτυρόμενοι.
'Ερ. Ποίαν κυβέρνησιν ἔχει ἡ Δανιμαρκία ;
'Απ. Μοναρχίαν ἀπόλυτον.
'Ερ. Πόσους κατοίκους ;
'Απ. Ἓν ἑκατομμύριον, καὶ ὀκτακοσίας χιλιάδας.
Ἡ 'Ισλανδία, νῆσος εἰς τὰ ἀρκτικὰ μέρη τῆς Εὐρώπης, ἀνήκει εἰς τὴν Δανιμαρκίαν.
'Ερ. Εἶναι τίποτε σημειώσεως ἄξιον ὡς πρὸς ταύτην τὴν νῆσον ;
'Απ. Ἡ 'Ισλανδία εἶναι ἐπίσημος διὰ τὸ πυρίπνοόν της βουνόν, τὴν Ἕκλαν, καὶ διὰ τὰς θερμάς της πηγὰς ὀνομαζομένας Γεϋζέρας, αἵτινες ἀναπέμπουν ζεστὸν νερὸν πολλάκις ἐννενήντα ποδάρια ὑψηλά.
Ἡ Σκωτία θέλει περιγραφῆν ὁμοῦ μὲ τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει.

ΜΕΣΑΙΟΙ ΤΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι οἱ Μεσαῖοι Τόποι τῆς Εὐρώπης;
Ἀπ. Ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἰρλανδία, αἱ Κάτω-Χῶραι, ἡ Γερμανία, ἡ Προυσσία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἑλβετία, καὶ ἡ Γαλλία.

Ἀγγλία—Σκωτία—Ἰρλανδία.

Ἡ Μεγάλη Βρετανία, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν κεῖνται ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Σκωτία, εἶναι νῆσος, καθὼς καὶ ἡ Ἰρλανδία. Ἡ Ἀγγλία, Σκωτία, καὶ Ἰρλανδία εἶν' ἑνωμέναι εἰς ἓν βασίλειον, τὸ ὁποῖον ὑπερέχει ὅλους τοὺς ἄλλους τόπους κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ ἀξίαν τῶν ἐργοχείρων καὶ τοῦ ἐμπορίου του, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ ναυτικοῦ του.

Ἡ Βρετανικὴ αὐτοκρατορία ἐγκλείει πολυαρίθμους καὶ ἐκτεταμένας ἀποικίας εἰς καθὲν μέρος τοῦ κόσμου.

Ἐρ. Πῶς εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, ἀπόλυτος ἢ περιωρισμένος;
Ἀπ. Περιωρισμένος.
Ἐρ. Πόσα ἑκατομμύρια λαοῦ ἔχει ἡ Μεγάλη Βρετανία;
Ἀπ. Δεκατέσσερα, καὶ ἡ Ἰρλανδία ἕξι ἥμισυ.
Ἐρ. Ἡ θρησκεία τοῦ βασιλείου τούτου ποία εἶναι;
Ἀπ. Ἡ τῶν Διαμαρτυρομένων εἶναι ἡ στερεωμένη θρησκεία καὶ εἰς τὰς δύο νήσους. Εἰς τὴν Ἰρλανδίαν ὅμως οἱ Λατῖνοι εἶναι οἱ πλειότεροι.

Ἡ Ἀγγλία εἶναι ὑγρὸς, εὔκρατος, καρποφόρος καὶ ὡραῖος τόπος.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτὴρ τῶν Ἄγγλων;
Ἀπ. Οἱ Ἄγγλοι εἶναι εἰδήμονες, ἀνδρεῖοι καὶ φιλόπονοι, προηγουμένως ζωοτροφούμενοι ἀπὸ ἐργόχειρα καὶ ἐμπόριον.
Ἐρ. Διαφέρει ὁ λαὸς τῆς Σκωτίας ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Ἀγγλίας;
Ἀπ. Ὁ λαὸς τῆς Σκωτίας εἶναι πλέον ἐπίσημος διὰ γενικὴν ἀνατροφὴν καὶ ἠθικήν· ταῦτα δὲ προξενοῦνται ἀπὸ τὸ μέγα πλῆθος τῶν δημοσίων των σχολείων, καὶ τὴν προσοχήν των εἰς δημόσιον λατρείαν.
Ἐρ. Ὁ δὲ λαὸς τῆς Ἰρλανδίας πῶς εἶναι;
Ἀπ. Οἱ Ἰρλανδοὶ εἶναι γενικῶς ἀμαθεῖς καὶ δεισιδαίμονες, καὶ μὲ ὑπερβολὴν πτωχοί. Ὁ τόπος των εἶναι ὁμαλὸς, ὑγρὸς καὶ εὔκαρπος, περιβόητος διὰ τὴν ὡραίαν προσινάδα τῶν χωραφίων του.

Κάτω-Χῶραι.

Τὸ βασίλειον τῶν Κάτω-Χωρῶν ἐγκλείει τὴν Ὀλλάνδαν καὶ τὰς Κάτω-Χώρας.

Ἐρ. Διατί ὀνομάζεται ὁ τόπος οὗτος Κάτω-Χῶραι;

Ἀπ. Διότι εἶναι τῳόντι χαμηλότερος ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ τοὺς ποταμούς.

Ἐρ. Δὲν εἶναι λοιπὸν πάντοτε πλημμυρισμένος;

Ἀπ. Ὄχι· ξηραίνεται μὲ πλῆθος διωρύγων, τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται καὶ ἀντὶ δρόμων.

Αἱ Κάτω-Χῶραι εἶναι κάλλιστα καλλιεργημέναι· ἔχουν κλίμα ὑγρὸν μὲν καὶ ψυχρὸν, ἀλλὰ ὑγιεινόν. Οἱ κάτοικοι εἶναι τίμιοι, καὶ ἐπίσημοι διὰ φιλοπονίαν, οἰκονομίαν, καὶ καθαρότητα. Ὁ ἀριθμός των εἶναι πέντε ἑκατομμύρια. Πλέον παρὰ δύο τρίτα εἶναι Λατῖνοι· οἱ ἐπίλοιποι Διαμαρτυρόμενοι. Ὁ βασιλεὺς εἶναι περιωρισμένος.

Γερμανία.

Ἡ Γερμανικὴ Συμμαχία, ἢ τὸ ὅλον τῆς Γερμανίας, ἐμπεριλαμβάνει τὰ βασίλεια τῆς Βαυαρίας, Οὐρτεμβέργης, Σαξωνίας, καὶ Ἀνοβέρης, τριάντα τέσσαρας μικρὰς πολιτείας καὶ ἐλευθέρας πόλεις, καί τινα μέρη τῆς Ἀουστρίας καὶ τῆς Προυσσίας.

Ἐρ. Τί εἶναι ἡ Γερμανικὴ Συμμαχία;

Ἀπ. Τὰ διάφορα βασίλεια, καὶ αἱ διάφοροι μικραὶ πολιτεῖαι καὶ πόλεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Γερμανία σύγκειται, εἶναι ἀνεξάρτητα τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Καθὲν διοικεῖ τὰ ἐσωτερικά του ὡς θέλει. Μεταξὺ ὅμως ὅλων αὐτῶν εἶναι σχηματισμένη μία Συμμαχία, σκοπὸν ἔχουσα τὸ διαφυλάττειν τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἀσφάλειαν τῆς Γερμανίας, καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν χωριστῶν πολιτειῶν.

Ἐρ. Ὅλης τῆς Γερμανίας οἱ κάτοικοι πόσοι εἶναι;

Ἀπ. Τριάκοντα ἑκατομμύρια.

Ἐρ. Εἶναι ὅλοι τῆς ἰδίας θρησκείας;

Ἀπ. Ὄχι· τὸ ἥμισυ αὐτῶν εἶναι Διαμαρτυρόμενοι, καὶ τὸ ἥμισυ Λατῖνοι. Οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐπικρατοῦν εἰς τὰ ἀρκτικὰ μέρη, καὶ οἱ Λατῖνοι εἰς τὰ μεσημβρινά.

Ἐρ. Διατί εἶναι ἡ Γερμανία ἐπίσημος;

Ἀπ. Διὰ τοὺς πεπαιδευμένους της ἄνδρας καὶ συγγραφεῖς, καὶ τὴν ἐντελῆ κατάστασιν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν.

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ λαοῦ της;

Ἀπ. Σοβαρότης, φιλοπονία, καὶ προσκαρτέρησις.

Προυσσία.

Ἡ Προυσσία εἶναι ἐπίσημος διὰ τὰ μεταλλεῖά της τοῦ ἠλέκτρου ἢ κεχριμπαρίου. Οἱ κάτοικοί της εἶναι φημισμένοι ὡς στρατιωτικὸν ἔθνος. Ὁ ἀριθμός των εἶναι περίπου δέκα ἑκατομμύρια.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ θρησκεία τῆς Πρυσσίας;

Ἀπ. Ἡ τῶν Διαμαρτυρομένων.

Ἐρ. Καὶ ποία ἡ κυβέρνησις; Ἀπ. Ἀπόλυτος μοναρχία.

Ἀουστρία.

Ἡ Ἀυστρία εἶναι εὔκρατος, ὑγιεινὸς καὶ καρποφόρος τόπος, ἀλλ' ἀθλία καλλιεργημένος.

Ἡ Ἀουστριακὴ αὐτοκρατορία σύγκειται ἀπὸ διάφορα χωριστὰ ἔθνη πρότερον ἀνεξάρτητα.

Ἡ κυβέρνησις εἶναι ἀπόλυτος μοναρχία. Ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἡ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πληθυσμὸς εἴκοσι ὀκτὼ ἑκατομμύρια, δύο ἥμισυ ἐκ τῶν ὁποίων εἶναι χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τρία Διαμαρτυρόμενοι χριστιανοί.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ λαοῦ τῆς καθαυτὸ Ἀουστρίας;

Ἀπ. Ἡ καθαυτὸ Ἀουστρία ἔχει υπερηφάνους, ἀμαθεῖς εὐγενεῖς. Ὁ κοινὸς λαὸς εἶναι ἠθικοί, καὶ τὰ μεγάλα ἐγκλήματα εἶναι σπάνια.

Ἡ Οὐγγαρία εἶναι πλέον φωτισμένη, καθὼς καὶ ἡ Βοχημία καὶ ἡ Μοραβία.

Ἐλβετία.

Ἡ Ἐλβετία εἶναι ψυχρὸς, βουνώδης, καὶ τραχὺς τόπος, ἀλλ' αἱ κοιλάδες της εἶναι καρποφόροι.

Ἀπὸ τὰς Ἄλπεις, διὰ τὰς ὁποίας ἡ Ἐλβετία εἶναι περίφημος, καταβαίνουσιν ἐνίοτε μεγαλώτατοι σωροὶ χιονίου, οἵτινες θάπτουν οἰκίας ἕως δὲ καὶ ὁλόκληρα χωρία.

Οἱ Ἐλβέτιοι εἶναι γενικῶς καλῶς ἀναθραμμένοι, καὶ ὀνομαστοὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν, φιλοπονίαν καὶ ἀρετήν των.

Ἐρ. Ποίας θρησκείας εἶναι;

Ἀπ. Κατὰ μέρος εἶναι Διαμαρτυρόμενοι, καὶ κατὰ μέρος Λατῖνοι. Οἱ Διαμαρτυρόμενοι εἶναι οἱ πλειότεροι.

Ἐρ. Πῶς κυβερνῶνται;

Ἀπ. Ἡ κυβέρνησις τῆς Ἐλβετίας εἶναι δημοκρατική. Ὁ πληθυσμός της εἶναι ἓν ἑκατομμύριον καὶ 750 χιλιάδες.

Γαλλία.

Ἡ Γαλλία εἶν' ἕν ἀπὸ τὰ πλέον δυνατὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης. Τὸ κλίμα της εἶναι ὡραῖον, καὶ ἡ γῆ της εὔκαρπος.

Ἐρ. Εἶν' ὁ βασιλεύς της ἀπόλυτος;

Ἀπ. Ὄχι, περιωρισμένος.

Ἐρ. Ὁ πληθυσμός της πόσος εἶναι;

Ἀπ. Εἴκοσι ἐννέα ἑκατομμύρια.

Ἐρ. Ἡ θρησκεία των ποία;

Ἀπ. Ἡ ἐπικρατοῦσα εἶναι ἡ τῆς Δυτικῆς ἐκκλησίας. Τέσσερα ὅμως ἑκατομμύρια εἶναι Διαμαρτυρόμενοι.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ χαρακτὴρ τῶν Γάλλων;

Ἀπ. Οἱ Γάλλοι εἶναι ἐξευγενισμένοι, ζωηρότατοι, καὶ φιλόπονοι· περίφημοι διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ ἐμπειρίαν των εἰς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας.

ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΙ ΤΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ἐρ. Ποῖοι εἶναι οἱ Μεσημβρινοὶ Τόποι τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἡ Πορτογαλλία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Τουρκία, καὶ ἡ Ἑλλάς.

Οἱ Πορτογάλλοι, οἱ Ἱσπανοὶ, καὶ οἱ Ἰταλοὶ εἶναι Λατῖνοι κατὰ τὴν θρησκείαν· οἱ Τοῦρκοι Μωαμεθανοὶ, καὶ οἱ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Πορτογαλλία—Ἱσπανία.

Ἡ Πορτογαλλία εἶναι θερμὸς, ξηρὸς καὶ καρποφόρος τόπος.

Ὁ πληθυσμός της εἶναι τρία ἥμισυ ἑκατομμύρια, καὶ ἡ κυβέρνησις ἀπόλυτος μοναρχία.

Ἐρ. Πῶς εἶναι οἱ κάτοικοί της;

Ἀπ. Φιλόξενοι μὲν, γενικῶς ὅμως δεισιδαίμονες, ὑπεροπτικοὶ, καὶ φιλέκδικοι.

Ἐρ. Εἶναι τῶν Ἱσπανῶν ἡ κατάστασις καλητέρα;

Ἀπ. Οἱ Ἱσπανοὶ εἶναι καὶ αὐτοὶ ὑπεροπτικοὶ, δεισιδαίμονες καὶ θεοβλαβεῖς, ἀνδρεῖοι ὅμως καὶ γενναῖοι.

Ἐρ. Κυβερνῶνται τάχα ἀπὸ βασιλέα;

Ἀπ. Μάλιστα· βασιλέα ἀπόλυτον.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς των; Ἀπ. Δέκα ἑκατομμύρια.

Ἡ ταυρομαχία εἶναι ἡ πολλὰ ἠγαπημένη των διασκέδασις. Σχεδὸν καθὲν χωρίον ἔχει ἕνα δημόσιον τόπον διὰ τοῦτο τὸ τέλος.

Ἰταλία.

Ἡ Ἰταλία εἶναι μία μεγάλη χερσόνησος, μ' εὔκαρπον γῆν καὶ τερπνὸν κλίμα.

Ἐρ. Ἐγκλείει τάχα μίαν μόνον πολιτείαν ἢ διαφόρους;

Ἀπ. Ἡ Ἰταλία ἐγκλείει τὸ βασίλειον τῶν δύο Σικελιῶν, τὸ ὁποῖον σύγκειται ἀπὸ τὴν νῆσον τῆς Σικελίας καὶ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τῆς Ἰταλίας· τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Πολιτείας, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα, τοῦ ὁποίου ἡ καθέδρα εἶναι εἰς τὴν Ῥώμην· τὸ μέγα Δουκάτον τῆς Τοσκάνας· τὰ Δουκάτα τῆς Μοδένας, Πάρμας καὶ Λούκας· καὶ τὸ βασίλειον τῆς Σαρδινίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ νῆσος Σαρδίνια. Ἡ Λομβαρδία ἀνήκει εἰς τὴν Αὐστρίαν.

Ἐρ. Διατί εἶναι ἡ Ἰταλία περίφημος;

Ἀπ. Ἡ Ἰταλία εἶναι περίφημος ὡς ἡ πατρὶς τῶν παλαιῶν Ῥωμαίων, καὶ γέμει ἀκόμη ἀπὸ τὰ ἐρείπια τῶν πόλεων καὶ κτιρίων των.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ κατάστασις τοῦ λαοῦ τὴν σήμερον;

Ἀπ. Οἱ Ἰταλοὶ εἶναι ὀνομαστοὶ διὰ τὴν ἐμπειρίαν των εἰς τὴν μουσικήν, ζωγραφικὴν καὶ γλυπτικήν. Εἰς τὰ βορεινὰ μέρη εἶναι φιλόπονοι· εἰς τὰ μεσήμβρινὰ ὅμως ἀργοί, καὶ γενικῶς ἐλλειπεῖς ὡς πρὸς ἀνατροφὴν καὶ ἠθικήν.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας εἶναι δεκαεννέα ἑκατομμύρια. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐγκλείονται οἱ κάτοικοι τῆς Σικελίας καὶ Σαρδινίας.

Τουρκία.

Ἡ Τουρκία ἦτο μίαν φορὰν ἓν ἀπὸ τὰ πλέον δυνατὰ βασίλεια τῆς Εὐρώπης.

Μέγα μέρος τῆς Τουρκικῆς αὐτοκρατορίας κεῖται εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐδῶ θέλομεν ὁμιλήσειν περὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας μόνον.

Τὸ κλίμα της εἶναι ὡραῖον, καὶ ἡ γῆ της εὔκαρπος, κάκιστα ὅμως καλλιεργημένη.

Ἐρ. Ποῖα εἶναι τὰ προϊόντα της;

Ἀπ. Σιτάρι, ῥύζι, βαμβάκι, μετάξι, ἐλαιόλαδον, κρασί, καπνός, καὶ διάφορα ἄλλα.

Ἐρ. Ἀπὸ ποῖα γένη κατοικεῖται;

Ἀπ. Ἀπὸ Τούρκους, Ἕλληνας, Ἀρμενίους, καὶ Ἰουδαίους.

Οἱ Τοῦρκοι ἦλθαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, κ' ἔχουν πολλὰ Ἀσιατικὰ ἔθιμα. Ἐξ αἰτίας τῆς θρησκείας των μένουν εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν ὡς πρὸς τὰς τέχνας καὶ

ἐπιστήμας, μολονότι οἱ γείτονές των κάμνων τὴν ταχυτάτην πρόοδον. Εἶναι ἀμαθεῖς, δεισιδαίμονες, καὶ κακοήθεις, πλὴν τίμιοι καὶ φιλόξενοι.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ κυβέρνησις τῆς Τουρκίας;

Ἀπ. Ἀπόλυτος μοναρχία, ἢ μᾶλλον ἀπεριόριστος δεσποτισμός.

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων της;

Ἀπ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο περίπου ὀκτὼ ἑκατομμύρια.

Ἑλλάς.

Ἡ Ἑλλάς, ὁ μεσημβρινώτερος τόπος τῆς Εὐρώπης, σύγκειται ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ τὰς Ἰονικὰς νήσους.

Ἐρ. Πῶς εἶναι τὸ κλίμα της;

Ἀπ. Τερπνὸν καὶ ὑγιέςατον. Οἱ χειμῶνες εἶναι ψυχροὶ μόνον ἐπάνω εἰς τὰ βουνά. Ἡ Ἀττικὴ εἶναι ἐξαιρέτως φημισμένη διὰ τὴν καθαρότητα, ξηρότητα καὶ εὐκρασίαν τοῦ ἀέρος της.

Ἐρ. Αἱ νῆσοι τοῦ Ἀρχιπελάγους ἀνήκουν ὅλαι εἰς τὴν Εὐρώπην;

Ἀπ. Ὄχι· μέρος αὐτῶν μόνον· ὅλαι ὅμως εἶναι Ἑλληνικαὶ νῆσοι.

Ἐρ. Ποῖαι ἀπ᾿ αὐτὰς εἶν᾿ ἀξιώτεραι νὰ σημειωθῶσι;

Ἀπ. Ἡ Κρήτη, ἡ Ῥόδος, ἡ Σάμος, ἡ Χίος, ἡ Εὔβοια, ἡ Δῆλος, ἡ Σαλαμὶς, ἡ Ὕδρα, κτλ.

Ἡ Κρήτη, ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς Ἑλληνικὰς νήσους κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ μία ἀπὸ τὰς μεγαλητέρας τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ἔχει ἐράσμιον κλίμα καὶ καρποφόρον γῆν. Οἱ ἀμπελῶνες καὶ ἐλαιῶνές της εἶν᾿ ἐκτεταμένοι, καὶ ἐξάγεται πάμπολυ λάδι καὶ σαπούνι. Τὸ πάλαι ἦτο περιβόητος διὰ τοὺς νομοθέτας της τὸν Μίνων καὶ Ῥαδάμανθον, διὰ τὰς ἑκατόν της πόλεις, καὶ διὰ τὸν Λαβύρινθον μίαν ὑπόγειον οἰκοδομήν.

Ἡ Ῥόδος ἦτον ἀρχαίως νῆσος δυνατὴ, μὲ ναυτικὸν ἀξιόλογον. Ἦτο περίφημος δι᾿ ἓν ὑψηλότατον, χάλκινον ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ ὁποῖον ὠνομάζετο Κολοσσὸς, κ᾿ ἐλογίζετο ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου.

Ἡ Σάμος, ἥτις κεῖται πολλὰ πλησίον εἰς τὴν ξηρὰν, εἶναι τὴν σήμερον καὶ ἦτον ἀρχαίως μία ἀπὸ τὰς πρώτας Ἑλληνικὰς νήσους. Παράγει ἐξαίρετον καὶ πάμπολυ μοσχάτον κρασὶ, ὡς καὶ ἐλαιόλαδον, μετάξι, σαμίαν γῆν, πολλότατα μάρμαρα καὶ κατράνι. Εἶναι δὲ περίφημος ὡς ἡ πατρὶς τοῦ Πυθαγόρα.

Ἡ Χίος ἦτον ἐσχάτως πολυάνθρωπος καὶ εὐδαίμων νῆσος, μὲ δημοσίαν σχολὴν καὶ ἐξαίρετον βιβλιοθήκην· ἀλλ' ἠφανίσθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰς τὰ 1822. Αὐτοῦ γίνεται τὸ μαστίχι.

Ἡ Εὔβοια, ἡ δευτέρα τῶν Ἑλληνικῶν νήσων κατὰ τὸ μέγεθος, εἶναι στενὴ καὶ μακροτάτη· κεῖται δὲ πλησιέστατα εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, χωριζομένη ἀπ' αὐτῆς διὰ τοῦ πορθμοῦ Εὐρίπου, ὅστις εἶναι ἔκπαλαι περίφημος διὰ τὰς συχνὰς καὶ ἀτάκτους του παλιρροίας.

Ἡ Δῆλος, τὴν σήμερον ἀκαλλιέργητον καὶ ἀκατοίκητον νησί, ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τῆς εἰδωλολατρείας ὡσὰν ἅγιος τόπος, κ' ἐθεωρεῖτο μὲ πολὺν σεβασμὸν ἀπ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Τὴν ἐκατάστενε δὲ τοιαύτην ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ οἱ χρησμοὶ τοὺς ὁποίους αὐτοῦ παρέδιδαν οἱ ἱερεῖς του. Τὄνομα Κυκλάδες δίδεται εἰς τὰς νήσους, αἱ ὁποῖαι κεῖνται ὁλόγυρα τῆς Δήλου.

Ἡ Σαλαμὶς εἶναι περίφημος διὰ τὴν ναυμαχίαν, ἥτις συνέβη πλησίον της μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Περσικοῦ στόλου, τὴν ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίου 480 πρὸ Χριστοῦ. Ὁ Περσικὸς στόλος, συγκείμενος ἀπὸ 1200 πλοῖα, ἐνικήθη ἀπὸ 380 Ἑλληνικά, καὶ ταῦτα μικρότερα.

Ἡ Ὕδρα, μολονότι πολλὰ μικρὴ καὶ παντάπασιν ἄκαρπος, εἶναι τὴν σήμερον νῆσος ἀξιολογωτάτη. Οἱ κάτοικοί της εἶναι θαλασσινοί, ἔχουν μέγα πλῆθος καραβίων, μὲ τὰ ὁποῖα ἐνεργοῦν ἀρκετὸν ἐμπόριον, καὶ εἶναι οἱ πλέον εὐκατάστατοι ἀπ' ὅλους τοὺς νησιώτας. Ἡ πόλις εἶναι καλοκτισμένη, καὶ φαίνεται ὡραιοτάτη ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Οἱ κάτοικοι τῶν Σπετσῶν εἶναι θαλασσινοί, καὶ ὁμοιάζουν εἰς πολλὰ τοὺς Ὑδριώτας, καθὼς καὶ οἱ δυστυχήσαντες Ψαριανοί.

Ἐρ. Ποῖαι λέγονται Ἰονικαὶ νῆσοι;

Ἀπ. Ἰονικαὶ νῆσοι λέγονται αἱ κείμεναι πρὸς δυσμὰς τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς· ἡ Κέρκυρα, οἱ Παξοί, ἡ Λευκάς, ἡ Ἰθάκη, ἡ Κεφαλληνία, ἡ Ζάκυνθος, καὶ ἡ Κυθήρη.

Ἐρ. Εἰς ποῖον ἀνήκουν;

Ἀπ. Εἰς κανένα· εἶναι ἀνεξάρτητοι, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας· καλοῦνται δὲ αἱ Ἡνωμέναι Ἐπαρχίαι τῶν Ἰονικῶν νήσων.

Ἐρ. Ποία εἶναι ἡ πρωτεύουσα;

Ἀπ. Ἡ Κέρκυρα εἶναι ἡ καθέδρα τῆς κυβερνήσεως.

Ἐρ. Πόσοι εἶναι οἱ κάτοικοι τῶν ἑπτὰ τούτων νήσων;

Ἀπ. Ὑπὲρ τὰς 200 χιλιάδας.

ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶναι αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν Ἀρκτικῶν Τόπων τῆς Εὐρώπης;

Ἀπ. Ἡ Μόσχα, ἡ Πετρούπολις, ἡ Βαρσάβα, ἡ Στοκχόλμη, ἡ Χριστιάνια, ἡ Κοπενχάγη, καὶ τὸ Ἐδιμβοῦργον.

Μόσχα, ἡ παλαιὰ μητρόπολις τῆς Ῥωσσίας, ἐκάη εἰς τὸν πόλεμον τῶν 1812, ἀλλὰ τὸ μεγαλήτερον αὐτῆς μέρος ἐξανακτίσθη. Πληθυσμὸς, 300 χιλιάδες.

Ἡ Πετρούπολις, μία ἀπὸ τὰς πλέον μεγαλοπρεπεῖς χώρας τῆς Εὐρώπης, εἶναι κτισμένη εἰς ἕνα τόπον, ὅπου πρὸ ἑκατὸν χρόνων δὲν ἐφαίνετο ἄλλο εἰμὴ ὀλίγαι καλύβαι ὀψαράδων. Εἶναι δὲ ἡ τωρινὴ πρωτεύουσα τῆς Ῥωσσικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἡ καθέδρα ἐκτεταμένου ἐμπορίου. Πληθυσμὸς, 300 χιλιάδες.

Βαρσάβα, ἡ πρωτεύουσα τῆς Πολωνίας, ἐμπεριέχει πολλὰς εὐτελεῖς ξυλίνους κατοικίας, μὲ ὀλίγα μόνον ὡραῖα κτίρια. Πληθυσμὸς, 65 χιλιάδες.

Ἡ Στοκχόλμη, εἰς τὴν Σβεκίαν, κεῖται ἐπάνω εἰς βραχώδεις νήσους, καὶ εἶναι ἡ καθέδρα τῆς κυβερνήσεως. Πληθυσμὸς, 75 χιλιάδες.

Χριστιάνια, ὁ ἀξιολογώτερος τόπος εἰς τὴν Νορβεγίαν, θαυμάζεται διὰ τὸ κάλλος τῆς τοποθεσίας της. Πληθυσμὸς, ἐννέα χιλιάδες.

Ἡ Κοπενχάγη, ἥτις κεῖται ἐπάνω εἰς τὴν Ζηλανδίαν, εἶν' ἐμπορικὴ πόλις, πλουσία καὶ ὡραία. Πληθυσμὸς, 105 χιλιάδες.

Ἡ Ἐδιμβούργη, πρώτη πόλις τῆς Σκωτίας, δὲν εἶναι τόπος ἐμπορίου ἢ ἐργοχείρων, ἀλλ' εἶναι περίφημος διὰ τὰ φιλολογικά της καταστήματα, καὶ τοὺς πεπαιδευμένους της ἄνδρας. Πληθυσμὸς, 102 χιλιάδες.

Ἐρ. Εἰς τοὺς Μεσαίους Τόπους της Εὐρώπης ποῖαι πόλεις εἶναι αἱ πλέον ἀξιοσημείωτοι;

Ἀπ. Τὸ Λονδῖνον, ἡ Δουβλίνη, ἡ Ἀμστερδάμη, ἡ Ἀμβούργη, ἡ Δρεσδὴν, ἡ Βερλίνη, ἡ Βιέννα, ἡ Γενέβα, καὶ τὰ Παρίσια.

Τὸ Λονδῖνον εἶναι ἡ πρώτη χώρα τοῦ πολιτισμένου κόσμου κατὰ τὸν πληθυσμὸν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πλοῦτον. Οἱ δρόμοι εἶναι γενικῶς καλοστρωμένοι, καὶ οἱ περίπατοι εἰς τὰ πλάγια καλοί. Εἶναι δ' ἐπίσημος διὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν φιλολογικῶν καὶ ἐλεημονητικῶν της συστάσεων. Πληθυσμὸς, ἓν ἑκατομμύριον καὶ 50 χιλιάδες.

Ἡ Δουβλίνη εἰς τὴν Ἰρλανδίαν εἶναι ἡ δευτέρα πόλις τῶν Βρετανικῶν Νήσων. Ὀλίγαι πόλεις τῆς Εὐρώ-

πης κατ' ἀναλογίαν ἔχουν πλειότερα μεγαλοπρεπῆ καὶ ὠφέλιμα κτίρια. Πληθυσμὸς, 187 χιλιάδες.

Ἡ Ἀμστερδάμη, ἡ πρωτεύουσα τῶν Κάτω-Χωρῶν, εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς δρυΐνους πασσάλους, εἰς ἔδαφος βαλτῶδες. Διώρυγες περνοῦν διὰ μέσου τῶν κυριωτέρων της δρόμων καθὼς εἰς τὰς πλειοτέρας ἄλλας πόλεις τῆς Ὀλλάνδας. Πληθυσμὸς, 200 χιλιάδες.

Ἡ Ἀμβούργη εἶναι ἡ μεγαλητέρα ἐμπορικὴ πόλις τῆς Γερμανίας. Πληθυσμὸς, 105 χιλιάδες.

Δρεσδὴν, ἡ πρωτεύουσα τῆς Σαξωνίας, εἶναι μία ἀπὸ τὰς πλέον καλοκτισμένας πόλεις τῆς Εὐρώπης. Ἡ τοποθεσία της ἐπάνω εἰς τὰ δύο πλάγια τοῦ ποταμοῦ Ἔλβου εἶναι ὡραιοτάτη. Πληθυσμὸς, 50 χιλιάδες.

Ἡ Βερλίνη, ὅπου διατρίβει ὁ βασιλεὺς τῆς Προυσσίας, εἶναι ὡραία, καλοκτισμένη πόλις. Πληθυσμὸς, 160 χιλιάδες.

Βιέννα, ἡ ποτὲ μητρόπολις τῆς Γερμανίας, εἶναι τώρα ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἀουστριακῆς αὐτοκρατορίας. Εἰς αὐτὴν συχνάζουν ἔμποροι ἀπὸ διάφορα ἔθνη τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, καὶ εἶναι ὀνομαστὴ διὰ τὸ κάλλος τῶν περιχώρων της καὶ τὴν τρυφὴν καὶ παραλυσίαν τῶν εὐγενῶν της. Πληθυσμὸς, 240 χιλιάδες.

Γενέβα, ἡ πλέον ἀξιοσημείωτος πόλις τῆς Ἐλβετίας, ἔχει μίαν ὡραίαν θέσιν ἐπάνω εἰς τὴν λίμνην τοῦ ἰδίου ὀνόματος. Πληθυσμὸς, 25 χιλιάδες.

Τὰ Παρίσια, ἡ μητρόπολις τῆς Γαλλίας, εἶναι ἡ δευτέρα πόλις τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν πληθυσμόν· ἡ πρώτη δὲ κατὰ τὴν ὡραιότητα τῶν δημοσίων της περιβολίων, πηγῶν, μνημείων καὶ παλατίων, καὶ κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ ἀξίαν τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ φιλολογικῶν της καταστημάτων. Εἶναι ἐξαιρέτως φημισμένη διὰ τὴν εὐθυμίαν καὶ παραλυσίαν τοῦ λαοῦ, καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν δημοσίων της διασκεδάσεων. Πληθυσμὸς, 715 χιλιάδες.

Ἐρ. Εἰς τοὺς Μεσημβρινοὺς Τόπους τῆς Εὐρώπης ποίας πόλεις ἔχεις νὰ σημειώσῃς;

Ἀπ. Τὴν Λισβῶνα, τὴν Μαδρίτην, τὴν Νεάπολιν, τὴν Ῥώμην, τὴν Φλωρεντίαν, τὴν Βενετίαν, τὸ Τουρῖνον, τὴν Γένοβαν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, κτλ.

Λισβὼν, ἡ πρωτεύουσα τῆς Πορτογαλλίας, φαίνεται μεγαλοπρεπὴς ἀπὸ μακράν. Ἔμπροσθέν της ἔχει ἓν ὡραῖον σῶμα νεροῦ, καὶ ὀπίσω της ὡραίους καλλιεργημένους λόφους. Ἀλλ' οἱ δρόμοι της εἶναι ἄτακτοι καὶ ἀκάθαρτοι, καὶ αἱ οἰκίαι οὔτε κομψαὶ οὔτε βολικαί. Πληθυσμὸς, 240 χιλιάδες.

Ἡ Μαδρίτη εἶναι ἡ καθέδρα τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσ-

πάντας. Κεῖται ἐπάνω εἰς ὑψηλὴν γῆν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι ποτὲ πολλὰ ζεστή. Πληθυσμὸς, 200 χιλιάδες.

Νεάπολις, ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῶν δύο Σικελιῶν, εἶναι τοποθετημένη εἰς τὸ μέσον ἑνὸς ὡραίου ἀμφιθεάτρου λόφων. Εἰς τὸ ἓν της πλάγιον εἶναι ὁ Βεσούβιος, καὶ ἔμπροσθέν της ἕνας κόλπος, στολισμένος μὲ καρποφόρους νήσους, πολὺ θαυμασμένος διὰ τὸ κάλλος του. Πληθυσμὸς, 330 χιλιάδες.

Ἡ Ῥώμη ἦτο μίαν φορὰν μητρόπολις τοῦ γνωστοῦ κόσμου· ἀλλὰ τώρα ξεπίπτει χρονικῶς καὶ κατὰ τὸν πληθυσμὸν καὶ κατὰ τὸν πλοῦτον. Αἱ ἐκκλησίαι της εἶναι πολλὰ λαμπραί. Ἡ τοῦ Ἁγίου Πέτρου εἶναι ἡ μεγαλοπρεπεστάτη εἰς τὸν κόσμον. Πληθυσμὸς, 130 χιλιάδες.

Φλωρεντία, ἡ πρωτεύουσα τῆς Τοσκάνας, εἶναι ὀνομαστὴ διὰ τὸ κάλλος της. Πληθυσμὸς, 75 χιλιάδες.

Ἡ Βενετία εἶναι ὡραία πόλις, ἐπίσημος διὰ τὴν τοποθεσίαν της ἐπάνω εἰς νησία. Οἱ κάτοικοι περνοῦν ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο μέρος μέσα εἰς πλοιάρια, ἐπάνω εἰς τὰς διώρυγας, καὶ ἄλογα καὶ ἁμάξια βλέπονται σπανίως. Πληθυσμὸς, 100 χιλιάδες.

Τὸ Τουρῖνον εἶναι περιτειχισμένη πόλις, ἡ καθέδρα τοῦ βασιλέως τῆς Σαρδινίας. Πληθυσμὸς, 90 χιλιάδες.

Ἡ Γένοβα εἶνα παραθαλάσσιος ἐμπορικὴ πόλις, ἡ πατρὶς τοῦ Κολόμβου, μὲ 75 χιλιάδας κατοίκων.

Ἡ Κωνσταντινούπολις, τῆς ὁποίας τὸ παρὸν ὄνομα ἔρχεται ἀπὸ Κωνσταντῖνον τὸν μέγαν, ὠνομάζετο ποτὲ Βυζάντιον. Εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς ἑπτὰ λόφους εἰς τόπον χαριέστατον. Τὰ τζαμία, οἱ πύργοι καὶ τὰ παλάτιά της μιγμένα μὲ ὡραῖα δένδρα τὴν κάμνουσι νὰ φαίνεται μεγαλοπρεπὴς ἀπὸ τὴν θάλασσαν. Ἀλλ' αἱ στράται εἶναι στεναὶ, καὶ ὅλη ἡ θέα μέσα εἰς τὴν πόλιν ζοφερὰ καὶ δυσάρεστος. Πληθυσμὸς, 500 χιλιάδες.

Σιμὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως αἱ ἀκόλουθοι πόλεις εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν εἶναι σημειώσεως ἄξιαι.

Ἡ Ἀδριανούπολις, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας κατὰ τὸν πληθυσμὸν, κεῖται παρὰ τὰς ὄχθας τῆς Μαρίτσας, ἔχουσα χαριεστάτην θέσιν καὶ εὐφορωτάτην γῆν. Πληθυσμὸς, 100 χιλιάδες.

Ἡ Θεσσαλονίκη, πρώτη κατὰ τὸ ἐμπόριον μετὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔχει μέγα πλῆθος Ἑβραίων κατοίκων. Πληθυσμὸς, 70 χιλιάδες.

Ἡ Βάρνα εἶναι δυνατὴ πόλις ἐπάνω εἰς τὰς ὄχθας τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Τὸ Βουκορέστιον εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Βλαχίας, καὶ τὸ Ἰάσιον ἡ πρωτεύουσα

τῆς Μολδαβίας. Τὰ Ἰωάννινα εἰς τὴν Ἤπειρον ἐστάθησαν ἡ καθέδρα τοῦ περιβοήτου Ἀλιπασᾶ.

Ἐρ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ποῖαι πόλεις εἶν' ἀξιοσημείωτοι;

Απ. Ἡ Ἑλλὰς ἔχει πολλοὺς τόπους ἀξίους νὰ σημειωθῶσιν, ὄχι ὅμως διὰ τὴν παροῦσαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀρχαίαν των κατάστασιν.

Αἱ Ἀθῆναι, ἡ μητρόπολις τῆς Ἀττικῆς, ἐγέννησαν τοὺς πλέον μεγάλους ποιητὰς, ῥήτορας, φιλοσόφους, τεχνίτας, καὶ στρατηγοὺς τῆς ἀρχαιότητος. Τὰ ἐρείπια τῶν τειχῶν, ἡ Ἀκρόπολις, ὁ Ἄρειος Πάγος, ὁ Παρθενὼν, καὶ πολλὰ ἄλλα μνημεῖα τῆς παλαιᾶς λαμπρότητος τῆς πόλεως ταύτης, θεωροῦνται μὲ θαυμασμὸν καὶ σέβας ἀπ' ὅλον τὸν φωτισμένον κόσμον.

Ἡ πεδιὰς τοῦ Μαραθῶνος, δέκα μίλια μακρὰν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἶναι περιβόητος διότι αὐτοῦ δέκα χιλιάδες Ἀθηναῖοι καὶ χίλιοι Πλαταιεῖς, στρατηγούμενοι ἀπὸ τὸν Μιλτιάδην, ἐνίκησαν 110 χιλιάδας Πέρσας.

Αἱ Θῆβαι, ἡ πατρὶς δύο ἐνδόξων ἀνδρῶν, τοῦ Πελοπίδου καὶ Ἐπαμινώνδου, ἦσαν ποτὲ δι' ὀλίγον καιρὸν ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἑλλάδος.

Πλησίον εἰς τὰς Πλαταιὰς, μίαν μικρὴν πόλιν τῆς Βοιωτίας, οἱ Ἕλληνες στρατηγούμενοι ἀπὸ τὸν Παυσανίαν, ἐνίκησαν τοὺς Πέρσας ὑπὸ τὸν Μαρδόνιον, περίπυ 300 χιλιάδας τὸν ἀριθμόν.

Οἱ Δελφοὶ, (τώρα Καστρὶ,) πόλις τῆς Φωκίδος, κειμένη εἰς τοὺς πόδας τοῦ Παρνασσοῦ, ἦσαν περίφημοι διὰ τὸν αὐτοῦ ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ μαντεῖον τοῦτο ἐγνωρίζετο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, κ' ἕως καὶ στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς ἤρχοντο καὶ τὸ ἐσυμβουλεύοντο. Οἱ τοιοῦτοι ἔφερναν πάντοτε μαζί των πλούσια δῶρα.

Αἱ Θερμοπύλαι, ἓν στενὸν πέραμα φέρον ἀπὸ τὴν Θεσσαλίαν εἰς τὴν καθαυτὸ Ἑλλάδα, ἐστάθησαν τὸ θέατρον μιᾶς ἀπὸ τὰς δικαιοτέρας καὶ ἐνδοξοτέρας μάχας τῶν προγόνων μας. Ἐδῶ ὁ Λεωνίδας καὶ οἱ τριακόσιοί του Σπαρτιάται, μαχόμενοι ἐναντίον εἰς τριακοσίας μυριάδας Περσῶν, ἀπέθανον ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους.

Ἡ Κόρινθος, σιμὰ εἰς τὸν Ἰσθμὸν, πόλις πλουσία καὶ περίφημος διὰ τὴν φιληδονίαν τῶν κατοίκων της, κατεστράφη 146 πρὸ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖον Ὕπατον Λ. Μούμμιον.

Ἡ Νεμεία, (τώρα Κολόνναι,) εἰς τὴν Ἀργολίδα, εἶν' ἐπίσημος διὰ περίφημόν τινα λέοντα, τὸν ὁποῖον ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσε πλησίον της, καὶ διὰ τοὺς ἀγῶνας οἱ ὁποῖοι ἑωρτάζοντο εἰς αὐτὴν καθὲ τρεῖς χρόνους. Τὸ σημερινὸν ὄνομα τοῦ τόπου Κολόνναι ἐπάρθη ἀπὸ τὰς τρεῖς κο-

λόννας τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς, αἱ ὁποῖαι ἀκόμη στέκονται αὐτοῦ.

Σπάρτη, ἡ πατρὶς τοῦ Λεωνίδα, ἦτον ἡ ἀξιολογωτέρα πόλις τῆς Πελοποννήσου, καὶ διὰ πολλοὺς χρόνους ἡ κυρία τῆς Ἑλλάδος. Οἱ κάτοικοι ἦσαν ὀνομαστοὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ ἐμπειρίαν των εἰς τὸν πόλεμον. (Τώρα Παλαιόκαστρον, πλησίον τοῦ Μιστρᾶ).

Εἰς τὴν Μεσσηνίαν κεῖται ἡ Μεσσήνη, τῆς ὁποίας τὰ ἐρείπια εἶναι τὰ λαμπρότερα εἰς τὴν Πελοπόννησον. Οἱ Μεσσήνιοι εἶχαν πολυχρονίυς πολέμους μὲ τοὺς Λακεδαιμονίους.

Ἡ Ὀλυμπία, (τώρα Ἀντίλαλα,) εἰς τὴν Ἤλιδα, ἦτο περίφημος διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἄγαλμα του Διὸς, τὸ ὁποῖον ἐλογίζετο ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου, καὶ διὰ τοὺς ἀγῶνας οἱ ὁποῖοι ἑωρτάζοντο πλησίον της καθε τέσσαρας χρόνυς.

Αἱ πλέον ἀξιοσημείωτοι νεώτεραι πόλεις εἶν' αἱ ἀκόλουθοι.

Αἱ Πάτραι, καλῶς τοποθετημέναι δι' ἐμπόριον· τὸ Νεόκαστρον, περιβόητον διὰ τὴν ναυμαχίαν, ἥτις συνέβη αὐτοῦ μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν καὶ Μωαμεθανικῶν στόλων κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ Ὀκτωβρίυ 1827· τὸ Ἄργος, ἀρχαία πόλις, κείμενον εἰς τοὺς πόδας ἑνὸς λόφυ μὲ μίαν ἐκτεταμένην πεδιάδα ἔμπροσθέν του· τὸ Ναύπλιον, δυνατὸν φρούριον· καὶ ἡ Τριπολιτσά, εἰς τὸ κέντρον τῆς Πελοποννήσυ, καθέδρα τοῦ κυβερνῶντος πασᾶ πρὶν τῆς ἐπαναστάσεως.

Εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα αἱ Ἀθῆναι, καὶ τὸ Μεσολόγγιον εἶν' ἀξιοσημείωτοι πόλεις. Τὸ Μεσολόγγιον ἐδόξασε καὶ ἀπεθανάτισεν ἡ ἀνδρεία τῶν ὑπερασπιστῶν του κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν 1826.

ΠΕΡΙ ΤΟΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ.

Ὅταν γράφωμεν, διὰ νὰ δείξωμεν εἰς ποίαν συλλαβὴν πρέπει νὰ κτυπᾷ ἡ φωνὴ, βάλλομεν ἐπάνωθεν τῆς συλλαβῆς ταύτης ἓν σημεῖον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τόνος. Οἱ τόνοι εἶναι τὰ τρία ἀκόλυθα σημεῖα, ἡ Ὀξεῖα (´), ἡ Βαρεῖα (`), ἡ Περισπωμένη (˜).

Ὅταν ἡ λέξις ἄρχεται ἀπὸ φωνῆεν, ἐπάνωθεν τοῦ φωνήεντος τούτου γράφομεν ἓν ἀπὸ τὰ ἑξῆς δύο σημεῖα, ἢ τὴν Ψιλὴν (᾿), ἢ τὴν Δασεῖαν (῾). Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν λέγομεν ὅτι ἡ λέξις ψιλοῦται, καὶ εἰς τὴν δευτέραν, ὅτι δασύνεται.

Ὅταν γράφωμεν, μεταχειριζόμεθα σημεῖα τινὶ, διὰ νὰ μὴ συγχέωνται αἱ λέξεις καὶ τὸ νόημα τοι λόγου. Τὰ σημεῖα ταυτα γράφονται καὶ ὀνομάζονται ουτω.

, Κόμμα, ἢ ὑποστιγμή.
· Κῶλον, ἡ μέση στιγμή.
. Τελεία στιγμή.
; Ἐρωτηματικόν.
! Ἐπιφωνηματικόν.

¨- Διαιρετικά.
' Ἀπόστροφος.
, Ὑποδιαστολή.
( ) Παρένθεσις.
„ Εἰσαγωγικόν.

ΠΙΝΑΞ ΑΡΙΘΜΩΝ

Ἑλληνικῶν, Ἀραβικῶν, καὶ Ῥωμαϊκῶν.

Ἑλλην.	Ἀραβ.	Ῥωμ.	Ἑλλην.	Ἀραβ.	Ῥωμ.
α' ἕν	1	I.	κα' εἰκοσιέν	21	XXI.
β' δύο	2	II.	κβ' εἰκοσιδύο	22	XXII.
γ' τρία	3	III.	κε' εἰκοσιπέντε	25	XXV.
δ' τέσσαρα	4	IV.	λ' τριάντα	30	XXX.
ε' πέντε	5	V.	μ' σαράντα	40	XL.
ς' ἕξ	6	VI.	ν' πενήντα	50	L.
ζ' ἑπτά	7	VII.	ξ' ἑξήντα	60	LX.
η' ὀκτώ	8	VIII.	ο' ἑβδομήντα	70	LXX.
θ' ἐννέα	9	IX.	π' ὀγδοῦντα	80	LXXX.
ι' δέκα	10	X.	ἐννενήντα	90	XC.
ια' ἕνδεκα	11	XI.	ρ' ἑκατόν	100	C.
ιβ' δώδεκα	12	XII.	σ' διακόσια	200	CC.
ιγ' δεκατρία	13	XIII.	τ' τριακόσια	300	CCC.
ιδ' δεκατέσσ.	14	XIV.	υ' τετρακόσ.	400	CCCC.
ιε' δεκαπέντε	15	XV.	φ' πεντακόσ.	500	D.
ις' δεκαέξ	16	XVI.	χ' ἑξακόσια	600	DC.
ιζ' δεκαεπτά	17	XVII.	ψ' ἑπτακόσια	700	DCC.
ιη' δεκαοκτώ	18	XVIII.	ω' ὀκτακόσια	800	DCCC.
ιθ' δεκαεννέα	19	XIX.	ἐννεακόσια	900	DCCCC.
κ' εἴκοσι	20	XX.	,α χίλια	1000	M.

ΤΕΛΟΣ.

Digitized by Google